

ZALAEGERSZEG
MEGYEI JOGÚ VÁROS

JÓVÁHAGYÁSRA SZÁNT VERZIÓ

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA
2014 - 2020

MEGBÍZÓ

**Zalaegerszeg Megyei Jogú Város
Önkormányzata**

8901 Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 17-19.

KÉSZÍTETTÉK

Vital Pro Vezetési Tanácsadó és Szolgáltató Kft.

1082 Budapest, Üllői út 66/a.

Lunk Tamás

terület- és településfejlesztési szakember

Aczél Városépítész Bt.

1027 Budapest, Badacsony u. 4.

Aczél Gábor

okl. építészmérnök

településrendezési vezető tervező

TT/1É 01-0057

Szatmári Szidónia

okl. településmérnök

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZMÉNYEK.....	5
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	6
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása.....	6
1.1.1. A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembe vett korábbi dokumentumok célkitűzései.....	6
1.1.1.1. A 2009-es IVS célkitűzései és azok megvalósulása.....	6
1.1.1.2. A 2014-es Településfejlesztési Konceptió célkitűzései.....	8
1.1.2. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 célkitűzései.....	10
1.1.3. A projektek és célok viszonya.....	10
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	12
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	14
2.1. A megvalósítást szolgáló beavatkozások bemutatása.....	14
2.2. Akcióterületek kijelölése, a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása.....	32
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve és ütemezése.....	46
2.3.1. Akcióterületi projektek.....	46
2.3.2. Hálózatos projektek.....	49
2.3.3. Nem beruházási jellegű projektek.....	50
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégiához.....	51
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	53
3.1. Bevezetés.....	53
3.2. A 2008 évi Antiszegregációs Terv fő elemeinek megvalósulása.....	53
3.3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) megállapításai.....	56
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	61
4.1. Külső összefüggések.....	61
4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása.....	61
4.1.2. A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása.....	66
4.1.2.1. A város társadalmi és szociális ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása.....	66
4.1.2.2. A város gazdaságfejlesztési dokumentumaival való összefüggések bemutatása.....	68
4.1.2.3. A város épített és természeti környezeti ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása.....	70
4.2. Belső összefüggések.....	72
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI.....	74
5.1. A település külső intézményi és gazdasági környezetéből eredő kockázatok.....	74
5.2. A település belső viszonyaiból eredő kockázatok.....	75
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	76
6.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	76
6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása.....	76

6.2.1. Stratégiai irányítási és monitoring funkciók	76
6.2.2. Operatív irányítási és monitoring funkciók.....	77
6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	78
6.4. Monitoring rendszer kialakítása.....	81
MELLÉKLETEK	85
1. sz. melléklet a 2009-ben készült ivs célkitűzéseinek értékelő táblázata	85
2. sz. melléklet - Kapcsolódás az Európai Unió strukturális és beruházási alapjainak célrendszeréhez	91
3. sz. melléklet - Partnerségi egyeztetés kertében megvalósult tevékenységek	104

ELŐZMÉNYEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) középtávra (a 2014-2020 közötti időszakra) határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait és konkrét lépéseit az önkormányzat által jóváhagyott hosszú-távú településfejlesztési koncepció alapján. Eszerint az ITS-ben rögzített városfejlesztési elképzelések egyes elemei illeszkednek a településfejlesztési koncepcióban rögzített hosszú távú célokhoz, és a kijelölt fejlesztési irányokhoz.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) – amely lényegében az ITS elődjének tekinthető – 2009-ben hagyta jóvá a Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése.

A Kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012. (XI.8.) Korm. rend.). A rendelet szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményrendszere megváltozott, ez indokoltá teszi a 2008-as stratégia felülvizsgálatát és aktualizálását.

A felülvizsgálatot és aktualizálást azonban nemcsak a vonatkozó rendelet megjelenése tette szükségessé, hanem az is, hogy az IVS elkészítése óta eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében jelentős változások következtek be.

Megváltoztak a külső tényezők:

- megváltozott a kormányzati politika
- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai)
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. helyi erőforrások magasabb szintű kihasználása, az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése
- megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi (megyei) és ágazati tervezési munkák készültek el.

Megváltoztak a belső tényezők:

- módosultak a város társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai
- jelentős változáson ment át az önkormányzat feladatköre (intézményfenntartás, közművelődés, stb.)
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei.

Időközben megjelentek a Központi Statisztikai Hivatal adatai a 2011-es népszámlálás eredményeiről, ami azt jelenti, hogy jóval frissebb adatok alapján lehet tervezni, mint ahogyan az a 2009-es IVS kidolgozásakor lehetséges volt. (Akkor csak a 2001-es népszámlálási adatok álltak rendelkezésre.)

Az ITS a 314/2012 (XI.8.) sz. kormányrendelet 5.§-a szerint meghatározott megalapozó vizsgálat alapján készül, melyet a Pro Vital Kft. és az Aczél Városépítész Bt. konzorciuma készített el 2014 januárjában. Jelen ITS a 2009-ben készült IVS felülvizsgálata és aktualizálása. Ez azt jelenti, hogy jelen ITS:

- változtatás nélkül vagy kis változtatással átemelte a 2009-es IVS mindazon részeit, melyek továbbra is érvényesnek tekinthetők
- aktuális adatokkal frissítette a 2009-es IVS mindazon részeit, melyek elavult, régi adatokon alapultak
- új részekkel cserélte le a 2009-es IVS mindazon részeit, melyek már nem tekinthetők érvényesnek
- kiegészítette mindazon új fejezetekkel, amelyeket a 314/2012. (XI. 8.) számú Kormányrendelet írt elő tartalmi követelményként.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

1.1.1. A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembe vett korábbi dokumentumok célkitűzései

1.1.1.1. A 2009-es IVS célkitűzései és azok megvalósulása

A 2009-es IVS a 2007-ben készült hosszú távú Településfejlesztési Konceptióhoz illeszkedően 5 Prioritás mentén jelölte ki a középtávon (2007 és 2013 között) megvalósítandó feladatokat. Az 5 prioritás:

1. Megújuló településszerkezet és közszolgáltatások
2. Környezetminőség, egészségvédelem
3. Megújuló ember, megújuló közösség és kultúra
4. Megújuló gazdasági környezet és új energiák fejlesztése
5. Megújuló térségi arculat és európai kapcsolatok

Az 5 prioritáson belül az IVS összesen 66 projektcsomagokat határoz meg, amelyek további konkrét, középtávon megvalósítandó projekteket tartalmaznak, összesen 142 projektet. Az 1. sz. *melléklet* táblázata bemutatja a prioritások és az azokhoz rendelt beavatkozások (projektcsomagok) rendszerét, valamint az egyes projekteket és azok megvalósulásának helyzetét.

Az 1. sz. *melléklet* táblázatának adatai alapján a tervezett és a megvalósított fejlesztések aránya a következőképpen alakult:

1. „Megújuló településszerkezet és közszolgáltatások” prioritáson belüli összesen 29 projektből
 - megvalósult projektek száma: 2 db
 - részben megvalósult projektek száma: 10 db
 - meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 13 db
 - meg nem valósult, és törölt projektek száma: 4 db.
2. „Környezetminőség, egészségvédelem” prioritáson belüli összesen 30 projektből
 - megvalósult projektek száma: 3 db
 - részben megvalósult projektek száma: 14 db
 - meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 8 db
 - meg nem valósult, és törölt projektek száma: 5 db.
3. „Megújuló ember, megújuló közösség és kultúra” prioritáson belüli összesen 37 projektből
 - megvalósult projektek száma: 8 db
 - részben megvalósult projektek száma: 11 db
 - meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 10 db
 - meg nem valósult, és törölt projektek száma: 8 db.
4. „Megújuló gazdasági környezet és új energiák fejlesztése” prioritáson belüli összesen 38 projektből
 - megvalósult projektek száma: 5 db
 - részben megvalósult projektek száma: 5 db
 - meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 24 db
 - meg nem valósult, és törölt projektek száma: 4 db.
5. „Megújuló térségi arculat és európai kapcsolatok” prioritáson belüli összesen 8 projektből
 - megvalósult projektek száma: 3 db
 - részben megvalósult projektek száma: 2 db
 - meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 3 db
 - meg nem valósult, és törölt projektek száma: 0 db.

Összesítve, az 5 prioritáson belüli összesen 142 projektből

- megvalósult projektek száma: 21 db (15%)
- részben megvalósult projektek száma: 42 db (29%)
- meg nem valósult, de továbbra is megvalósítandó projektek száma: 58 db (41%)
- meg nem valósult, és törölt projektek száma: 21 db (15%).

Összefoglalóan megállapítható, hogy a 2009-ben készült IVS a 2007-2013 közötti időszakban megvalósítható fejlesztések tekintetében túlzottan optimista volt. (Hasonlóan az ország más településein készített IVS-ekhez). Ez egyrészt annak tudható be, hogy az IVS készítésekor még nem lehetett látni a kibontakozó világgazdasági válság súlyosságát. Másrészt az IVS-ben megfogalmazott feladatok jó része reálisan inkább a hosszú-távú fejlesztési koncepcióba kívánkozott volna. Ezt jól mutatja az a tény, hogy az önkormányzat a legtöbb tervezett fejlesztést változtatás nélkül, vagy kisebb módosítással továbbra is meg kívánja valósítani a jövőben.

1.1.1.2. A 2014-es Településfejlesztési Konceptió célkitűzései

A jelen ITS-sel párhuzamosan készülő hosszú távú Településfejlesztési Konceptió a fejlesztési célokat, illetve azokon belül a hosszú távú tematikus részcélokat az alábbiak szerint határozta meg:

Mottó	„Környezeti-természeti, társadalmi-gazdasági, térségi-táji élhetőség, versenyképesség és fenntarthatóság.”		
Jövőkép	Zalaegerszeg MJV társadalmának hosszú távú közös célja, hogy a város, kiemelkedő természeti adottságaira, gazdasági szereplőinek képességeire és ambícióira, valamint az itt élő emberek kultúrájára, tudására, Zalaegerszeg fejlődése iránti aktív elkötelezettségére és értékteremtő munkájára építve tartósan Magyarország egyik legjobb életminőséget nyújtó településévé váljon, az életminőség minden lényeges, a koncepcióban azonosított tényezője tekintetében.		
Átfogó fejlesztési cél	Részcél	Jellemző beavatkozási területek	
1. TÁRSADALOM			
Magas színvonalú és elérhető közszolgáltatások a városban és térségében élő emberek számára	1.1.	Magas minőségű és elérhető humán szolgáltatások a város és térsége számára	<p>1.1.1. A városban elérhető felsőoktatási tevékenységek összehangolt fejlesztése, színvonalának folyamatos emelése</p> <p>1.1.2. Kiemelkedően jó infrastrukturális feltételek biztosítása az oktatás és nevelés kiválósága érdekében</p> <p>1.1.3. Az egészségügyi szolgáltatások magas minőségének fenntartása, verseny piacon értékesíthető rekreációs és egészségügyi szolgáltatások kifejlesztése</p> <p>1.1.4. Társadalmi befogadás és a szociális szolgáltatások infrastrukturális hátterének javítása</p>
	1.2.	Változatos és magas színvonalú kulturális és szabadidős kínálat	<p>1.2.1. Kulturális infrastruktúra bővítése, korszerűsítése, a kulturális élet élénkítése</p> <p>1.2.2. Sport és rekreációs célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése</p>
2. GAZDASÁG			
A városban működő gazdasági szereplők által biztosított jövedelmek és a foglalkoztatottság szintjének tartós emelése	2.1.	Specializált és kiegyensúlyozott gazdasági szerkezet, növekvő hozzáadott értéket termelő helyi vállalkozások	<p>2.1.1. A helyi mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások működési környezetének javítása és a működő tőke befektetések ösztönzése</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechatronikai és gépipari park fejlesztése - Megújuló energiafelhasználáson alapuló élelmiszertermelési és élelmiszerfeldolgozó agráripark létrehozása - Logisztikai és Kiválósági Központ létrehozása - Szolgáltató központ számára alkalmas befektetési helyszín kialakítása <p>2.1.2. Az idegenforgalmi kínálat elemeinek összehangolt fejlesztése, hangsúlyosan a kulturális és természeti értékekre alapozott turizmus fejlesztésére</p>
	2.2.	Erős innovációs képességek, mind a gazdaságban, mind a társadalomban	<p>2.2.1. Innovációs infrastruktúra (tudástranszfer intézmények, kutatóhelyek, kísérleti műhelyek) fejlesztése</p> <p>2.2.2. Helyi innovációs ösztönzők rendszerének kialakítása</p> <p>2.2.3. Szakképzés, továbbképzés és vállalkozói kompetenciák fejlesztésének ösztönzése</p>
	2.3.	Hatásos városmarketing és a gazdaság aktív szervezése	<p>2.3.1. Zala Brands: nagy hozzáadott értékű helyi termék előállítás, márkázás támogatása</p> <p>2.3.2. Városmarketing és promóció</p> <p>2.3.3. Aktív városi gazdaságfejlesztési politika (befektetés-támogatás, vállalkozásfejlesztés, partnerség) intézményrendszerének erősítése</p>

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET

Az épített és természeti környezet kiválóságának biztosítása	3.1.	Kiváló állapotú környezeti elemek	3.1.1. Vízminőség-védelem 3.1.2. Levegő- és zajvédelem 3.1.3. Hulladékgyűjtés, hulladékok hasznosítása
	3.2.	Vonzó és szerethető városi környezet	3.2.1. A városközpont funkcióinak gazdagítása és gépjárműforgalomtól való mentesítése 3.2.2. Települési örökségvédelem 3.2.3. Arculat-fejlesztés 3.2.4. Barnamezős területek hasznosítása, fokozatos bevonása a városfejlesztésbe 3.2.5. Lakóövezeti fejlesztések 3.2.6. A városi ingatlanvagyonnal való gazdálkodás (a városfejlesztés-rendezés és az ingatlanfejlesztés harmonizálása) 3.2.7. Természetvédelem 3.2.8. A városi zöldterületek védelme, fejlesztése 3.2.9. A csapadék- és árvizek elvezetése és visszatartása, természetes állapotok helyreállítása a Zala városi szakaszán, csapadék- és szürkevíz felhasználásának maximalizálása 3.2.10. Környezettudatos városi és várostérségi társadalom kialakulásának elősegítése
	3.3.	Jelentős mértékben és fenntarthatóan kihasznált természeti erőforrások	3.3.1. A megújuló energiák termelése és maximális mértékű, demonstratív jellegű használata a közlekedésben, ipari területek energiaellátásában, városi közösségi létesítmények és intézmények fűtésében és hűtésében 3.3.2. A villamosenergia-hálózat fejlesztése a megújuló energiák befogadása érdekében 3.3.3. Intelligens hálózati rendszerek kiépítése és működtetése 3.3.4. Energiatakarékos közszolgáltatások, épületállomány energiafogyasztásának csökkentése

4. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA

A város külső megközelíthetőségének és belső közlekedési rendszerének javítása	4.1.	A város külső megközelíthetőségének javítása	4.1.1. A térségi közúti közlekedési kapcsolatok javítása 4.1.2. A vasúthálózat fejlesztése 4.1.3. A légi közlekedés fejlesztése
	4.2.	A város belső közlekedési rendszerének javítása	4.2.1. A belváros forgalomcsillapítása 4.2.2. A városrészek közötti közlekedési kapcsolatok bővítése 4.2.3. A városkörnyékre is kiterjedő multimodális és környezetkímélő közösségi és egyéni közlekedési rendszer kialakítása 4.2.4. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése

1.1.2. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 célkitűzései

A hosszú távú tematikus célok (átfogó célok és részcélok) elérése érdekében középtávon (a 2014-2020 közötti időszakban) a stratégia az alábbi célokat tűzi ki:

TÉMAKÖR	KÖZÉPTÁCÚ CÉL	BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK
1. TÁRSADALOM	1.1. Intézményi infrastruktúra és szolgáltatás-fejlesztés	1.1.1. Oktatási intézmények fejlesztése 1.1.2. Egészségügyi intézményrendszer infrastrukturális és versenypiaci fejlesztése 1.1.3. Szociális ellátás és szolgáltatások fejlesztése
	1.2. Sport és rekreációs, kulturális célú területek fejlesztése	1.2.1. Kulturális intézményrendszer bővítése, korszerűsítése 1.2.2. Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztése
2. GAZDASÁG	2.1. Gazdasági környezet fejlesztése	2.1.1. A helyi vállalkozások működési környezetének javítása, működő-tőke befektetés ösztönzés 2.1.2. Innovációs és logisztikai képességek fejlesztése 2.1.3. Gazdaságfejlesztési politika erősítése
	2.2. Idegenforgalomi fejlesztések	2.2.1. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése 2.2.2. Hatékony városmarketing
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. Épített környezet védelme, fejlesztése	3.1.1. Városközponti és városrészközponti fejlesztések 3.1.2. Barnamezős területek hasznosítása 3.1.3. Lakóövezeti fejlesztések 3.1.4. Tudatformálás
	3.2. Természeti környezet védelme, fejlesztése	3.2.1. Természetvédelem 3.2.2. A városi zöldterületek védelme 3.2.3. Környezeti elemek védelme
	3.3. Energiahatékonyság fejlesztése	3.3.1. Megújuló energiák demonstratív használata 3.3.2. Épületállomány és közszolgáltatások energiatudatos fejlesztése
4. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA	4.1. Külső közlekedési kapcsolatok fejlesztése	4.1.1. Külső kapcsolatok fejlesztése
	4.2. Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése	4.2.1. Belváros forgalomcsillapítása 4.2.2. Városrészek közötti kapcsolatok javítása 4.2.3. Városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer fejlesztése 4.2.4. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése

1.1.3. A projektek és célok viszonya¹

¹ A fejezet alapjául a Belügyminisztérium Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által 2013. augusztus 30-án kiadott „Útmutató a megyei jogú városok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez” című kiadvány szolgált.

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek beruházási, illetve nem beruházási (pl.: képzési, foglalkoztatási, szociális, szemléletformáló) típusú projektek lehetnek.

Az ITS az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

1. Akcióterületi projektek

Akcióterületi projekteknek a térben és időben koncentrált, egymással összehangolt beavatkozásokról álló projekteket nevezünk. A térben való koncentrálttság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentrálttság pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések:

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

2. Kulcsprojektek

Kulcsprojekteknek azokat a tervezett fejlesztéseket tekintjük, amelyek **alapvető feltételét** képezik valamelyik – vagy akár több – középtávú városi cél elérésének. A kulcsprojekt megvalósulása általában előfeltétele más tervezett fejlesztések realizálásának, vagy azok hatásai érvényesülésének.

3. Hálózatos projektek

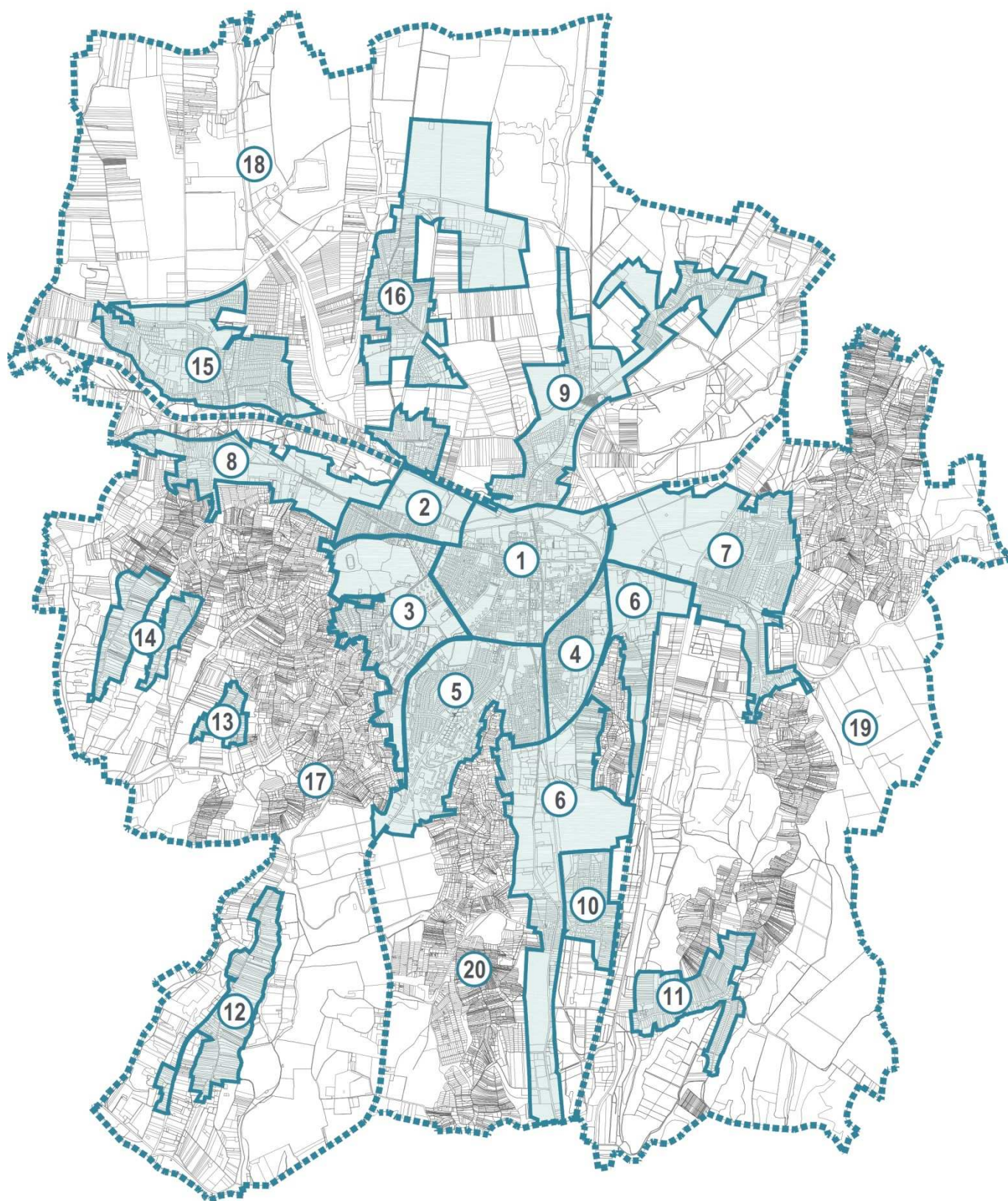
Hálózatos projektnek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projekteket nevezünk. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

4. Nem beruházási jellegű projektek

A nem beruházási jellegű projektek annyiban hasonlóak a hálózatos projektekhez, amennyiben több városrészre, vagy akár a város egészére is kiterjedhetnek. A nem beruházási projektek jellemzően ún. „soft” elemekből álló beavatkozásokat tartalmaznak (pl. foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló-programok szervezése).

1.2. A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

1. ábra Zalaegerszeg városrészek szerinti felosztása

Forrás: Megalapozó vizsgálat

A Megalapozó vizsgálatban a 2009-es és 2011-es statisztikai adatok összehasonlíthatósága érdekében az 1. ábra szerinti városrészek kerültek kijelölésre. A tematikus célok területi vetületének elemzéséhez az 1. ábra szerinti városrész-felosztást használtuk.

Sorszám	Városrészek megnevezése	1. TÁRSADALOM		2. GAZDASÁG		3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET			4. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA	
		1.1. Intézményi infrastruktúra fejlesztése	1.2. Sport és rekreációs, kulturális célú területek fejlesztése	2.1. Gazdasági környezet fejlesztése	2.2. Idegenforgalomi fejlesztések	3.1. Épített környezet védelme, fejlesztése	3.2. Természeti környezet védelme, fejlesztése	3.3. Energiahatékonyság fejlesztése	4.1. Külső közlekedési kapcsolatok fejlesztése	4.2. Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése
1.	Belváros									
2.	Ola									
3.	Landorhegy									
4.	Páterdomb									
5.	Kertváros									
6.	Iparterület									
7.	Csácsbozsok									
8.	Vorhota									
9.	Kaszaháza - Nekeresd - Pózva									
10.	Zalabesenyő									
11.	Botfa									
12.	Bazita									
13.	Ebergény									
14.	Szenterzsébethegy									
15.	Andráshida - Gébárt - Apátfa									
16.	Neszele- Ságod									
17.	Nyugati külterület									
18.	Északi külterület									
19.	Keleti külterület									
20.	Déli külterület									

1. táblázat A tematikus és a területi célok közötti összefüggések

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK BEMUTATÁSA

1. TÁRSADALOM

1.1. INTÉZMÉNYI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- *Helyi felsőoktatás kibocsátása (növekszik)*
- *Alap- és középfokú oktatásban résztvevők teljesítménye (javul)*
- *Szociális szolgáltatások minősége (javul)*
- *Lakosság egészségi állapota (javul)*

Az önkormányzat a közvetlenül rendelkezésre álló külső forrásait a felelősségi körébe tartozó szociális szolgáltatások színvonalának emelésére kívánja összpontosítani. Emellett - elsődlegesen saját forrásaiból - gondoskodik a saját feladat-ellátási körébe tartozó intézmények színvonalas működtetéséről.

Törekszik emellett arra, hogy a nem önkormányzati irányítású, illetve fenntartású intézmények a lehető legnagyobb mértékben vehessék igénybe az állami és EU eredetű forrásokat, fejlesztéseik finanszírozására. Az önkormányzat ennek érdekében folyamatos és érdemi párbeszédre törekszik az oktatási és egészségügyi ellátó intézmények állami működtetőjével (KLIK és GyEMSzi) annak érdekében, hogy a város igényei megfelelően érvényesüljenek az intézményfejlesztési tevékenységek során.

Az önkormányzati tulajdonú intézmények esetén – összhangban jelen stratégia energiahatékonyságra vonatkozó középtávú céljával (3.3. középtávú cél) – a stratégia mind az energia-költségek jelentős csökkentésére, mind a megújuló forrású energia használatának bővülésére irányuló fejlesztéseket foglalja magába. Ezen fejlesztésekhez kapcsolódóan az önkormányzat törekszik arra, hogy megtörténhessenek azok a fejlesztések, átalakítások is, melyek ahhoz szükségesek, hogy az intézmények magasabb szinten, a korszerű követelményeknek megfelelően láthassák el funkcióikat, illetőleg igazodjanak az igények mennyiségi változásához is.

Cél, hogy a programidőszakban a jelenleg túldimenzionáltnak ítélt oktatási és kulturális szolgáltató intézményhálózat kapacitásai közelebb kerüljenek a tényleges szükségletekhez. Cél, hogy az átrendeződés fokozatosan történjen, és hogy az intézményi infrastruktúra adottságai a lehető legteljesebb mértékben legyenek kihasználva, mind az intézményeknek helyt adó épületek, mind az esetlegesen felszabaduló épületek esetében. Az intézmények igénybevételét meghatározó szükségleteket, és az épületállomány adottságait az önkormányzat által – jelen ITS-hez kapcsolódóan – elkészített vizsgálat, illetve rész-stratégia tartalmazza.

Az önkormányzat elsősorban szervező kapacitásaival segíti és támogatja, hogy a város állami (GyEMSzi) tulajdonú és működtetésű – egyébként jelentősen megújult – kórházának szellemi és szakmai bázisán olyan piaci szolgáltatások jöjjenek létre, melyek az egészségügyi illetve rekreációs háttér biztosításával segítik a város sport- és egészségturizmussal kapcsolatos szolgáltatásainak bővülését. Célszerű a programidőszakban megvizsgálni, és lehetőség szerint kialakítani annak kereteit, hogy - a GyEMSzi partneri részvételével - költségtérítéses műtéti beavatkozások és ezekhez kapcsolódó rehabilitációs szolgáltatások legyenek elérhetőek a városban. Megvizsgálandó -

magánbefektető bevonásával - rehabilitációs szolgáltatásokat nyújtó szállásépület (illetve szállásépület-rész) megvalósíthatósága is.

Az önkormányzat segíti a pénzügyi közvetítő rendszer intézményei – kiemelten az Első Zalaegerszegi Hitelintézet és a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (ZMVA) szervezetét abban, hogy speciális, az egészséggazdaság illetve az egészségturizmus fejlesztéséhez szükséges kompetenciákat (tudás, esetlegesen speciális hitel- vagy tanácsadói termékek) építsenek ki annak érdekében, hogy segítsék az ágazatban működő, illetve új vállalkozásokat.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 1.1.1. Oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztése
- 1.1.2. Egészségügyi intézményrendszer infrastrukturális és versenyipiaci fejlesztése
- 1.1.3. Szociális ellátás és szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése

1.1. Intézményi infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

1.1.1. Oktatási intézmények fejlesztése

Műszaki és informatikai duális képzőközpont létrehozása

Vállalati, piaci igényekre alapozott - duális, mechatronikai - képzés érdekében a campus területén a mérnökképzés funkcióinak külön labor és oktatási épület kialakítása.

Óvoda- és bölcsődefejlesztés

(Belváros I-II. sz., Landorhegyi és Kertvárosi óvodák tagóvodái, Cseperedő, Napsugár, Tipegő és az Úrhajós bölcsőde)

A beavatkozás célja:

- az óvodai és bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés javítása (bővítés)
- az épületek felújítása az energiahatékonyság szempontjainak figyelembe vételével)
- eszközfejlesztés előzetes igényfelmérés alapján

1.1.2. Egészségügyi intézményrendszer infrastrukturális és versenyipiaci fejlesztése

Az egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése

A háziorvosi és fogorvosi rendelők fejlesztése, felújítása a jogszabályi és szakmai minimum feltételeknek megfelelően, az akadálymentesítés szempontjainak figyelembe vételével

1.1.3. Szociális ellátás és szolgáltatások infrastrukturális fejlesztése

Gondozási Központ Integrált Intézményeinek infrastrukturális és szolgáltatás fejlesztése

- Idősek Gondozóháza infrastrukturális fejlesztése
- Pszichiátriai és Szenvedélybetegek Nappali Intézményének infrastrukturális fejlesztése

Újabb idők otthona létesítésére szolgáló terület előkészítése, magánbefektetés ösztönzése

A megszűnő Miasszonyunk Időskorúak Otthona pótlására a Pais-iskola egy részében tartós bentlakással 60 férőhelyes idők otthona biztosítása, illetve hospice szolgáltatással bővítés 20 férőhellyel.

Hospice szolgáltatás infrastrukturális és szolgáltatás fejlesztése

A beavatkozás célja, hogy az idők otthonaiban minél magasabb színvonalon valósuljon meg a hospice és a palliatív ellátás.

Biztos Kezdet Gyerekház fejlesztése

A gyerekház célja, hogy a mélyszegénységben élő, súlyos szocializációs hiányokkal küzdő kisgyerekek a későbbi fejlődésük szempontjából legfontosabb korai életszakaszban segítséget kapjanak készségeik és képességeik kibontakoztatásához, ami elengedhetetlenül szükséges későbbi óvodai beilleszkedésükhöz és iskolai sikerességükhöz.

1.2. SPORT ÉS REKREÁCIÓS, KULTURÁLIS CÉLÚ TERÜLETEK FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- Kulturális és művészeti jellegű tevékenységekben cselekvően és befogadóként részt vevő helyi lakosok száma (növekszik)
- Tömeg- és diáksportban aktív helyi lakosok száma (növekszik)
- A helyi lakosok egészségi állapota (javul)

Az ITS programidőszakában kiemelt cél, hogy Zalaegerszegen a kulturális kínálat jelentősen bővüljön: a kulturális tárgyú rendezvények, események száma növekedjen, ezekben mind a lakosság, mind a városba látogató turisták markánsan növekvő számban vegyenek részt. A kulturális kínálat bővülése így egyrészt a város idegenforgalmi vonzerejének növekedését eredményezi, másrészt jelentősen járul hozzá ahhoz, hogy a település vonzereje a városlakók számára is erősödjék.

A célok elérése érdekében a város kiemelten támogatja egyrészt a kultúra bemutatását szolgáló igényes, vonzó, többcélú fedett és nyitott terek, épületek létesítését, bővítését, illetve átalakítását; magas színvonalú események, rendezvények megszervezését, valamint azon programokat, rendezvényeket, melyek a lakosság különböző csoportjainak a kulturális – kiemelten művészeti – tevékenységekbe való bevonását, a művészetek gyakorlását, művelését szolgálják. Kiemelt feladat emellett, hogy a támogatott infrastruktúra és a programok oly módon kerüljenek kialakításra, hogy azok ösztönözzék a ma alkotó („kortárs”) művészeket arra, hogy tevékenységüket Zalaegerszegen folytassák, illetve, hogy a város színvonalas kortárs művészeti események színterévé válhasson. Kiemelt szerepet kaphat a stratégia időszakában a képző- és színházművészet.

Cél, hogy a sportolásra és aktív szabadidős tevékenységekre rendelkezésre álló infrastruktúra minősége javuljon, a kínálat bővüljön, és az aktív szabadidős tevékenységekre alkalmas terek hálózata alakuljon ki a városban olyan kapacitással, amely - a helyi lakosok és szervezetek igényein felül - számol a potenciális látogatók sportolási, illetve aktív kikapcsolódási igényeivel is. A jó minőségű sport-infrastruktúra bázisán lehetővé válik kifejezett sport-turisztikai szolgáltatás-csomag összeállítása és kiajánlása. A teljes, összefüggő szolgáltatáscsomag kialakíthatósága érdekében szükséges, hogy a városban létesüljön olyan szálláshely, amely kifejezetten sport-csapatok elszállásolására szolgál. Ennek létesítését az önkormányzat egyrészt terület-előkészítéssel, másrészt szervező munkával támogathatja, de lehetőség nyílik településfejlesztési megállapodás keretében való együttműködésre is a szálláshely létesítésére és üzemeltetésére vállalkozó és az önkormányzat között.

Mind a kulturális kínálat, illetve a művészeti tevékenységek ösztönzése, mind a sporttal kapcsolatos szolgáltatások jelentős hangsúlyt kapnak a város imázsának megújításában is.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 1.2.1. Kulturális intézményrendszer bővítése, korszerűsítése
- 1.2.2. Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztése

1.2. Sport és rekreációs, kulturális célú területekhez kapcsolódó beavatkozások

1.2.1. Kulturális intézményrendszer bővítése, korszerűsítése

A kulturális intézményrendszer bővítése

A program fontosabb elemei:

- Belvárosi Kulturális Központ és Kiállítótér kialakítása (a volt MMIK vagy az egykori Ady Mozi átalakításával)
- Rendezvény és konferencia központ kialakítása a KÖBTEX területén
- Göcseji Múzeum, Göcseji Falumúzeum és Magyar Olaj- és Gázipari Múzeumi kiállítóhely bővítése, környezetének komplex fejlesztése

Kapcsolódó „soft” programelemek:

Kulturális és művészeti tevékenységek ösztönzését, a kultúra és művészetek társadalmi befogadásának erősítését szolgáló rendezvények, képzési és egyéb programok megvalósítása

1.2.3. Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztése

Összekapcsolt komplex sport- és ökoturisztikai fejlesztés („5 helyszínes ökoaktív beavatkozás”) programcsomag

A területeken egymáshoz kapcsolódó, jellegében egymást kiegészítő szabadidős és sport- infrastruktúra kerül kialakításra egységes, de területenként egyedi, megkülönböztethető kínálattal. A helyszíneket összekötő gyalogos- és kerékpárút is létesül.

A program elemei:

- Vizslapark városi szabadidőpark rekonstrukciója
- Gébárti-tó - körbejárhatóság biztosítása, a tó és környékének szabadidős használatát elősegítő infrastruktúra kialakítása (kerékpárral történő megközelíthetőség javítása)
- Alsóerdő - sport- és szabadidőpark fejlesztése
A zalaegerszegiek egyik legkedveltebb kirándulóhelye, az Alsóerdei Szabadidőközpont, amely az utóbbi évtizedben nem fejlődött, állaga egyre jobban leromlik. Szükséges a terület jövőbeni hasznosításának újragondolása, különböző, akár turisztikai jellegű fejlesztések kidolgozása. Erre egyrészt az Alsóerdő területére kidolgozott Albus mintaprojekt keretében nyílik lehetőség, amely energiatakarékos, ún. passzív ház lakópark megépítését irányozza elő az ideális, festői környezetbe.
- Zala-part - holtág revitalizáció, újbóli szabályozható módon történő elárasztása élővízzel, városi rekreációs célú ökofolyosó és tanösvény kialakítása, új vizes élet- és élménytér létrehozása, kerékpárral történő megközelíthetőség javítása
- Csácsi arborétum - tematikus túraútvonal kijelölése (borászati-, szakrális útvonalak), körpanorámás kilátó építése és a hozzá kapcsolódó kiszolgáló létesítmények és berendezések

A KÖBTEX területének rehabilitációja

A beavatkozás a KÖBTEX felhagyott iparterületének többfunkciós hasznosítását, rehabilitációját célozza, melynek hangsúlyos része a „sportkerülethez” kapcsolódó funkciók telepítése

Sportkerület létrehozása a Belvároshoz kapcsolódóan

- a mozgást, sportolást és egyéb közösségi használatot biztosító terek fejlesztése
- a Városi Stadion és a Városi Sportcsarnok felújítása
- sport és konferenciaközpont kialakítása

Sportlétesítmény fejlesztési koncepció (2011) egyéb elemeinek megvalósítása

- 50 m-es fedett úszómedence építése *(lehetséges helyszínek: felújítandó strandfürdő, városközponti sportkerület, Gébárti-tó fürdőlétesítmények környezete)*
- Csapat és egyéni sportok edzőtáboroztatását szolgáló infrastruktúra (sportolói szálláshelyek) kialakítása, közreműködés a létesítésre szolgáló infrastruktúra kialakításában

2. GAZDASÁG

2.1. GAZDASÁGI KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- Városi székhelyű KKV-ok által foglalkoztatottak száma (növekszik)
- Városban közepes és nagyvállalatok által befektetett működőtőke-állomány (növekszik)
- Városi foglalkoztatottsági arány (növekszik)
- Becsült K+F ráfordítások (növekszik)
- Helyi együttműködési hálózatok kiterjedése (bővül)
- Helyiben működő vállalkozások által megtermelt hozzáadott érték (növekszik)
- Foglalkoztatottak átlagbérének aránya a régiós átlag és a „benchmark” városok arányában (növekszik)
- A város imázsának javulása kiemelt magyarországi és európai célterületeken és befektetői illetve turisztikai szegmensekben

Az ITS programidőszakában az önkormányzat célja, hogy színvonalas és versenyképes árú telephelykínálatot hozzon létre a városban működő és betelepülni szándékozó termelő és szolgáltató vállalkozások számára. A telephelyfejlesztések az Északi Ipari Park kijelölt területén, a város Zalaszentivánnal határos területén, valamint a volt laktanya területén koncentrálódnak.

A termelő célú vállalatok számára vonzó telephelyek elsődlegesen az Északi Ipari Parkban, a jelentősebb szállítási igényű vállalkozások pedig a zalaszentiváni delta környezetében kialakítandó területen kaphatnak helyet. Ez utóbbi kifejezetten agrár-logisztikai tevékenységek számára is vonzó lehetőséget kínál majd. Az Ipari Park az alacsonyabb energiaköltségek következtében kívánja növelni versenyképességét, így környezettudatos imázssal rendelkező telephellyé válhat (Tudományos és Technológiai Park). Mindez vonzó lehet a környezetiparban dolgozó, vagy erősen környezettudatos piacok, vevők, illetve termelő vállalkozások számára. Cél, hogy a betelepülő vállalkozások legalább 2500 új munkahelyet hozzanak létre a fejlesztendő infrastruktúra bázisán, valamint legalább egy - minimum 100 főt foglalkoztató - nemzetközi közös üzleti szolgáltató központ („shared service center”) telepedjen le a városban.

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten segíti a városi mikro- kis- és középvállalkozások működését és fejlődését. Ennek elsődleges eszköze az Első Eggerszegi Hitelintézet továbbfejlesztése, kihelyezhető forrásainak bővítése, valamint a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvánnyal (ZMVA) való együttműködés továbbfejlesztése.

A város aktív befektetés-ösztönzési feladatait ellátó szervezet kialakítása a 2. sz. középtávú célhoz kapcsolódóan került megjelenítésre a stratégiában. A befektetés-ösztönzési feladatok az alábbiakra terjednek ki:

- befektetés-ösztönző célú szolgáltatáscsomag kialakítása
- marketing-kommunikáció a befektetési lehetőségek kiajánlása céljából
- befektetések szervezését és a befektetőkkel való kapcsolattartást segítő szervezeti megoldások kialakítása.

Az innovációs infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatban a programidőszak elsődleges célja, hogy egyrészt létrejöjjön az egyetemek bevonásával megvalósuló kutatás-fejlesztési tevékenységek korszerű infrastruktúrája a városban, másrészt ehhez kapcsolódjon néhány sikeres - az egyetemek és a gazdasági szereplők együttműködésében végrehajtott K+F jellegű – projekt is beinduljon. Ezek kapcsán várhatóan létrejön (létrejönnek) a városi székhelyű egyetemek és a gazdasági szervezetek együttműködési modellje, illetve modelljei. A siker feltétele – így a programidőszak másik célja is –, hogy jelentősen javuljon a Zalaegerszegen a munkaerő képzettsége, annak érdekében, hogy a város esélye növekedjen magasabb hozzáadott értéket termelő – egyben stabilabb és jövedelmezőbb foglalkoztatást kínáló – vállalkozások letelepítésére. A képzettség javítása elsődlegesen azon ágazatokban fontos, melyek számára a város versenyelőnyt jelentő üzleti környezetet képes biztosítani. Ennek elemeit részletesen a város gazdaságfejlesztési stratégiája tartalmazza.

A képzés színvonalának javítása az állami irányítású szakképző intézmény-hálózat és a térségi vállalkozások együttműködésével valósulhat meg. Az önkormányzat ebben aktív kezdeményező és szervező szerepet vállal, elsődlegesen – de nem kizárólagosan – a térségi szintű járműipari együttműködés szervezeti kereteit kihasználva. A programidőszakban a – duális szerkezetű – képzések tartalmi (módszertani és elméleti) megújítása mellett, azzal összhangban cél a modern képzésre alkalmas tanműhelyek számának és kapacitásának bővítése, felszereltségük megújítása is.

A szakmai képzés mellett cél a vállalkozói készségek fejlesztése, elsődlegesen az oktatás és képzés javításával, kínálatának bővítésével, illetve elérhetővé tételével, elsődlegesen annak érdekében, hogy növekedjen a szakmai képzettségét, kapcsolatrendszerét saját vállalkozásban hasznosítók száma.

Az innovatív vállalkozások segítése érdekében célszerű - a programidőszak konkrét pénzügyi lehetőségeihez igazodva - az Első Egerszegi Hitelintézet továbbfejlesztése, kihelyezhető forrásainak kockázati tőke-befektetési lehetőséggel történő bővítése.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 2.1.1. A helyi vállalkozások működési környezetének javítása, működő-tőke befektetés ösztönzés
- 2.1.2. Innovációs és logisztikai infrastruktúra fejlesztése
- 2.1.3. Gazdaságfejlesztési politika erősítése

2.1. A gazdasági környezet fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

2.1.1. A helyi vállalkozások működési környezetének javítása, működő-tőke befektetés ösztönzés

Mechatronikai és Gépipari Park továbbfejlesztése

A Kormány 2012-ben határozatot hozott a „Nyugat - Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ” kiemelt járműipari központtá nyilvánításáról. A Központ Zalaegerszeg –Nagykanizsa – Szombathely - Szentgotthárd térségét érinti. Zalaegerszegen a hosszabb távú cél egy megújuló energiafelhasználáson alapuló önellátó ipari park és technológiai központ létrehozása, ami a telephely, valamint a szolgáltatások fejlesztését egyaránt tartalmazza.

A középtávon tervezett beavatkozások:

- Az Északi Ipari Zóna infrastruktúrafejlesztése fotovoltaikus (napmező) és geotermikus energia felhasználásával
- A meglévő Technológiai Centrum fejlesztése Tudományos és Technológiai Parkká (mechatronikai klaszter, telephely- és szolgáltatás-fejlesztés, egyetemi és vállalati közös K+F+I projekt)
- Az Ipari Zóna vasúti bekötése iparvágánnyal Zalaszentiván irányából (~4 km)

Logisztikai Kiválósági Központ létesítése - LOGIN-Z (Zalaszentiván és Zalaegerszeg közös projektje)

Zalaegerszeget földrajzi helyzete rendkívül alkalmassá teszi logisztikai szolgáltatások nyújtására. Ezt a helyzetet felismerve Zalaegerszeg és Zalaszentiván települések közös Logisztikai és Kiválósági Központot kívánnak kialakítani LOGIN-Z néven. A projekt keretében a Központ infrastruktúrájának kialakítása és szolgáltatásának minőségi fejlesztése valósul meg, amely az alábbi fő elemeket tartalmazza:

- vasúti és közúti terminál kialakítása a zalaszentiváni vasúti csomópont és a leendő M9 gyorsforgalmi út felhajtójának szomszédságában
- ingatlan- és infrastrukturális beruházás, eszközbeszerzés
- információs technológia-fejlesztés, gyártási licenc megvásárlás és know-how beszerzés
- piacra jutás elősegítése, vállalati humánerőforrás fejlesztése
- minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése

Megújuló energiafelhasználáson alapuló élelmiszertermelési és élelmiszer-feldolgozó agráripark létrehozása

A fejlesztés célja a megújuló (fotovoltaikus és geotermikus) energiák széleskörű felhasználásán alapuló élelmiszertermelés, valamint élelmiszer-feldolgozó üzem létesítése Zalaegerszeg-Hatházán (üvegházak, állattartó telepek fűtése és energiaellátása, illetve levegőfűvások termény-, zöldség-, és gyümölcsaszítás, hal, rák és kagyló neveldek). Az ipari park magába foglal egy inkubációs és tudásközpontot is.

Üzleti Szolgáltató Központ számára alkalmas befektetési helyszín kialakítása

A városban jelen levő, pénzügyi és gazdasági téren jól képzett munkaerő bázisán jó esélye lehet Zalaegerszegnek arra, hogy nemzetközi üzleti szolgáltató központ („Shared Service Center” - SSC) települjön a városba. Ez a szolgáltatási forma relatíve stabil, hiszen elsődlegesen a helyi munkaerő képzettségét használja ki, sok esetben speciális továbbképzésekkel téve azt alkalmassá a nemzetközi vállalati környezetben végzendő munkákra, másrészt az elhelyezésére vonatkozó döntésben a gyártó-kapacitásokhoz képest kisebb a súlya a telephely elérhetőségének, azaz a település megközelíthetőségének. Versenyelőny, hogy a városban már működik pénzügyi szolgáltató központ. A funkció befogadására a volt Petőfi laktanya területe, illetve az ott tervezett „Tudásközpont” alkalmas.

2.1.2. Innovációs és logisztikai infrastruktúra fejlesztése

„Tudáskerület” létrehozásának megalapozása a volt laktanya területén

A projekt elemei:

- Az egyetemi kampusz oktatási infrastruktúrájának bővítése (Kampuszon jelen levő intézményekkel egyeztetendő)
- Mechatronikai, gépipari, informatikai és megújuló energetikai profilú innovációs központ (KKV-k számára igénybe vehető laboratórium illetve fejlesztő terek/kapacitások)
- A „Tudáskerület” feltáró út megépítése (FŐMTERV tanulmány alapján)
- Tanműhelyek létesítése, bővítése, korszerűsítése

Kapcsolódó „soft” programelemek:

Helyi innovációs ösztönzők rendszerének kialakítása

- Vállalkozóvá válást segítő képzés, tanácsadás
- Vállalati együttműködés segítése, szervezése
- Innovatív vállalkozások számára nyújtandó pénzügyi termékek megtervezése, szolgáltatása

Szakképzés, továbbképzés és vállalkozói kompetenciák fejlesztésének ösztönzése

Igényalapú kompetenciafejlesztés a foglalkoztatás-bővítés érdekében (várhatóan gépipari, logisztikai és megújuló energetikai tevékenységekhez kapcsolódó moduláris és kompetencia alapú szakképzés) a zalaegerszegi felsőoktatási és szakképző intézmények bevonásával.

A munkaerő-piaci szereplők – foglalkoztatók, képző szervezetek, munkaügyi közvetítő szervezetek, stb. – együttműködésének szervezése az önkormányzat aktív részvételével, a munkaerőpiac kínálati és keresleti oldalának összehangolására irányuló operatív és stratégiai tervezési tevékenységek megvalósítása, együttműködve a Nyugat-Pannon Járműipari Együttműködés Zalaegerszegen kívül szereplőivel.

2.1.3. Gazdaságfejlesztési politika erősítése

Aktív városi gazdaságfejlesztési politika (befektetés-támogatás, vállalkozásfejlesztés, partnerség) intézményrendszerének erősítése

- Gazdaság szervezési és befektetés-ösztönzési illetve befektetői kapcsolattartási profilú városi intézmény továbbfejlesztése (Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt.)
- Első Egerszegi Hitelintézet tevékenységi körének bővítése

2.2. IDEGENFORGALMI FEJLESZTÉSEK

Jellemző eredményindikátorok:

- Városi foglalkoztatottsági arány (növekszik)
- Becsült idegenforgalmi célú költés a városban (növekszik)

Az idegenforgalom tekintetében a programidőszak fő célja, hogy a városban eltöltött vendégéjszakák száma, és a városban realizált turisztikai bevételek tartós növekedése induljon meg. Ennek érdekében a város idegenforgalmi újrapozicionálása mellett infrastrukturális fejlesztéseket is végre kíván hajtani, melyek fókuszba kerül a Gébárti tó és környéke. Cél, hogy a város idegenforgalmi kínálatában jelentős, markáns - az aktivitáshoz, a megújuláshoz és vízhez kapcsolható - attrakció jöjjön létre, amely kiegészíti a város környezetében működő és további fejlődés előtt álló, a gyógy- és wellness turizmusra épülő kínálatot.

A város idegenforgalmi vonzerejének növekedéséhez jelentősen hozzájárulnak a város épített és természeti környezetének fejlesztésére irányuló beavatkozások, melyek „Az épített és természeti környezet kiválóságának biztosítása”, „Vonzó és szerethető városi környezet”, valamint a „Változatos és magas színvonalú kulturális és szabadidős kínálat” részcélnél kapcsolódó fejlesztések, különösen az aktív kikapcsolódást lehetővé tevő komplex sport- és ökoturisztikai fejlesztések programja.

A programidőszak célja, hogy létrejöjjön és megkezdje működését az az intézményrendszer, amely a város különböző látogatói és befektetési szegmensekben történő megismertetését, valamint a helyi gazdaság szervezési feladatait hivatott hosszú távon ellátni.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

2.2.1. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

2.2.2. Hatékony városmarketing

2.2. Idegenforgalmi fejlesztésekhez kapcsolódó beavatkozások

2.2.1. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

Zala Brands kialakítása

A helyi gazdaság élénkítése érdekében az önkormányzat aktívan kíván részt venni a helyi gazdaság feltételrendszerének alakításában, szervezésében és támogatásában. Ebből a célból egy marketing tevékenységet végző szervezet létrehozására kerül sor Zalaegerszeg MJV, Nagykanizsa MJV és Zala megye Önkormányzata együttműködésében. A szervezet tevékenységének célja, hogy megkülönböztesse a zalai és zalaegerszegi termékeket vagy szolgáltatásokat a versenytársakétól. Ismertté kell válnon egy olyan földrajzi árujelző márkánév (pl. Zalaikum, Göcsej), mely védjegy betölti a versenyeszköz funkciót, a reklámeszköz funkciót, valamint a minőségjelző és eredetjelző funkciót.

A tevékenységhez kapcsolódóan elengedhetetlen, hogy a helyi és térségi kézműves termékek számára állandó helyszínt biztosítson a város. A legalkalmasabb terület a jelenlegi Piac tér területe, melynek bővítésével és fejlesztésével (műemlékek rekonstrukciójával, zöldfelületek növelésével, családbarát funkciók kialakításával), helyet adva a termékek kereskedelmi és helyszíni fogyasztásának, gasztronómiai és kulturális rendezvényhelyszíné válhat a tér, mely jelentős turisztikai vonzerőt jelent.

Önkormányzati és/vagy magánberuházás keretén belül megvalósítandó a Kézműves Helyi Termékek Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szolgáltató Központja a Munkácsy utca és a Piac tér között.

Gébárti élményközpont - Fürdőfejlesztés

Zalaegerszeg turizmusának hosszú távú működéséhez, egy sajátos márka kialakításához a gébárti létesítmények fejlesztése szükséges.

Főbb feladatok:

- tulajdonviszonyok tisztázása
- fedett létesítmények kialakítása a szezonális kiküszöbölésére
- körbejárhatóság, kerékpárral történő megközelítés biztosítása
- Kézművesház környezetének rendezése

Szálláshelyszolgáltatás és vendéglátás

Az attrakciók, programok a jelenleg átlagos 2,5 napos tartózkodási idő meghosszabbítását célozzák. A vendégek itt töltött szabadidejének növeléséhez azonban nem csak a turisztikai programcsomagok bővítésére, hanem a megfelelő minőségű és mennyiségű szálláshelyek biztosítására is szükség van. Ennek érdekében prioritást kell élvezzen a meglévő szálláshely-kapacitások feltöltése, majd ezek után további szálláshely-kínálat bővítés (pl. a gébárti üdülőfaló bővítése; a Balaton Szálló újbóli megnyitása; 4*-os szálloda létrehozása, mely gazdasági és turisztikai szempontból is biztosíthatja Zalaegerszeg versenyképességét).

2.2.3. Hatékony városmarketing

A városmarketing tevékenység (a város „eladása”) nemcsak a turizmus élénkítése szempontjából elengedhetetlen, de egyre inkább fontos szemponttá válik a (nemzetközi) cégek telephely-választásában is. Az önkormányzat elősegítheti a kedvező város-imázs kialakítását egyrészt új attrakciók megteremtéséhez nyújtott segítő, támogató munkájával, másrészt turisztikai események, rendezvények megszervezésében és lebonyolításában való részvételével is.

Kapcsolódó „soft” elemek:

Idegenforgalmi, befektetés-ösztönzési, termék-marketing és általános imázs-formáló célú események, kampányok megrendezése

Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezet létrehozása

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET

3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET VÉDELME, FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- Gyalogosbarát, természet-közeli és egyedi kialakítású nyílt városi terek aránya (növekszik)
- Lakossági elégedettség a városi környezettel (javul)

A programidőszakban elérendő elsődleges cél, hogy a városközpont mentesüljön az átmenő forgalom okozta terheléstől, és ezzel bővüljenek a város elsődlegesen gyalogos- és kerékpáros közlekedők számára vonzó, jó levegőjű és igényes központi terei. A beavatkozások eredményeként élénkül a belváros kereskedelmi és kulturális élete, növekszik mind az ott megtelepedő szolgáltatók és intézmények, mind a rendezvények száma.

A forgalommentesítés egyrészt közvetlenül a városközpontban, másrészt annak környezetében igényel közlekedési beruházásokat. Cél a forgalomtól mentesülő terek igényes - és a város fiatalos és kreatív imázsához is alkalmazkodó - kialakítása, különös tekintettel a növényzet és a víz használatára a terek kialakítása során. Cél, hogy korszerű, minőségi és egyedi megjelenésű és funkcionalitású terek jöjjenek létre, valamint a fejlesztések egymást kiegészítve, az akcióterületi fejlesztés elvei szerint valósuljanak meg.

Jelentős cél még, hogy a programidőszakban javuljon a város csapadékvíz-elvezetési rendszerének üzembiztonsága. A fejlesztések során lehetőség szerint olyan kialakításra célszerű törekedni, amely lehetővé teszi a csapadékvíz visszatartását, és a keletkező víz (pl. öntözési célú) felhasználását, illetve a keletkező vízfelületek beépítését a városi zöldfelületek rendszerébe.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 3.1.1. Városközponti és városrészközponti fejlesztések
- 3.1.2. Barnamezős területek és alulhasznosított épületek
- 3.1.3. Lakóövezeti fejlesztések
- 3.1.4. Tudatformálás

3.1. Épített környezet védelméhez, fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

3.1.1. Városközponti és városrészközponti fejlesztések

A Belváros rehabilitációs programjának folytatása a 2014-2020 időszakban

A Belváros korábbi években megkezdett rehabilitációjának folytatása a város egyik prioritást élvező középtávú fejlesztési elhatározása. A fejlesztés egyrészt Zalaegerszeg mai városközpontját érinti, amely a Kazinczy Ferenc tértől délre helyezkedik el. Ennek a városrésznek a természetes tengelye a Kossuth Lajos utca, melynek gépjárműforgalomtól való teljes mentesítése, egy színvonalas gyalogos központ kiépítése a célkitűzés. A fejlesztés másik pólusa a Kazinczy Ferenc tértől északra fekvő – a város történelmi városmagját is magába foglaló – terület, ahol még jelentős összefüggő fejlesztési területek állnak rendelkezésre. A két városközponti rész között kiemelt városzerkezeti szerepe van a Kazinczy Ferenc térnek, amely jelenleg inkább elválasztja, mintsem összeköti az északi és a déli részt. A Kazinczy Ferenc tér átmenő forgalomtól való mentesítése – melyet a megszűnt vasútvonal helyén tervezett elkerülő út megépítése tesz lehetővé – helyreállíthatja a két városközponti rész egykori egységét.

A tehermentesítő út megépítése egyben a környező területek felértékelődését is jelenti, vagyis lehetségessé válik további fejlesztési területek – használaton kívüli egykori üzemi területek, beépítetlen, vagy alulhasznosított területek - feltárása is. A fejlesztések jellegét tekintve az elkerülő út határvonalat jelent, ettől délre városközponti jellegű fejlesztések, északra, a Zala folyóig zöldfelületi jellegű fejlesztések - meglévő zöldfelületek rehabilitációja, rekreációs, idegenforgalmi jellegű hasznosítás – történhetnek.

A rehabilitáció megvalósításának, a városközpont élhetővé tételének feltételét jelenti még – az említetteken túlmenően - további közlekedési fejlesztések megvalósítása is:

- a Zrínyi utca - Kosztolányi utcai körforgalom megépítése a vasútállomás térségében
- a Kosztolányi utca kétirányúsítása a vasútállomás előtti körforgalom és a Balatoni út között
- a belvárost tehermentesítő elkerülő útra rávezető útvonalak ki-, illetve átépítése
- a forgalomtól mentes belvárosi sétaövezet peremén parkolók létesítése (6x50 férőhely).

Városi alközpontok funkcióbővítő fejlesztése (Kertváros, Landorhegy, Páterdomb, Andrásbuda, Csácsbózsok)

A program célja a kevésbé frekvenciált helyzetű városrészek központjainak funkcióbővítése, közösségformálást erősítő tereinek fejlesztése.

Feladat:

- közterek, közparkok, közterületi játszóterek, városi zöldfelületek, gyalogoszónák infrastrukturális fejlesztése.

3.1.2. Barnamezős területek és alulhasznosított épületek

A város belső területein található, alulhasznosított területek a város fejlesztésének jelentős tartalékait jelentik. A középtávú beavatkozások helyszínei:

- KÖBTEX felhagyott iparterülete
- Dózsa sporttelep területének fejlesztése, funkcióváltása (az IMCS megvalósítása esetén)
- Zala part és holtágak rehabilitációja
- LÉSZ Kft. területe
- Univerzál területe
- Stadion és Batthyány utca közötti terület
- egykori Ady Mozi épülete
- egykori Kaffka Margit Leánykollégium épülete
- egykori BGF Kollégium épülete
- jelenleg nem üzemelő városi strandfürdő
- Zóna Étterem épülete
- Ruhagyár felhagyott iparterülete
- Balaton szálló épülete
- egykori Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ (MMIK) épülete

3.1.3. Lakóövezeti fejlesztések

Albus mintaprojekt

Zalaegerszeg közkedvelt kirándulóhelyén olyan energiatakarékos lakópark megvalósítása a cél, ahol az épületek energiateljesítménye minimális, fűtése, hűtése pedig alternatív energiával, földhő hasznosításával, illetve napkollektorral oldható meg (A+ energetikai tanúsítványú, passzív, vagy ahhoz közeli energiaigényű lakóépületek). Az alternatív energiateljesítményhez kapcsolódik a víztisztítás, a szürkevíz felhasználás, a hulladék újrahasznosítás és a közvilágítás alternatív jellegű üzemeltetése. A lakóparktól 3 km-re található Búslakpusztai kommunális szilárd hulladéklerakóban elhelyezett hulladék energetikai hasznosítása hozzájárul a lakóépületek takarékos üzemeltetéséhez.

3.1.4. Tudatformálás

Kapcsolódó „soft” programelem:

Környezettudatos városi és várostérségi társadalom kialakulásának elősegítése

Ahhoz, hogy a város valóban érvényesíteni tudja energiateljesítményre, energiatudatos építésre és működtetésre vonatkozó céljait, szükség van térségi szintű lakossági felvilágosító kampányokra szelektív hulladékgyűjtés, megújuló energiaforrások alkalmazása, és térségi természeti értékek megbecsülése, helyi turisztikai vonzerők megismertetése tárgyában.

3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET VÉDELME, FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- Az egyes környezeti elemekhez kapcsolódó indikátorok, a város mindenkori érvényes Környezetvédelmi Programja szerint

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 3.2.1. Természetvédelem
- 3.2.2. A városi zöldterületek védelme
- 3.3.3. Környezeti elemek védelme

3.2. Természeti környezet védelméhez, fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

A tervezett beavatkozásokat Zalaegerszeg MJV Települési Környezetvédelmi Programja, illetve Hulladékgazdálkodási terve részletesen tartalmazza (ld.: A város épített és természeti környezeti ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása, 67. oldal)

3.3. ENERGIAHATÉKONYSÁG FEJLESZTÉSE

Jellemző eredményindikátorok:

- A városban felhasznált energia mennyisége (csökken)
- Megújuló forrásokból termelt energia mennyisége (növekszik)
- Városi fenntartású intézmények energiaköltségei (csökken)

A programidőszakban elérendő célok magukban foglalják egyrészt a város tisztán megújuló források felhasználására alapozott saját energiatermelő létesítményeinek és rendszereinek létrehozását, ezzel a város energiatartósságának csökkentését és az energiabiztonság növelését, másrészt, ezzel összefüggésben, az energiára fordított városi jövedelmek kiáramlásának jelentős mértékű, mintegy 20%-os csökkentését. A cél teljesülése érdemben hozzájárul a városi környezet védelmére illetve minősége emelésére irányuló cél eléréséhez valamint a város „Ökováros” imázsának erősödéséhez, a képződő megtakarítások pedig hozzájárulhatnak a társadalom- és gazdaságfejlesztési célok eléréséhez.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- Megújuló energiák demonstratív használata
- Épületállomány és közszolgáltatások energiatudatos fejlesztése

3.3. Az energiahatékonyság fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

3.3.1. Megújuló energiák demonstratív használata

Napenergia hasznosítása hőtermelésre és naperőmű telepek létesítése a közvilágítás e-motorizációs közösségi igények kielégítésére

A beavatkozás céljai:

- Közvilágítás átállítása LED alapú rendszerre
- A biogázzal el nem látható városi személyautó-flotta és a tömegközlekedést biztosító autóbusz-flotta, elsősorban városon belüli feladatokra fenntartott részének átállítása elektromos üzemre

- Távhőszolgáltatás hatékonyságának növelése a napenergia hasznosításával

Feladat:

- a teljes közvilágítás energiaigényének ellátásához 4 db 500 kW alatti naperőmű park telepítése
- telepítés helyének meghatározása (pl. laktanya területe, az andráshidai repülőtér tartalékterületei, északi ipari park, a város- és vagyongazdálkodási cégek telephelyei napelemek elhelyezésére - Zalavíz Zrt.)

Geotermikus energiát felhasználó fűtőmű és fűtő-hűtő hálózat létesítése a Landorhegyi intézmények ellátása céljából

A beavatkozás célja a landorhegyi (elsősorban a laktanya területén elhelyezkedő campus, és a laktanya környezetében működő) intézmények távhőellátásának biztosítása geotermikus energia felhasználásával. Az intézmények (*Munkácsy Mihály Szakiskola és létesítményei, Ganz Szakközépiskola, Kovács K. A-B szakkollégium, Landorhegyi Általános Iskola, Széchenyi Szakközépiskola*) hőigényét ki tudja elégíteni egy megfelelő hozamú és garantált közeghőmérsékletű kút, valamint 2 db visszasajtoló kút. A termelőkút lehetséges helyszíne az Ebergényi út és az Alkotmány utca közötti több hektáros terület, innen néhány száz méteres bekötő vezetékkel az intézmények hőelosztó vezetékai megtáplálhatóak. A visszasajtoló kutak a Zala-folyótól északra elterülő, kevésbé beépített ságodi városrészben helyezhetők el. A komplex termálhő hasznosítási rendszer kiépítése során lehetőség nyílik kb. 1 hektár területű fóliasátor, vagy üvegház hőigényének fedezésére, mely a városi önellátó élelmiszer-termelési rendszer része lehet.

Szennyvíz hőtartalmának hasznosítása

Zalaegerszegen nagy mennyiségű, jelentős energiataartalmú szennyvíz kerül összegyűjtésre és elvezetésre a csatornahálózaton keresztül a szennyvíztisztító telepre. A rendszerből minimum 500 kW hőmennyiség nyerhető ki, mely egyaránt alkalmas hűtésre és fűtésre. Ezt a hőmennyiséget a következő létesítmények, intézmények épületeinek hűtésére és fűtésére lehet használni: Sportcsarnok, Jégcsarnok, Kis utcai Óvoda és Iskola, Zalavíz Zrt.

Megújuló energiafelhasználáson alapuló önellátó élelmiszertermelési- és feldolgozó profilú agráripari park az andráshidai reptér területén

Cél az andráshidai repülőtér komplex hasznosítása, mivel a repülőtér regionális szintű légikikötővé fejlesztését az igények nem indokolják, a tulajdonos anyagi lehetőségei pedig nem teszik lehetővé. A sportcélú repülés lehetősége továbbra is biztosítva van, az ehhez szükséges terület a repülőtér területének kisebb hányadát veszi igénybe. A repülőtér komplex fejlesztésének keretében a város agrár-ipari park kialakítását irányozta elő. A fejlesztési terület a repülőtér mintegy 100 hektáros területéből (annak hossz tengelye mentén, a keleti oldalon), mintegy 30 hektáron lett kijelölve. A becsült primártermelés 30 ha, a feldolgozás 20-30 ha területigényű. Az agrár-ipari parkban történő élelmiszer-termelés energiaigényének fedezése fotovoltaikus és geotermikus rendszerek felhasználásával történik (üvegházak, állattartó telepek fűtése és energiaellátása, levegőfűvásos termény-, zöldség- és gyümölcszárítás, hal, rák és kagyló neveldek).

3.3.2. Épületállomány és közszolgáltatások energiatudatos fejlesztése

Villamos-energia-hálózat fejlesztése a megújuló energiák befogadása érdekében

A villamos energia-ellátó rendszer jelenleg csak korlátozottan képes befogadni a nem szabályozható, időjárásfüggő megújuló energiaforrásokból termelt energiát, ezért ezen arány növeléséhez szükség van a villamos energia-rendszerhez csatlakoztatott ipari méretű és kisebb méretű energiatárolók kiépítésére is. Ezek az alacsony villamos energia-terhelésű időszakokban termelt villamos energia-felesleg átmeneti tárolását, ezt követően pedig annak a villamos energia-rendszerbe történő visszatáplálását teszik lehetővé, elősegítve a villamos energia-ellátás stabilitásának megőrzését a kereslet megnövekedésekor. Mivel Zalaegerszeg élen kíván járni a megújuló forrásból nyert energia termelésében, a termelési kapacitások bővítésével párhuzamosan szükség van ezen kapacitások kiépítésére is a városban, illetve környezetében.

Intelligens hálózati rendszerek kiépítése és működtetése

A beavatkozás célja a város közvetlen és közvetett tulajdonában álló létesítményeinek koordinált energiamedzsentjének kialakítása. Az energiamedzsent eredménye az energiahatékonyság 8-15%-os növekedése, a költségek ugyanilyen arányú csökkenése.

A program elemei:

- Városi szinten központosított, egységes módszertannal és egy központi adatfeldolgozással működő energiamedzsent kialakítása, ennek részeként energiakontroll rendszer és energia-központ kiépítése és az energetikához kapcsolódó kiadások egységes kezelése, nyilvántartása.
- A megújuló forrású energetikai fejlesztések elektromos ellátó hálózatra való csatlakozását, optimális energiafelhasználást (pl. felhasználórendszerek kísérleti létesítése) lehetővé tevő hálózati és vezérlő elemek, rendszerek kísérleti „pilot”) jellegű létesítése.
- Zalaegerszeg becsatlakozása az „OKOS mérés” (MAVIR) nemzeti programba, ennek keretében a teljes energia szektorát tekintve helyi alkalmazási modell program kidolgozása.

Lakóépület-állomány energiatudatos fejlesztése

- Társas- és magánházak energiatakarékos felújításának ösztönzése, szakmai és információs támogatása
- Háztartási méretű, 50 kWp teljesítmény alatti napelemes rendszerek elterjedésének ösztönzése, szakmai és információs támogatása

Önkormányzati intézmények energia-takarékos és megújuló energia használatán alapuló felújítása

Zalaegerszegen az elmúlt 10 évben az önkormányzati intézmények energetikai megújítása során szinte kizárólag a az épületek hőszigetelésére, illetve gépészeti rendszereik korszerűsítésére került sor. A következő időszakban tehát további feladat ezen intézmények energia-takarékos és megújuló energia használaton alapuló felújítása.

Feladat:

- hálózatra csatlakozó napelemes rendszer(ek) kialakítása az épületek saját villamosenergia-igényének közvetlen, részbeni vagy teljes körű kielégítése céljából (50 kVA és/vagy 50-500 kVA teljesítményű rendszer(ek) telepítésével),
- hőszigetelés, gépészeti rendszerek, berendezések korszerűsítése, felújítása (ahol ez nem történt meg).

Demonstratív hatású közlekedési projektek megvalósítása

- A ZALAVÍZ Zrt. biogáz üzeme továbbfejlesztésével előállított biogázzal hajtott metángáz üzemű autóbuszok beszerzése és az üzemeltetésükhöz szükséges infrastruktúra kialakítása
- Városi intézmények által üzemeltetett elektromos személyautók és egyes autóbuszok üzemeltetéséhez szükséges infrastruktúra kialakítása, kísérleti „pilot”) és demonstrációs működtetése

4. KÖZLEKEDÉS

4.1. KÜLSŐ KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia nem tér ki azon fejlesztési szükségletek bemutatására, melyek Zalaegerszeg külső megközelíthetőségének javítása érdekében merültek fel. A város Településfejlesztési Konceptiója körvonalazza ezen szükséges fejlesztések körét, a konkrét projektek megvalósítása azonban kívül esik a település önkormányzat hatáskörén, így azok ITS-ben szerepeltetése a stratégia megvalósításának külső feltételrendszerét illetve kockázatait feltáró részében kap helyet.

4.2. BELSŐ KÖZLEKEDÉSI KAPCSOLATOK FEJLESZTÉSE

Jellemző indikátorok:

- Gépjárműforgalom (csökken) kiválasztott belvárosi mérési pontokon
- Közösségi közlekedés részaránya (növekszik)
- Kerékpárt rendszeresen használók száma (növekszik)

A programidőszakban elérendő célok egyrészt a városközpont forgalmi terhelésének mérséklésére - helyenként megszüntetésére, gyalogosövezetek kialakítására-, másrészt a környezetkímélő egyéni és közösségi közlekedés vonzóbbá tételére, használatának elterjedésére irányulnak.

A városközpont forgalmi tehermentesítése – Zalaegerszeg településszerkezetéből adódóan – jelentős, a városközponton kívüli fejlesztéseket tesz szükségessé, melyek következtében egyrészt a településen áthaladó, másrészt az egyes településrészek közötti forgalom kerülheti el a település központját. Különösen fontos a város északi részén kialakuló ipari területekre irányuló forgalom központon kívül haladó átvezetése a városon.

A közösségi közlekedés terén a programidőszakban megvalósulhat a közösségi közlekedési módok váltását megkönnyítő, így az igénybevételükre ösztönző multimodális közlekedési csomópont, illetve jelentős szerepet játszik a kerékpáros infrastruktúra bővülése is, mely fejlesztések jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy a város levegője csúcsgforgalmi időszakokban is tiszta maradjon.

További cél, hogy a programidőszakban elkészüljenek azon jövőbeli fejlesztések megvalósításához szükséges tervek is, melyek perspektivikusan, a koncepció céljaihoz igazodva szükségesek a város közlekedési infrastruktúrájának továbbfejlesztéséhez.

A KÖZÉPTÁVON MEGVALÓSÍTANDÓ BEAVATKOZÁSOK:

- 4.2.1. Belváros forgalomcsillapítása
- 4.2.2. Városrészek közötti kapcsolat javítása
- 4.2.3. Városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer fejlesztése
- 4.2.4. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése

4.2. Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztéséhez kapcsolódó beavatkozások

4.2.1. Belváros forgalomcsillapítása

„Gyalogosbarát Belváros” projekthez kapcsolódó közlekedési fejlesztések

Cél a városközpont funkcióinak gazdagítása és gépjárműforgalomtól való mentesítése

A projektcsomag elemei:

- A Zrínyi utca-Kosztolányi utcai körforgalom megépítése a vasútállomás térségében
- A Kosztolányi utca kétirányúsítása a vasútállomás előtti körforgalom és a Balatoni út között
- Kossuth Lajos utca Kazinczy tér és Petőfi utca közötti szakaszának forgalommentesítése, a gyalogos övezet kreatív-innovatív térelemeinek kialakítása
- Kazinczy tér forgalomcsillapítása, átépítése, valamint a zöldfelület növelése
- peremparkolók hálózatának kialakítása a sétaövezet környezetében

RING projekt

Cél a belső közúti tehermentesítő körgyűrű kiépítése és a vasúti forgalom Páterdombi iparvágányra való áthelyezése.

A projektcsomag elemei:

- 2200 m hosszú 2X1 sávós közút építésének előkészítése (a körgyűrű keleti szakasza)
- 2500 m hosszú vasúti pálya építésének előkészítése (Páterdombi iparvágány helyén)
- Gasparics utca meghosszabbítása a Vágóhid u. és a belső tehermentesítő út csomópontjáig (2 körforgalmi csp.)
- Köbtex és Stadion melletti tehermentesítő szakasz megépítése

4.2.2. Városrészek közötti kapcsolat javítása

„Északi bekötő út” projekt

Cél egy új észak-dél irányú közúti kapcsolat kiépítése a belváros (tervezett IMCS) és az északi ipari zóna között vasúti felüljáró és Zala híd megépítésével. A projekt fő eleme egy olyan új vasúti felüljáró megépítése az újonnan kialakítandó intermodális közösségi közlekedési csomópont szomszédságában, mely egyben biztosítja a Zala folyón való új átkelés lehetőségét is. Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamatban.

A projektcsomag elemei:

- Útépítés: 1520 m hosszú, keresztmetszet 2x1 sáv
- Csomópontok: 3 db közúti; 1 db vasúti
- Műtárgyak
- Zala folyó felett híd és vasúti felüljáró: 12,00 m széles
- Bontás: Kert utca, családi ház + ipari épületek

„Déli összekötő út” projekt előkészítése

Cél: közúti közlekedési kapcsolat létesítése Zalabesenyő - Alsóerdő - Ebergény - Szentersébethegy városrészek és Teskánd között.

A projektcsomag elemei:

- Megvalósíthatósági Tanulmány készítése, tervezés
- Területszerzés
- Útépítés (I. ütem: Zalabesenyő, a 74-es főút és az Alsóerdei út kapcsolatának megteremtése)

„Tudáskerület elérhetősége” projekt

Cél egy új, megfelelő szintű közlekedési kapcsolat kialakítása az Ebergényi, illetve a Gasparich Márk utca között a Tudáskerület elérhetőségének javítása céljából.

A projektcsomag eleme:

- 750 m hosszú 2X1 sávós közút építése

„Északi ipari zóna vasúti bekötése iparvágánnyal” projekt

- 4000 m hosszú vasúti pálya építése

GANZ IPARI PARK feltáró útja a 74-es főút irányából

- 800 m hosszú 2X1 sávós közút építése

4.2.3. Városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer fejlesztése

„IMCS” projekt - Intermodális közlekedési csomópont létrehozása

A helyközi autóbusz-pályaudvar és a vasútállomás nemzetközi vasútvonal mellé telepítése, azaz egy korszerű intermodális (közúti, vasúti, kerékpáros, gyalogos és közösségi közlekedési) csomópont kialakítása a jelenlegi Zalaegerszeg – Ola vasútállomás környezetében.

A projektcsomag elemei:

- Vágányépítés 500 m hosszon biztosító berendezésekkel és felső vezetékkel
- Buszvégállomás: 13 000 m²
- P+R 200 férőhely
- Magasépítés

Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése folyamatban.

4.2.4. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése

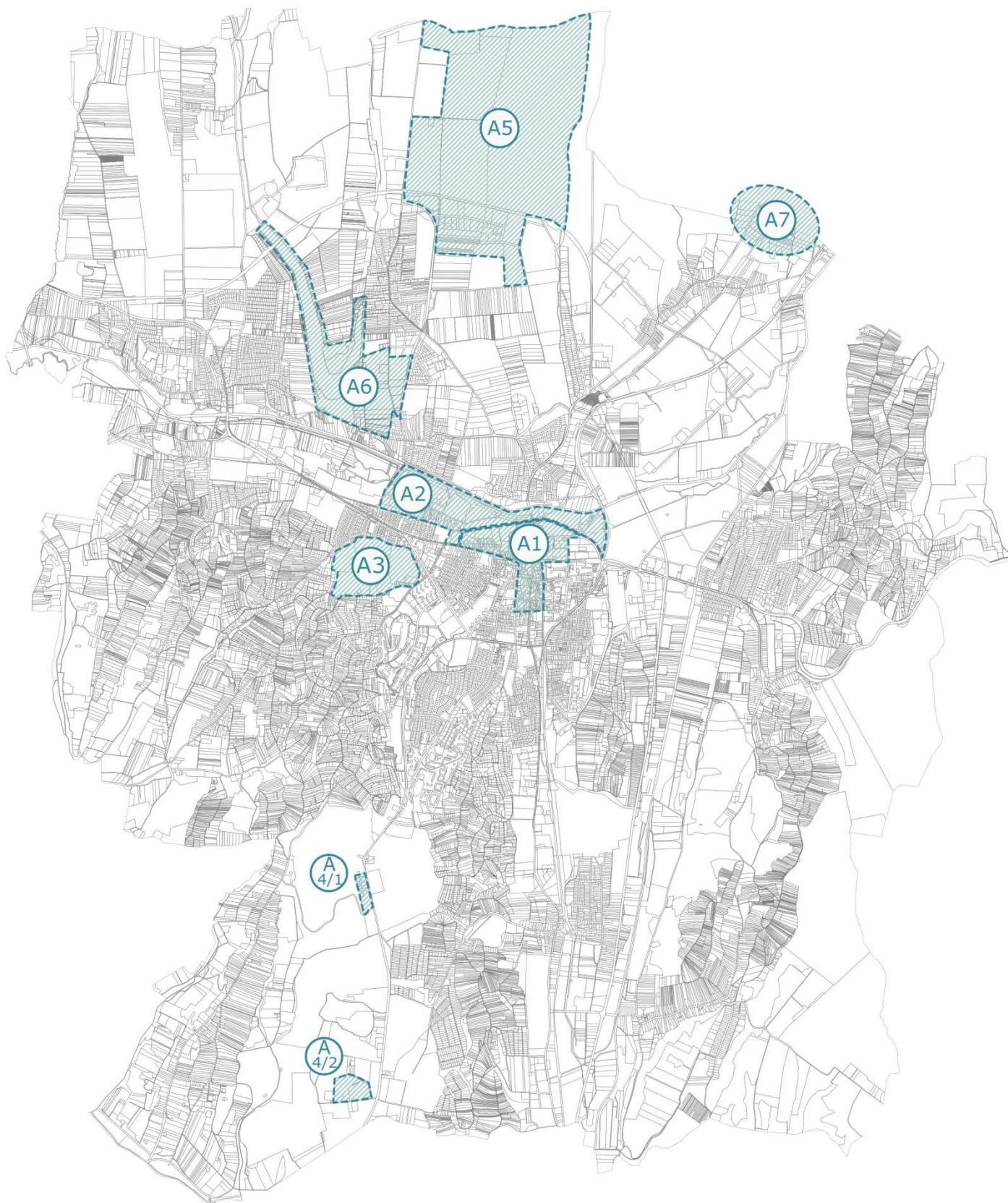
„Kerékpárosbarát város” projekt

Cél a kerékpáros infrastruktúra törzshálózatának kialakítása, az aktív turisztikai célterületek kerékpáros összeköttetésének biztosítása.

A projektcsomag elemei:

- A városi közúthálózat kerékpározhatóvá tétele
- A város bekötése az OTTr Országos kerékpárút törzshálózatába: kapcsolat létesítése az „Észak nyugat-dunántúli kerékpárút” 8.A számú eleméhez (Győr – Balaton – Zalaegerszeg – Óriszentpéter – Ausztria), a Zala völgye kerékpárút hiányzó 14 km-es szakaszának kiépítésével Bagod és Zalaszentiván között
- Az Északi Ipari Zóna városrész kerékpáros elérhetőségéhez szükséges hiányzó infrastruktúra megépítése (4km)
- Csácsbozsok városrész, valamint a Csácsi Arborétum kerékpáros elérhetőségéhez szükséges hiányzó infrastruktúra megépítése (4 km)
- A Belváros hiányzó kerékpáros infrastruktúrájának megépítése: Ola utca – Rákóczi utca (Kazinczy tér), valamint Mindszenty tér - kaszaházi Zala-híd között (2,3 km)
- Zrínyi út hiányzó kerékpáros infrastruktúrájának megépítése a MOL Zrt. bekötőútja és a Flextronics között (1,0 km).
- A Zalaegerszegi Kerékpáros Közösségi Közlekedési Rendszer kialakításának előkészítése és megvalósítása (200 db biciklivel)

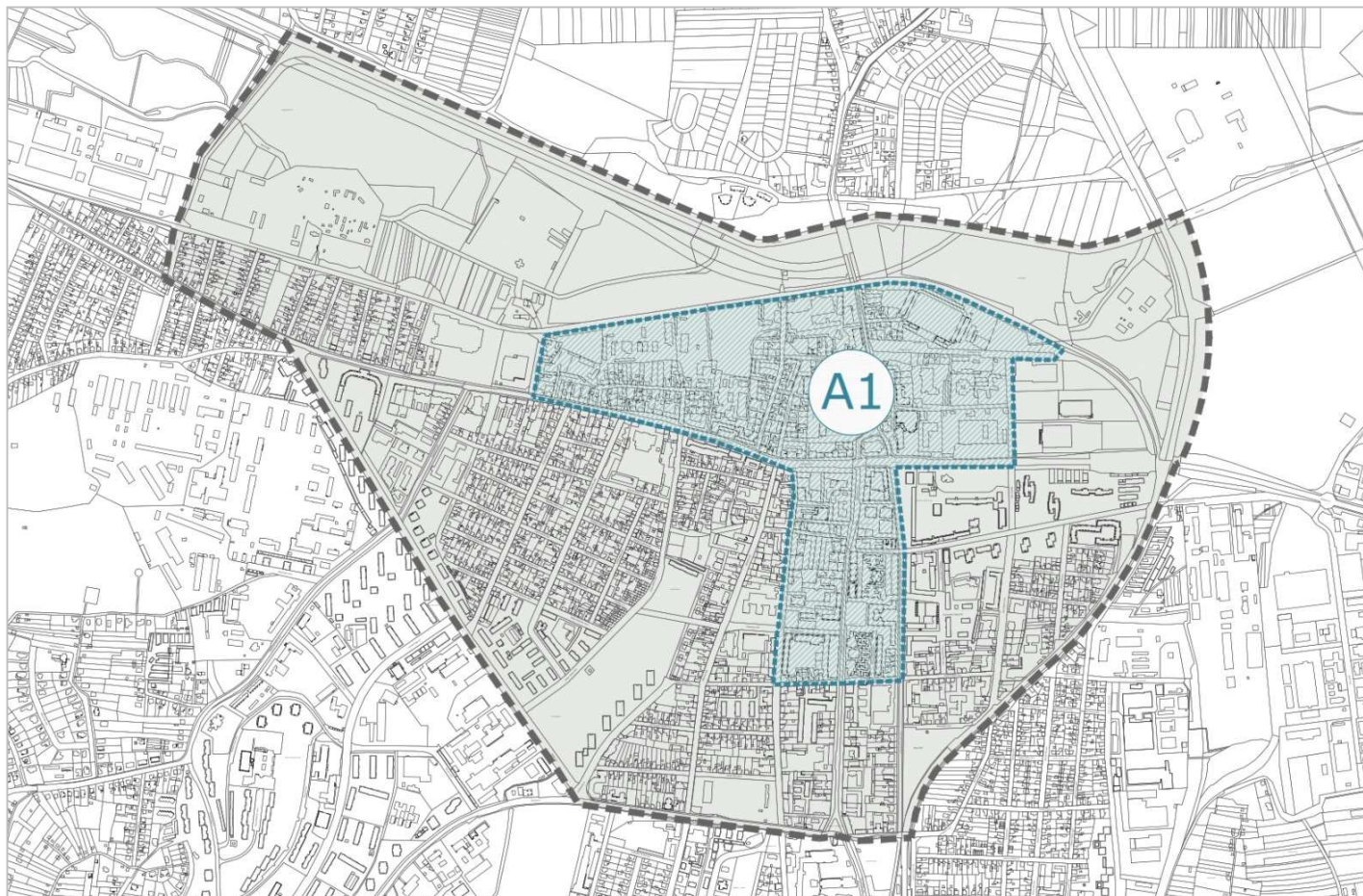
2.2. AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE, A MEGVALÓSÍTÁSRA KERÜLŐ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ JELLEGŰ BEMUTATÁSA

2. ábra Az akcióterületek elhelyezkedése Zalaegerszeg közigazgatási területén belül

BELVÁROS VÁROSRÉSZ

A1 akcióterület - A VÁROSKÖZPONT REHABILITÁCIÓJA

AZ AKCIÓTERÜLET KIJELÖLÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

Az akcióterület a történelmileg kialakult városközpontot foglalja magába. A történelmi városközpont a várostestben excentrikusan – annak északi részén, a Zala folyótól délre – alakult ki, melyet elsősorban a város domborzati adottságai indokoltak. A város fejlődése során azonban átlépte a Zala folyót, és a legjelentősebb fejlesztési területei ma már a folyótól északra találhatóak. Ezért indokolt a városközpont északi irányban történő fejlesztése, annál is inkább, mert Zalaegerszeg legrégebbi, műemléki szempontból is értékes városmagja is itt található.

AZ AKCIÓTERÜLETEK RÖVID BEMUTATÁSA

A Kazinczy Ferenc tér – Kosztolányi Dezső utca – Petőfi Sándor utca – Ady Endre utca által határolt terület – Zalaegerszeg mai városközpontja. A központ természetes tengelye a Kossuth Lajos utca, melynek forgalomcsillapítására már vezettek be intézkedéseket, a cél azonban - a gépjárműforgalomtól való teljes mentesítés – még nem valósult meg. A mai városközpontot északról határoló Kazinczy Ferenc téren – a 74-76-os út új elkerülő szakaszának megépítése ellenére is - jelentős az átmenő forgalom, ami a városközpont északi irányú fejlesztésének egyik akadálya.

A Kazinczy Ferenc tér átmenő forgalomtól való mentesítését, egyben a városközponti funkciók fejlesztésének lehetőségét a megszüntetett vasútvonal helyén tervezett elkerülő út biztosíthatja, melynek egyes szakaszai már megvalósultak. Az új út egyben kijelöli a városközpont fejlesztésének északi határát is. Ez a terület ma csak részben beépített, területfelhasználása külvárosi jellegű, igen heterogén, alulhasznosított. A városi sportlétesítmények mellett szétszórtnak lakóépületek, (részben) felhagyott üzemi területek találhatóak itt.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ RÖVID LEÍRÁSA

A fejlesztés célja Zalaegerszeg mai városközpontjának rehabilitációja; északi irányban történő kiterjesztése új funkciók telepítésével. Megvalósul a „déli” városközpont gépkocsi-forgalomtól való mentesítése, a Kossuth Lajos utca gyalogos övezetté válik. Megszűnik az átmenő forgalom a Kazinczy Ferenc téren, létrejön a „déli” és az „északi” városközpont egysége. Beépülnek az üres, vagy alulhasznosított területek az új elkerülő úttól délre fekvő területeken, vegyes (lakó, intézményi, rekreációs) funkcióval, igazodva a jelenleg már ott található sportcélú létesítményekhez.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A1

**A VÁROSKÖZPONT
REHABILITÁCIÓJA**

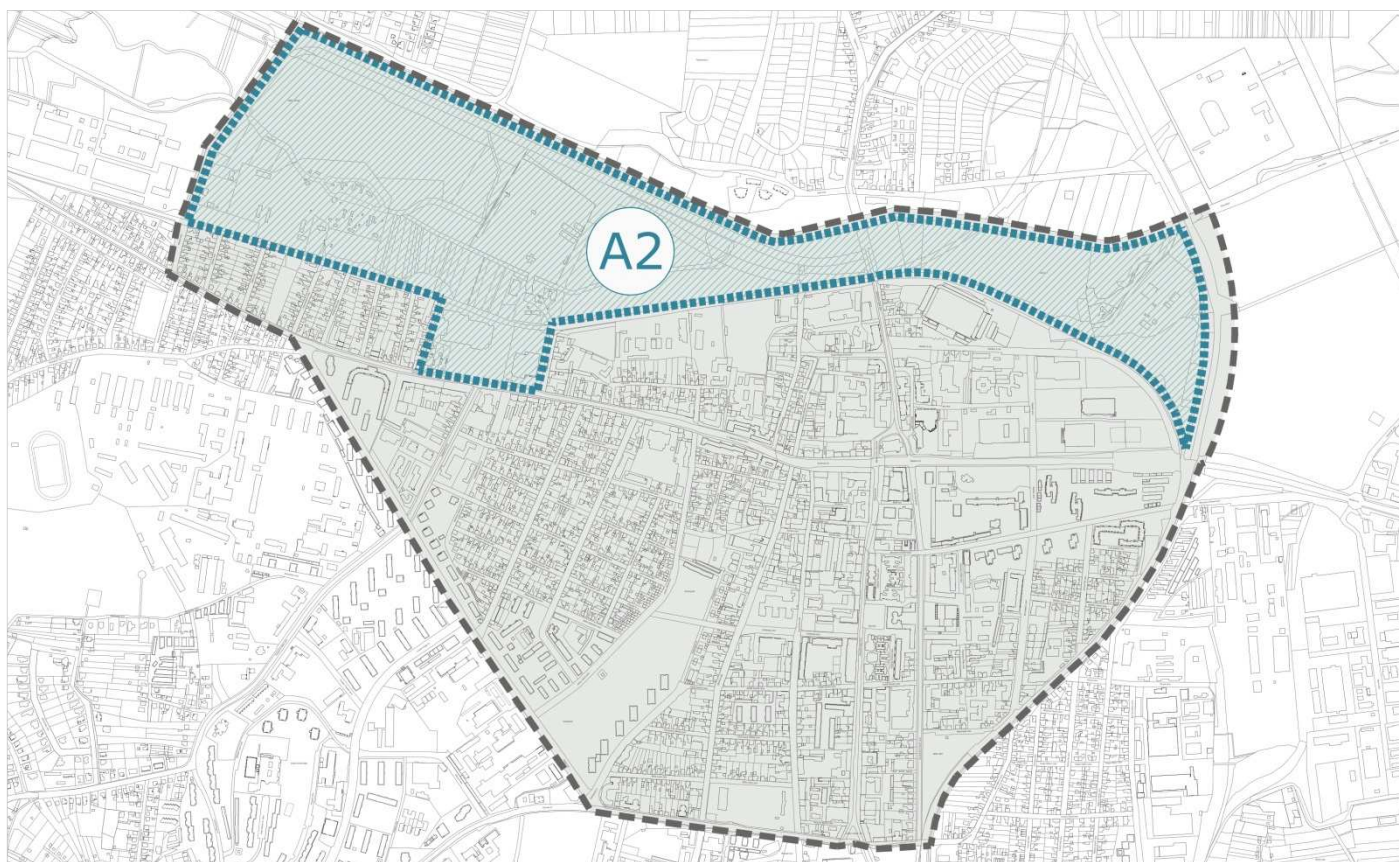
Új elkerülő út - Október 6. tér - Stadion utca - Balatoni út - Kovács Károly tér - Kosztolányi Dezső utca - Petőfi Sándor utca - Ady Endre utca - Rákóczi Ferenc utca - Vágóhid utca

- Kossuth Lajos utca sétáló utcává alakítása
- Közterületek rendezése a Kosztolányi Dezső utca és az Ady Endre utca között (gyalogos és vegyes forgalmú utcák hálózatának kiépítése)
- A Kazinczy Ferenc tér újradefiniálása: a város hagyományos főterének átépítése (funkcionális térelemek, utcabútorok, közvilágítás), átmenő forgalom megszüntetése, a gépkocsiforgalomtól részben vagy teljesen felszabadított tér minőségi átépítése, zöldfelületek növelése.
- Börtönépület funkcióváltása
- KÖBTEX területének hasznosítása (lakó, intézmény, sport)
- Stadion melletti terület sportcélú fejlesztése
- Batthyány Lajos utca, valamint az új elkerülő út és a vasútvonal keresztezésének biztonságos megoldása
- A helyben és a térségben előállított termékek kereskedelmi és helyszíni fogyasztását lehetővé tevő feltételek megteremtése a Piac téren: a terület növelése a leromlott állapotú épületek bontásával, gasztronómiai és kulturális rendezvényhelyszín kialakítása, zöldfelületek növelése, az egykori palánkvár északnyugati bástyájának rekonstruálása
- Kapcsolódó magánberuházás az akcióterületen: Piac téri Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szolgáltató Központ kialakítása a Munkácsy u. és a Piac tér között
- Alulhasznosított üzemi területek (Univerzál, LÉSZ, E-ON telephely, Dózsa Sporttelep) rekonstrukciója, fejlesztése (lakó, intézmény, sport)
- A Kazinczy tér – Rákóczi Ferenc utca és az új elkerülő út közötti terület belső úthálózatának, közmű infrastruktúrájának kiépítése
- A forgalomtól mentes belvárosi sétaövezet peremén parkolók létesítése (6x50 férőhely)

3. ábra A Piac tér tervezett átalakítása
Komplex Belváros Rehabilitációs Program

BELVÁROS VÁROSRESZ
A2 akcióterület - ZÖLD ZALA-PART

AZ AKCIÓTERÜLET KIJELÖLÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

Az akcióterület a Zala folyó és a Belvárost elkerülő új út között helyezkedik el, nyugati határa a Malom utca, keletről a vasútvonal határolja. A terület a Vágóhid utcától keletre jelenleg beépítetlen, de a városközpontozó közelsége óriási fejlesztési lehetőségeket kínál a szabadidő eltöltésére, a rekreáció számára.

AZ AKCIÓTERÜLETEK RÖVID BEMUTATÁSA

A terület Malom utca és Vágóhid utca közötti szakasza jelenleg alulhasznosított annak ellenére, hogy kedvező adottságokkal rendelkezik. Itt található a Göcseji Falumúzeum, a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum, a Városi Ifjúsági Sportcentrum, illetve az olai vasútállomás. A Malom utca mentén telephelyek találhatók, a terület fennmaradó része többé-kevésbé kihasználatlan zöldfelület.

A Vágóhid utca és a 25-ös sz. vasútvonal közti terület egy fejlesztéseket befogadni képes, jelentős kiterjedésű, de lényegében kihasználatlan zöldfelület. A területet jelentős infrastruktúra-vonalak szabdadják (vasútvonal, városi forgalmi út, árvízvédelmi töltés), de városközpontozó közeli fekvése, a városi sportterületekhez való kapcsolata potenciális fejlesztési lehetőségeket hordoz.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ RÖVID LEÍRÁSA

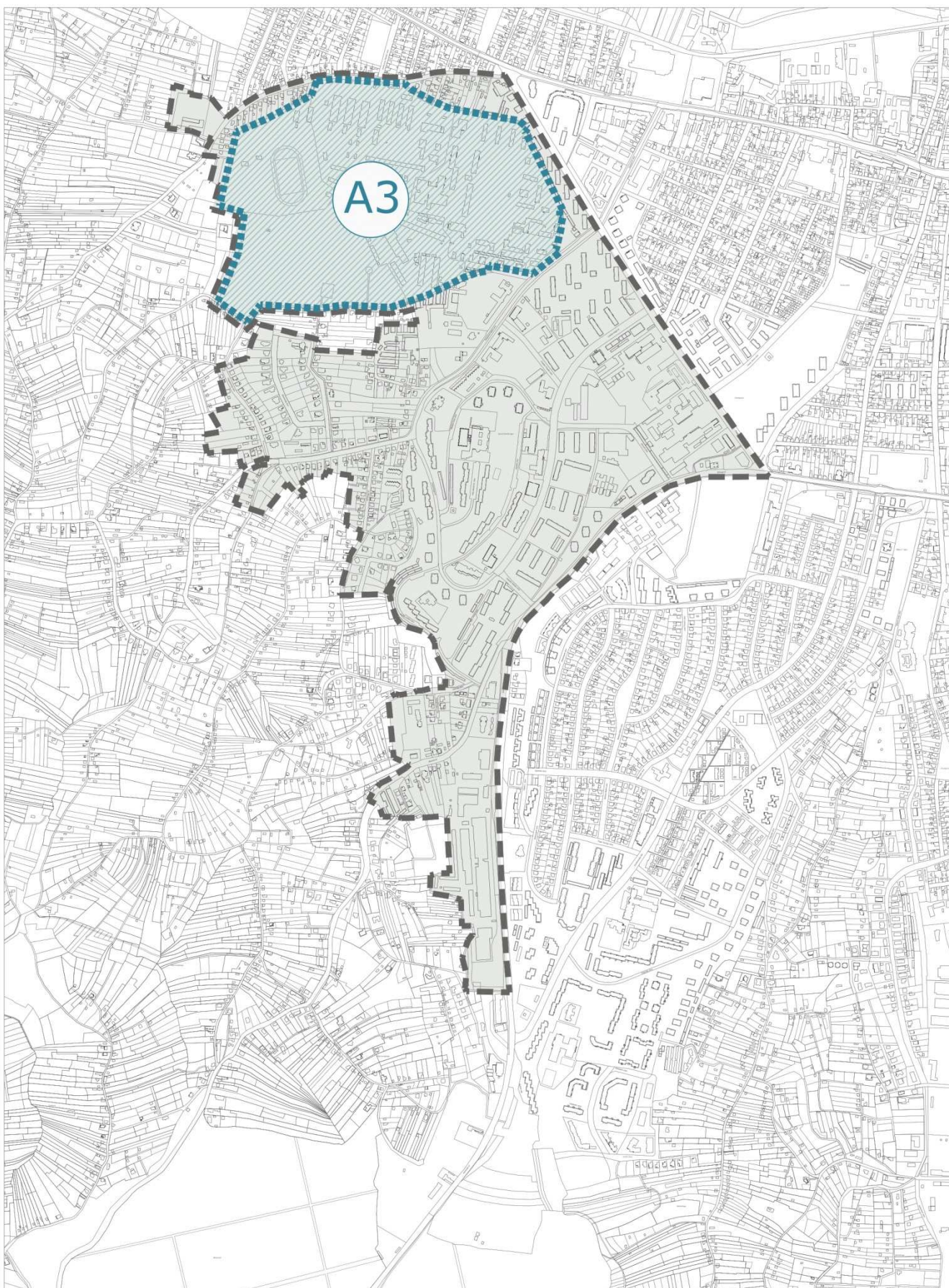
A fejlesztés célja a Zala part és a Zala holtágainak rehabilitációja, rekreációs idegenforgalmi jellegű hasznosítása. Megvalósul az új elkerülő út hiányzó szakasza, az alulhasznosított területek intézményi, rekreációs funkcióval gazdagodnak. Létrejön az egységes „zöld Zala part”, a város rekreációs, pihenő és sportolási igényeinek kielégítésére. Az akcióterületet érintő jelentős közlekedésfejlesztés a Belvárost körülvevő gyűrű hiányzó északnyugati szakaszának, illetve az új intermodális közlekedési csomópont megépítése, mely magába foglalja a város új vasútállomását és távolsági autóbusz pályaudvarát.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

<p>A2</p> <p>ZÖLD ZALA-PART</p> <p><i>Malom utca - Zala folyó - vasútvonal - új elkerülő út nyomvonala - Vágóhid utca - Rákóczi Ferenc utca - Ola utca - Nefelejcs utca - új elkerülő út</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - A városközpontot körülvevő körgyűrű befejező (észak-nyugati) szakaszának kiépítése a Gasparich Márk utca és a Vágóhid utca összekötésével - Múzeumi területek fejlesztése (Göcseji Falumúzeum, Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum) - Zala holtág környezetének revitalizációja a múzeumi területek és a vasútvonal között (a holtág élővízzel való elárasztása, ökofolyosó, új vizes élet- és élménytér kialakítása) - Új Zala-híd és vasúti felüljáró kiépítése a Városi Sportcentrum mellett - Intermodális csomópont kialakítása Zalaegerszeg - Ola állomás térségében - Sportterületek fejlesztése a meglévő sportlétesítményekhez kapcsolódóan - Meglévő zöldfelületek rekonstrukciója, rekreációs, pihenési célú fejlesztése
--	---

LANDORHEGY VÁROSRESZ

A3 akcióterület - A VOLT HONVÉDSÉGI (PETŐFI) LAKTANYA TERÜLETÉNEK HASZNOSÍTÁSA

AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

A Petőfi laktanya a 60-as években épült, akkor még a város „szélére”. Később azonban a város fejlődése, növekedése következtében egyre jobban beékelődött a várostestbe. Közvetlen szomszédságában lakótelep épült, az egykori szőlőskertes környezet pedig kertvárosias beépítéssé alakult. Ez a városon belüli helyzet nagymértékben befolyásolja a terület hasznosíthatóságát.

A rendszerváltás után a honvédségi funkció megszűnt, a terület részben az önkormányzat, részben a magyar állam tulajdonába került. Hasznosítására számos elképzelés született, ezekből azonban kevés valósult meg. Iparterületként való felhasználása ellen szól a várostesten belüli fekvése, amely a potenciális konfliktust jelenthet a környező lakossággal. Intenzív lakóterületi fejlesztése elvben ugyan lehetséges lenne, de a jelenlegi igények – csökkenő népesség – ezt sem támasztják alá. Nem célszerű telkekre történő felparcellázása sem, erre vannak a városban megfelelőbb területek.

AZ AKCIÓTERÜLETEK RÖVID BEMUTATÁSA

Ma a terület egy részét – kis részét - a Budapesti Gazdasági Főiskola Gazdálkodási Kara, valamint a Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Kar Gépészeti és Mechatronikai Intézet Zalaegerszegi Képzése használja. Ez a funkció az épületek egy részének felújításával járt, azonban még így is maradt fejlesztésre alkalmas objektum. A nagy kiterjedésű terület jelentős része ma is elhanyagolt képet mutat, és fejlesztésre vár. Jelentősebb zöldfelületek, facsoportok találhatóak a területen, ezek azonban a hasznosítást nem korlátozzák alapvetően, mert a terület nagy része beépítetlen. Kedvező adottság továbbá a volt laktanya-területtől nyugatra elterülő erdő.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK RÖVID LEÍRÁSA

A településfejlesztési akció „Tudáskerület” (Tudáspark, Tudásközpont) létrehozását, illetve annak előkészítését célozza. Az elképzelés megalapozására 2007-ben elkészült egy vázlatos üzleti koncepció és megtérülési terv (Zalaegerszegi Tudáspark Projekt), majd 2011-ben egy Inkubátorház megvalósíthatósági tanulmánya (készítette: Pannon Gazdasági Hálózat Egyesület). A megvalósíthatósági tanulmány pénzügyi-számviteli szolgáltató központot, és ehhez kapcsolódó tudás-centrum létrehozását javasolta. A terület nagyságát, és a jelenlegi igényeket figyelembe véve valószínűnek látszik, hogy multifunkcionális területhasznosításban célszerű gondolkodni, amelynek részeként az alábbi funkciók telepítése lehetséges a területen:

- Kutató-fejlesztő központ (akadémiai és gazdasági kutatóközpont)
- Nemzetközi Üzleti Szolgáltató Központ (SSC)
- Főiskolával kapcsolatos fejlesztések (A terület infrastrukturális és tartalmi fejlesztése attraktív hallgatói környezet megteremtése érdekében)
- Magas szintű „lakópark” a felső vezetők számára
- Lakóterülethez kapcsolódó szolgáltatások, kereskedelmi, kulturális intézmények
- Sportolásra alkalmas területek

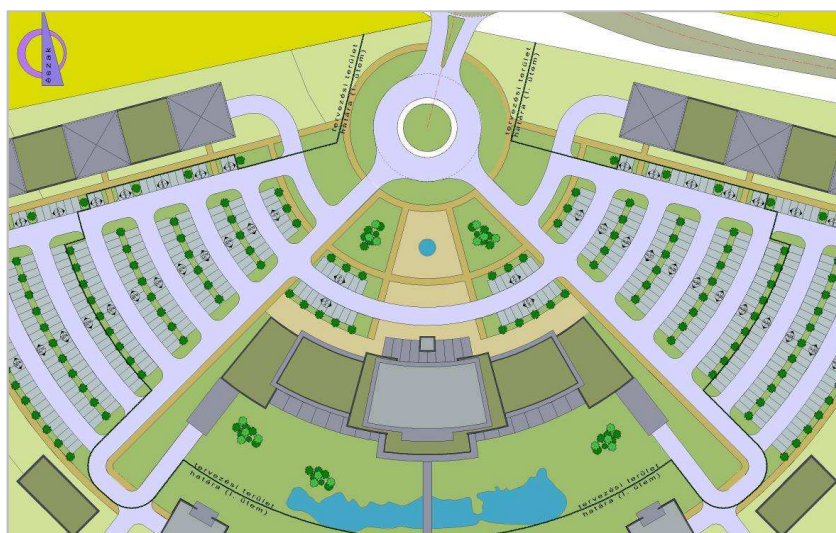
A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A3

A VOLT HONVÉDSÉGI (PETŐFI) LAKTANYA TERÜLETÉNEK HASZNOSÍTÁSA

Platán sor – Gasparich Márk utca – Alkotmány utca – Ebergényi út

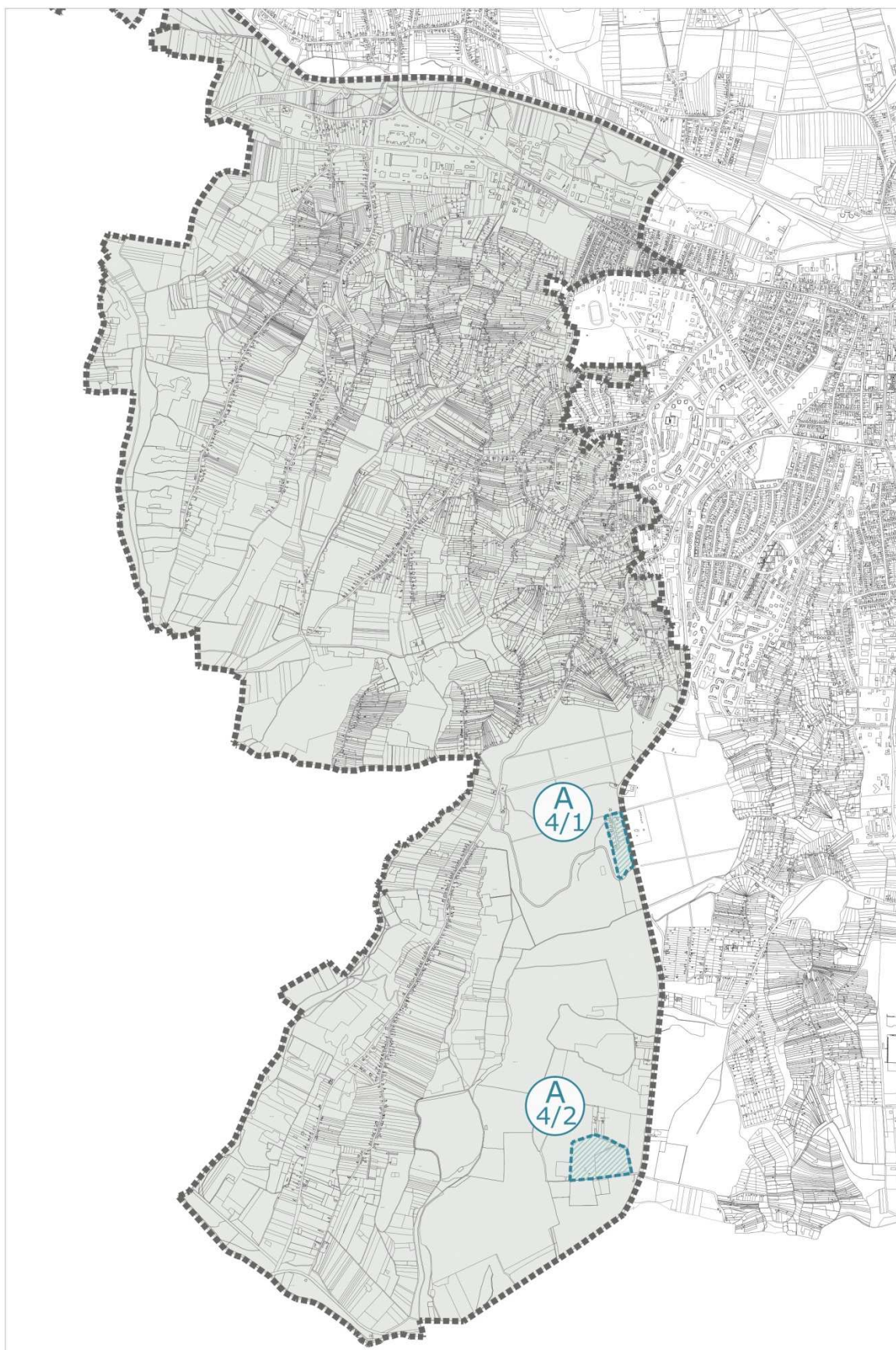
- Koncepcióterv készítése (a területen elhelyezendő funkciók tisztázása, a területfelhasználás és a belső infrastruktúra-hálózat rögzítése, szükség esetén a rendezési tervek módosítása)
- A bontásra kijelölt épületek lebontása
- A megtartandó épületek felújítása, de legalább állagmegóvása
- A terület kármentesítése (az önkormányzati tulajdonú területen megtörtént, az állami tulajdonú területen még szükséges)
- A belső infrastruktúra kiépítése (FŐMTERV tanulmány rendelkezésre áll)
- Színvonalas befektetési tájékoztató(k) készítése
- Egyes épületek (épületrészek), területek értékesítése

4. ábra Tudáspark irodaépületei és lakópark terve
Üzleti Koncepció és Megtérülés Terv - Zalaegerszeg Tudáspark Projekt, 2007

NYUGATI VÁROSRESZ

A4 akcióterület - ALSÓERDEI KOMPLEX ENERGIATAKARÉKOS LAKÓPARK (ALBUS MINTAPROJEKT)

AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

Az akcióterület két egymástól térben elkülönülő, funkciójukban azonban szorosan összetartozó részből áll.

Az A4/1 akcióterület a Zalaegerszeget Novával összekötő 7041. sz. úttól nyugatra, az Alsóerdőben helyezkedik el. A terület különlegesen szép, erdővel övezett környezetben fekszik, a központi várostesttől több kilométeres távolságban. Az akcióterület kiválóan alkalmas egy mintaprojekt megvalósítására, melynek célja az energiatudatos építés propagálása.

Az A4/2 akcióterület az A4/1 akcióterülettől délre, mintegy 3 kilométeres távolságban fekszik. A területen jelenleg a Búslakpusztai kommunális szilárd hulladéklerakó üzemel.

AZ AKCIÓTERÜLETEK RÖVID BEMUTATÁSA

Az Alsóerdő Zalaegerszeg egyik legnépszerűbb kirándulóhelye. Az üdülőterületbe sorolt akcióterületen – amely lényegében az erdőben található tisztás – ma néhány üdülőtelek található. Az üdülőtelek jellemzően gyenge állapotú üdülőépületekkel beépítettek. Két telken állandó lakhelyként használt épület található, két telek jelenleg beépítetlen. A terület domborzata változatos, az „alsóerdei” út mellett viszonylag sík, nyugati irányban különböző mértékben emelkedik.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK RÖVID LEÍRÁSA

Az akcióterület beépítésére a Quadriga Studio Bt. készített tervet 2011-ben. A tervecsomag tartalmazza a jelenleg érvényes rendezési tervhez illeszkedő beépítési tervet, a „típusépület” építészeti, gépészeti és elektromos terveit, valamint részletesebb útépítési és közműépítési terveket is. A beépítési terv szerint az akcióterületet egy – a 7041. sz. úttal párhuzamos - belső utca tárja fel, melynek keleti oldalán 12, nyugati oldalán 3 lakótelek alakítható ki. Az egyes lakótelekeken egylakásos, kétszintes családi házak épülnének, szigorúan szem előtt tartva az energiatudatosság követelményeit, mind épületszerkezeti, mind épületgépészeti szempontból.

A fejlesztés célja olyan mintaprojekt gyakorlatban történő megvalósítása, amely példát mutat egy energiatakarékos lakóterület kialakítására. Cél a lakópark energiafelhasználásának minimalizálása, az épületek fűtésének, hűtésének alternatív energiaforrásokból történő megoldása (földhő hasznosítása, napkollektorok). A közművek kialakítása is az energia-tudatosságot tükrözi, így a területen keletkező csapadékvizek helyben tartása, a „szürkevíz” felhasználása, a közvilágítás üzemeltetése LED fényforrásokkal.

A Búslakpusztai kommunális szilárd hulladéklerakóban elhelyezett hulladék energetikai hasznosítása szintén hozzájárulhat a lakópark energiatakarékos üzemeltetéséhez.

Az akcióterületi fejlesztés megvalósítása a vállalkozó(k) bevonásával célszerű.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A4

ALBUS MINTAPROJEKT 1

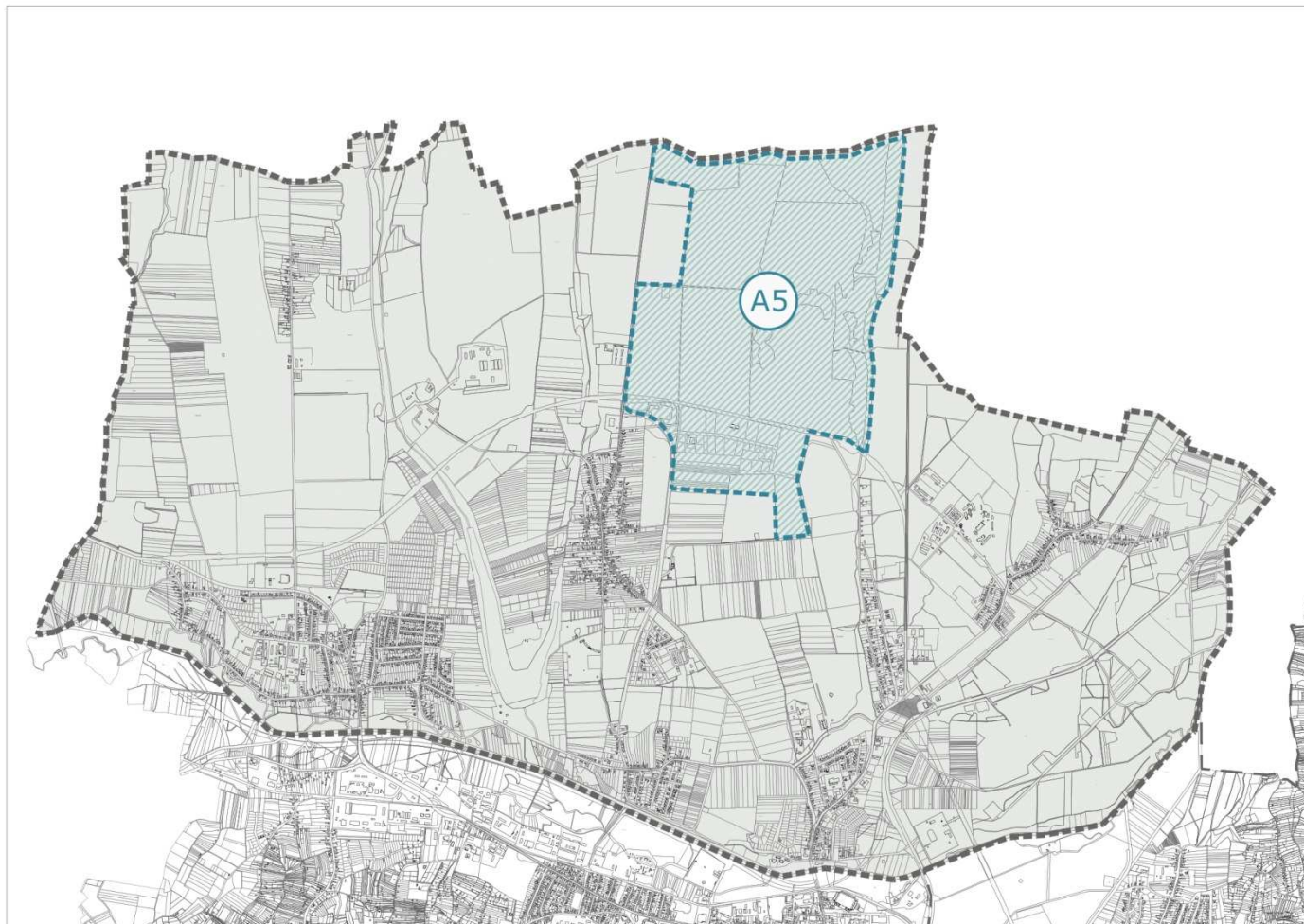
- Infrastruktúra kiépítése (út, közművek)
- Telekalakítás, telkek értékesítése építési vállalkozónak
- Épületek megépítése, egységes építészeti tervek alapján (építési vállalkozó)
- Búslakpusztai szilárd hulladék hasznosításának megvalósítása

5. ábra Az Alsóerdei A4/1 akcióterületre készült tervek
Albus mintaprojekt - lakóterületre készült tervek, 2011

ÉSZAKI VÁOSRÉSZ

A5 akcióterület - ÉSZAKI IPARI ZÓNA FEJLESZTÉSE

AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

Az Északi Ipari Zóna Zalaegerszeg legjelentősebb, gazdasági fejlesztések befogadására alkalmas potenciális helyszíne, amely a város északi részén, a Ságodi fennsíkon terül el. A terület gyakorlatilag teljes mértékben önkormányzati tulajdonban van. Jelentős távolságban fekszik a központi várostesttől, így lakóterületeket zavaró hatása nincs. Területe összesen kb. 400 ha, melyet a 74-76-os utak várost elkerülő szakasza két részre oszt. A kisebb, déli rész az elkerülő út déli oldalán mintegy 65 ha, az északi oldalán mintegy 335 ha. területet foglal el.

AZ AKCIÓTERÜLETEK RÖVID BEMUTATÁSA

Az Északi Ipari Park jelenleg beépülő területe a 74-76-os utak várost elkerülő szakaszának déli oldalán fekszik. Kiterjedése mintegy 40 ha. Itt valósult meg az Inkubátorház, és további – már értékesített – telephelyek betelepülése is folyamatban van. Az akcióterület nagyobb, kb. 350 ha. területe jelenleg beépítetlen, ott még mezőgazdasági művelés folyik. A terület feltárására, infrastruktúrájának kialakítására már születtek előzetes tervek, de a gazdasági válság hatására a befektetők jelentkezése mindeztáig elmaradt. Az ipari park megvalósítása várhatóan csak több ütemben lehetséges, az ütemezés elsősorban a külső gazdasági körülmények alakulásának függvénye.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK RÖVID LEÍRÁSA

A településfejlesztési akció célja: egy zalaegerszegi mechatronikai és gépipari központ létrehozása (Tudományos és Technológiai Park), melynek jellemzői a megújuló energiák használata, és a magas szintű telephelyi – logisztikai szolgáltatások biztosítása. A fejlesztés eredményeként az ipari park biztosítja a betelepülők számára a szükséges energetikai és infrastrukturális feltételeket: a vonalas infrastruktúrákat, és a megújuló energiák (geotermikus energia, napenergia) felhasználásának lehetőségét.

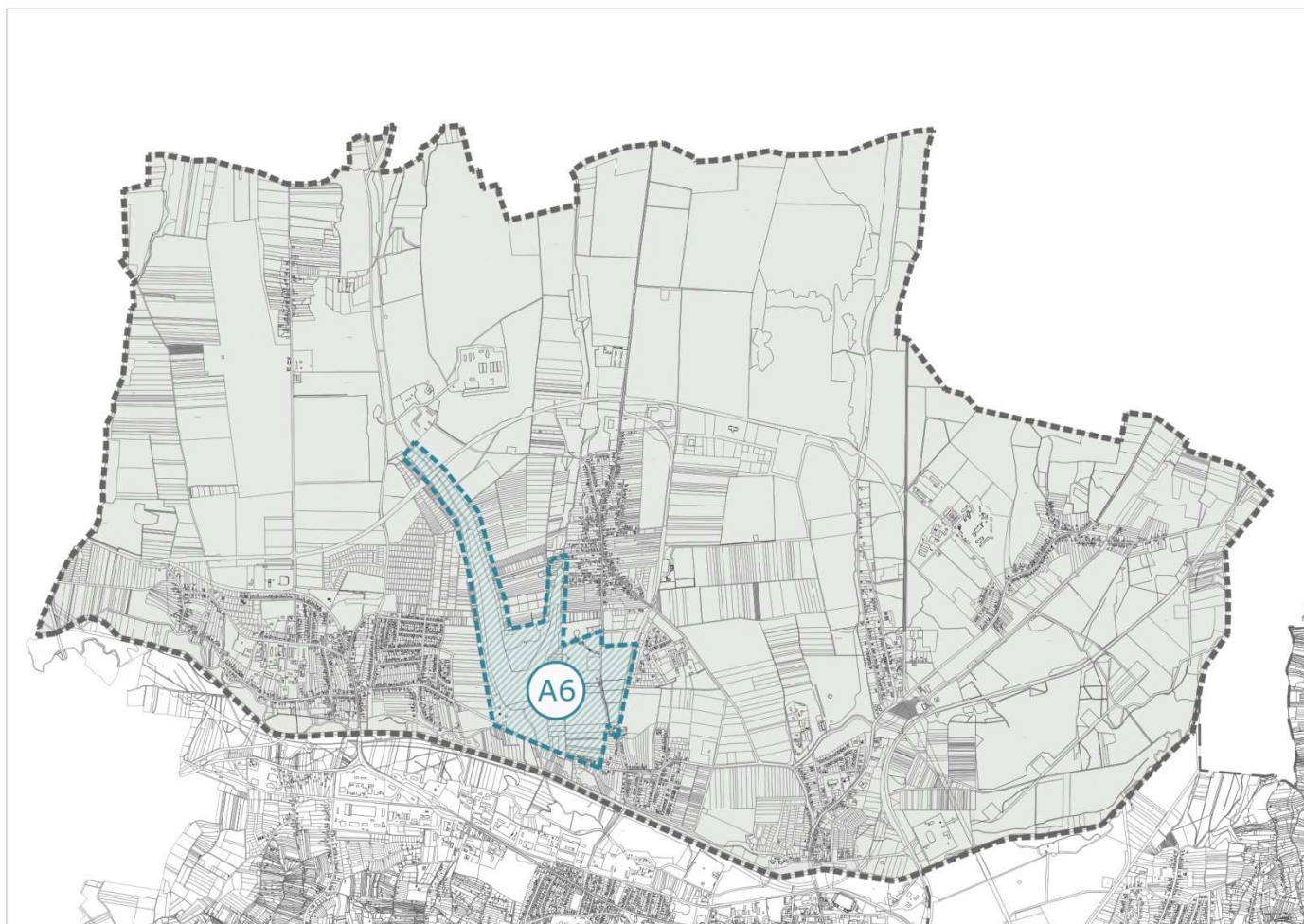
Az ipari park teljes területét akcióterületként kezelve megállapítható, hogy a beavatkozások jellege igen eltérő a déli és az északi rész tekintetében. A déli részen a legfontosabb feladat a teljes betelepülés biztosítása, amely elsősorban marketing tevékenységet igényel. Ezzel párhuzamosan lehet előkészíteni tervi, koncepcionális szinten az elkerülő úttól északra fekvő terület hasznosítását. Bizva a válság utáni gazdasági fellendülésben, lehetőség szerint el kell kezdeni - legalább a terület egy részén – az infrastruktúra kiépítését is. A parkban tovább kell folytatni a nagy hozzáadott értékű tevékenységeket segítő infrastrukturális és K+F+I+O kapacitás-fejlesztéseket.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A5	<ul style="list-style-type: none">▪ Konceptióterv készítése az északi részre (a területen elhelyezendő funkciók tisztázása, a területfelhasználás és a belső infrastruktúra-hálózat rögzítése, szükség esetén a rendezési tervek módosítása)▪ Geotermikus erőmű és napelempark létesítése▪ A belső infrastruktúra kiépítése a koncepcióterv által meghatározott területen▪ Iparvágány kiépítése Zalaszentiván felől (kb. 4 kilométer)▪ Színvonalas befektetési tájékoztató(k) készítése▪ Egyes területek értékesítése befektetőknek▪ K+F+I+O kapacitás- és támogató infrastruktúra-, illetve képességfejlesztés
AZ ÉSZAKI IPARI ZÓNA FEJLESZTÉSE	

ÉSZAKI VÁOSRÉS Z

A6 akcióterület - GÉBÁRTI TURISZTIKAI KOMPLEXUM FEJLESZTÉSE

AZ AKCIÓTERÜLET KIJE LÖLÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

A Gébárti tó és környezete az északi városrész legjelentősebb rekreációs területe, a város lakóinak és látogatóinak közkedvelt kirándulóhelye, a város idegenforgalmában már ma is jelentős tényező. A már megvalósult fejlesztések környezetében nagy kiterjedésű beépítetlen – többnyire mezőgazdasági művelés alatt álló - területek állnak még rendelkezésre, így fizikai (területfelhasználási) akadály a további fejlesztéseknek nincs. Zalaegerszeg jelenleg érvényes szerkezeti terve is rögzíti a fejlesztési szándékokat, amelyek részben zöldterületi – rekreációs, részben lakóterületi funkciójúak.

AZ AKCIÓTERÜLET RÖVID BEMUTATÁSA

A Gébárti tó Andrásida, Neszele és Ságod városrészek – egykor önálló települések - között fekszik, különlegesen szép táji környezetben. A tavat részben erdők veszik körül, vize fürdésre is alkalmas. A tó U-alakú déli részén kemping létesült. A közelmúltban megépült Aquacity és Termálfürdő néhány év alatt országos ismertséget vívott ki magának, ezek a létesítmények ma már Zalaegerszeg egyik legfontosabb idegenforgalmi vonzerejének számítanak. A kijelölt akcióterület is ezekhez a létesítményekhez kapcsolódik, déli és keleti irányból. Az akcióterület jelenleg beépítetlen, részben mezőgazdasági művelés alatt áll.

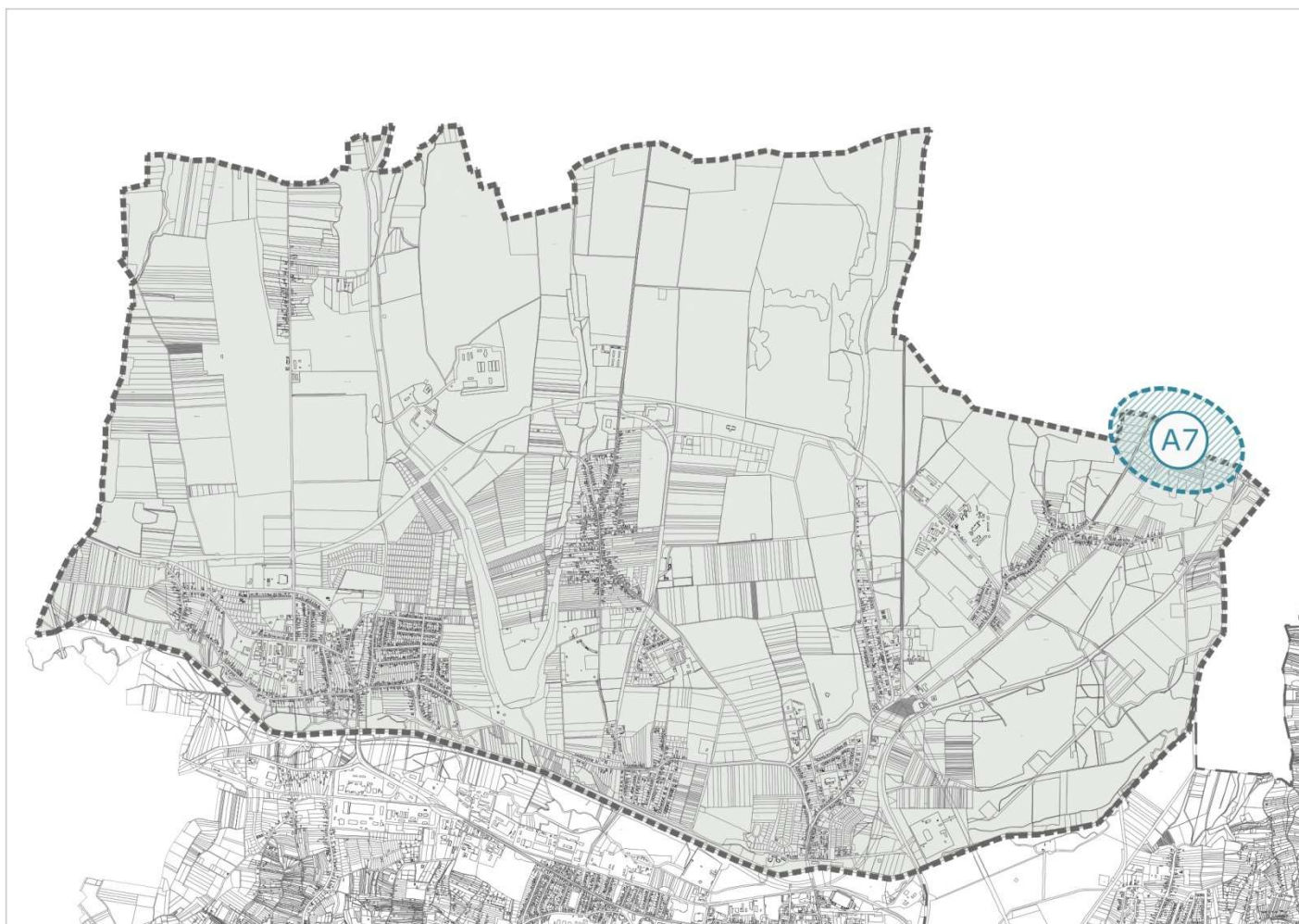
A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ RÖVID LEÍRÁSA

A településfejlesztési akció célja a város lakói és látogatói számára a nemzetközi élvonalba sorolható, sokoldalú kikapcsolódási lehetőségeket biztosító, komplex turisztikai - rekreációs központ (Élménykerület) létrehozása. A fejlesztés egyrészt a már korábban megvalósított, és sikeresen működő létesítmények funkcióbővítését, korszerűsítését, másrészt azok újabb attrakciókkal való gazdagítását célozza. A fejlesztés fontos eleme a környező táji értékek háborítatlan megőrzése, azok bekapcsolása a rekreációs programokba. A szolgáltatás- és vonzerőbővítés eredményeként Zalaegerszeg idegenforgalmi vonzereje jelentősen növekedhet.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A6	<ul style="list-style-type: none">▪ A Gébárti tó körbejárhatóságának biztosítása (sétány kiépítése a tó körül, pihenőhelyekkel)▪ A tó és környéke szabadidős használatát elősegítő infrastruktúra fejlesztése (csónakkikötő, csónakház, stég, parkoló, kerékpártároló, illemhelyek, információs táblák, stb.)▪ Családi-baráti összejövetelek lebonyolítására alkalmas eszközök elhelyezése (esőbeálló, padok, asztalok, tűzrakó helyek, szelektív hulladékgyűjtők, stb.)▪ Az Aquacity, a Termálfürdő és a Gébárti tófürdő integrálása, az Aquacity befedése▪ Kiegészítő aktív turisztikai és extrém sport vonzerők telepítése (őshonos állatok témaútja, gokartpálya, bungee jumping, stb.)▪ Többgenerációs játszó- és élménypark létesítése (kreatív és ügyességi szabadidős játékok az egész családnak az egészség, a mozgás és a szórakozás jegyében)▪ Kapcsolódó szálláshely- és rendezvényközpont fejlesztés
GÉBÁRTI TURISZTIKAI KOMPLEXUM FEJLESZTÉSE	

ÉSZAKI VÁROSRÉSZ
A7 akcióterület - Logisztikai Kiválósági Központ - LOGIN-Z
Zalaegerszeg és Zalaszentiván közös projektje

AZ AKCIÓTERÜLET KIJELELÉSE, ELHELYEZKEDÉSE A VÁROSSZÖVETBEN

Az akcióterület Zalaegerszeg észak-keleti, Zalaszentivánnal határos területein helyezkedik el, a Hunyadi János utca mentén.

AZ AKCIÓTERÜLET RÖVID BEMUTATÁSA

Zalaegerszeget földrajzi helyzete rendkívül alkalmassá teszi logisztikai szolgáltatások nyújtására. Ezt a helyzetet felismerve Zalaegerszeg és Zalaszentiván települések közös Logisztikai Kiválósági Központot kívánnak kialakítani LOGIN-Z néven.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ RÖVID LEÍRÁSA

A településfejlesztési akció célja Zalaegerszeg és Zalaszentiván együttműködésével intermodális Logisztikai Kiválósági Központ létrehozása, mely kapcsolódik az M9-es autópálya és az észak-déli irányú vasútvonal fejlesztéséhez.

Az észak-déli irányú fő vasútvonal egyik logisztikai gyűjtő-, átrakó-, elosztó (HUB) központja kerül itt kialakításra, lehetőséget és együttműködési esélyt kínálva a térségben működő számos közúti fuvarozási szereplőnek, a nagyszámú és jelentős foglalkoztatóként, adófizetőként jelen lévő közúti fuvarozó cégnek. Itt kerül sor a vasúti szállításról közúti szállításra történő átrakódásra, a konténerek mozgatására, illetve a Zalaszentivánnal történő együttműködés révén raktározási, komissiózási tevékenység alakul ki. A központ létrehozása jelentősen javítja Zalaegerszeg térségi közlekedési szerepét.

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓ KERETÉN BELÜL TERVEZETT PROJEKTEK

A7	<ul style="list-style-type: none">- Vasúti- és közúti terminál kialakítása- Terület előkészítés, közművesítés- Az önkormányzati tulajdonú menedzsment szervezet (Logisztikai Kiválósági Központ) telephelyének (épület és berendezések) létrehozása
LOGISZTIKAI KIVÁLÓSÁGI KÖZPONT	

2.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE ÉS ÜTEMEZÉSE

A tematikus és területi beavatkozások közötti viszonyrendszer felállítása érdekében a kulcsprojektek **vastagon szedve, kiemelt háttérrel** jelennek meg.

2.3.1. Akcióterületi projektek

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés								
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
A1 A VÁROSKÖZPONT REHABILITÁCIÓJA	A1.1	Gyalogosbarát és élményközpontú Belváros: a városközpont funkcióinak gazdagítása és gépjárműforgalomtól való mentesítése (Kossuth Lajos utca Kazinczy tér és Petőfi utca közötti szakaszának forgalommentesítése, a gyalogos övezet kreatív-innovatív térelemeinek kialakítása)	1 000			✓	✓				
	A1.2	Zalaegerszeg egykori korzójának újrapozicionálása, funkcióbővítése: Kazinczy tér forgalomcsillapítása, átépítése, valamint a zöldfelület növelése	1 200			✓	✓				
	A1.3	„Kézműves Termékek Piac”: helyi és térségi kézműves termékek kereskedelmi és fogyasztási helyszínének kialakítása a Piac téren	1 400		✓	✓					
	A1.4	Gyalogosbarát és élményközpontú Belváros közlekedési feltételeinek megteremtése: Kosztolányi utca kétirányúsítása, Zrínyi utca – Kosztolányi utcai körforgalom megépítése	1 000	✓	✓						
ÖSSZESEN		4 600									

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése	Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés								
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
A2 ZÖLD ZALA-PART	A2.1	Északi bekötő út: új közúti kapcsolat kiépítése a Belváros és az északi ipari zóna között vasúti felüljáró és Zala híd építésével (a tervezett intermodális csomópont szomszédságában)	2 500			✓	✓	✓			
	A2.2	IMCS (Intermodális Közlekedési csomópont): a helyközi autóbusz-pályaudvar és a vasútállomás nemzetközi vasútvonal mellé telepítése, korszerű közúti, vasúti, kerékpáros, gyalogos és közösségi közlekedési csomópont kialakítása	4 600		✓	✓					
	A2.3	5 helyszínes rekreációs és ökoturisztikai célú infrastruktúra fejlesztése projekten belül: a Zala-part holtágának revitalizációja	2 000 (5 projekt összesen)	✓	✓	✓	✓				
ÖSSZESEN		7 500									

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés							
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
A3 A VOLT HONVÉDSÉGI (PETŐFI) LAKTANYA TERÜLETÉNEK HASZNOSÍTÁSA	A3.1	Innovációs és tudásalapú szolgáltatási tevékenységet támogató infrastruktúra fejlesztése, valamint a hallgatói attraktivitást erősítő fejlesztések a zalaegerszegi felsőoktatási központban	1 000		✓	✓					
	A3.2	Nemzetközi Üzleti Szolgáltató Központ (Shared Service Center - SSC) számára alkalmas befektetési helyszín kialakítása a Tudáskerületben	1 900			✓	✓	✓			
	A3.3	Tudáskerület elérhetőségének javítása: új, megfelelő szintű közlekedési kapcsolat kialakítása az Ebergényi, illetve a Gasparich Márk utca között	700		✓						
ÖSSZESEN			3 600								

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés							
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
A4 ALSÓERDEI KOMP- LEX ENERGIATAKA- RÉKOS LAKÓPARK (ALBUS MINTAPROJEKT)	A4.1	Albus mintaprojekt 1: Alsóerdei komplex energiatakarékos lakópark kialakítása (földhő, napkollektor, víztisztítás, szürkevíz felhasználás, alternatív közvilágítás)	2 900			✓	✓				
	A4.2	Albus mintaprojekt 2: Búslakpusztai szilárd hulladék hasznosításának megvalósítása	1 000		✓	✓					
ÖSSZESEN			3 900								

Akcióterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés							
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
A5 ÉSZAKI IPARI ZÓNA FEJLESZTÉSE	A5.1	Mechatronikai és Gépipari Park telephely és szolgáltatás-fejlesztés, iparvágány, megújuló energia, K+F+I+O infrastruktúra, kapacitás- és képességfejlesztés (Ipari vezérprojekt)	7 000		✓	✓	✓				
	A5.2	Megújuló energiafelhasználáson alapuló élelmiszertermelési és élelmiszer-feldolgozó AGRÁRIPARI PARK létrehozása	2 000				✓	✓			
	A5.3	Innovációs és tudásalapú ipari fejlesztéseket támogató infrastruktúra fejlesztése a Tudományos és Technológiai Parkban	2 200		✓	✓					
	A5.4	Északi Ipari Zóna vasúti bekötése iparvágánnyal (4000 m hosszú pálya építése)	4 000				✓				
ÖSSZESEN			15 200								

Akciónterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés							
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
A6 GÉBÁRTI TURISZTIKAI KOMPLEXUM FEJLESZTÉSE	A6.1	Élménykerület szolgáltatás- és vonzerőbővítése kis- és középvállalkozásokon keresztül (Gébárti Fürdőkomplexum fejlesztése, fedett létesítmények kialakítása a szezonális kiküszöbölésére) <i>(Szolgáltatási vezérprojekt)</i>	7 000		✓	✓	✓				
	A6.2	5 helyszínes rekreációs és ökoturisztikai célú infrastruktúra fejlesztése projekten belül: a Gébárti tó körbejárhatóságának biztosítása	2 000 <i>(5 projekt összesen)</i>	✓	✓	✓	✓				
ÖSSZESEN			9 000								

Akciónterület megnevezése	Településfejlesztési akció/projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés							
				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
A7 LOGISZTIKAI KIVÁLÓSÁGI KÖZPONT	A7.1	Logisztikai Kiválósági Központ létesítése: LOGIN-Z	5 000				✓	✓			
ÖSSZESEN			5 000								

2.3.2. Hálózatos projektek

Településfejlesztési projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
H1	Belváros barnamezős területeinek rehabilitációja, kulturális funkcióinak, rendezvényhelyszíneinek kialakítása	2 000		✓	✓				
H2	5 helyszínes rekreációs és ökoturisztikai célú infrastruktúra fejlesztése: 1. Vizslapark 2. Gébárti tó 3. Alsóerdő 4. Zala-part 5. Csácsi arborétum	2 000 (5 projekt összesen)	✓	✓	✓	✓			
H3	„Kerékpáros-barát város”: a kerékpáros infrastruktúra törzshálózatának kialakítása, az aktív turisztikai célterületek kerékpáros összeköttetésének biztosítása	2 000		✓	✓				
H4	Önkormányzati épületállomány energiatudatos fejlesztése	900			✓				
H5	Napenergia hasznosítása hőtermelésre és naperőmű telepek létesítése a közvilágítás e-motorizációs közösségi igények kielégítésére	1 100				✓			
H6	Geotermikus fűtőmű fejlesztés	1 000			✓	✓			
H7	Keletkezett szennyvíz hőtartalmának hasznosítási lehetősége (Sportcsarnok, Jégcsarnok, Kis utcai óvoda és iskola, ZALAVÍZ Zrt.)	600		✓	✓				
H8	Egészségügyi intézményrendszer infrastrukturális és versenyipiaci fejlesztése	400				✓			
H9	Szociális szolgáltatások infrastruktúra fejlesztése: idősek otthona (Pais-iskola egy részében)	400		✓					
H10	Szociális szolgáltatások infrastruktúra fejlesztése: hospice ellátás	400			✓				
H11	Városi akadálymentesítési program	300			✓				
H12	Városi alközpontok funkcióbővítő fejlesztése (Kertváros, Landorhegy, Péterdomb, Andrásbuda, Csácsbozsok)	800				✓			
H13	Ganz Ipari Park feltáró útja a 74-es főút irányából	700					✓		
H14	„RING” projekt: a belső közúti tehermentesítő körgyűrű kiépítése és a vasúti forgalom Péterdombi iparvágányra való áthelyezése	10 000			✓	✓	✓	✓	
ÖSSZESEN		21 000							

2.3.3. Nem beruházási jellegű projektek

Településfejlesztési projekt megnevezése		Becsült költség (Millió Ft)	Ütemezés						
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
NB1	Üzleti infrastruktúrát használó/betelepülő vállalkozások támogatása	1 800		✓	✓				
NB2	Térségi foglalkoztatási paktum	700			✓				
NB3	Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó emberi erőforrás-fejlesztések	500		✓	✓	✓			
NB4	Humán erő kompetencia (igényalapú kompetenciafejlesztés a foglalkoztatás-bővítés érdekében, műszaki duális képzés és műszaki felsőoktatás, alkalmazott kutatás-fejlesztés bővítése)	1 100		✓	✓	✓			
NB5	Helyi termékek előállításához kapcsolódó képzések, rendezvények	1 800		✓	✓	✓			
NB6	Zala Brands (helyi termékek fejlesztése, márkázása és a piacra jutás támogatása, befektetés-ösztönzés)	500		✓	✓	✓			
NB7	Környezet- és energiatudatos tudatformálás kampány	200		✓	✓	✓			
NB8	„Mindenki Egerszegre 2”	300			✓	✓	✓	✓	
NB9	Helyi rendezvények, fesztiválok támogatása	300		✓	✓	✓	✓	✓	✓
ÖSSZESEN		7 200							

2.4. AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIÁHOZ

Projekt megnevezése	Projekt leírása/tartalma	Projekt jellege	Kapcsolódás a stratégiai célokhoz
Önkormányzati intézmények felújítása, bővítése, energia-hatékonyság növelése	Helyszínek meghatározása a részstratégia alapján	Hálózatos	Épületállomány és közszolgáltatások energiatudatos fejlesztése
Ivóvíz-hálózat azbeszt-mentesítése	Pontosítása a részstratégia alapján	Hálózatos	Környezeti elemek védelme
Csapadékvíz elvezető hálózat fejlesztése, szürkevíz hálózat kiépítése	Pontosítása a részstratégia alapján	Hálózatos	Környezeti elemek védelme
A vasúti forgalom Páterdombi iparvágányra való áthelyezése	Az észak-déli irányú vasútvonal a jelenlegi – megszűnő – nyomvonaláról a Páterdombi iparvágányra kerül áthelyezésre.	Hálózatos	Városrészek közötti kapcsolatok javítása; Belváros forgalomcsillapítása
A Belvárost keletről, Páterdombot nyugatról határoló vágány megszüntetése	A vasúti forgalom erről a szakasról áttevődik a Páterdombi iparvágányra.	Hálózatos	Belváros forgalomcsillapítása; Városrészek közötti kapcsolatok javítása
A Belvárost elkerülő, tehermentesítő körgyűrű hiányzó szakaszainak megépítése	A megszűnő vasútvonal helyén épül meg a Belvárost elkerülő körgyűrű keleti szakasza.	Hálózatos	Belváros forgalomcsillapítása, Városrészek közötti kapcsolatok javítása
Kerékpáros infrastruktúra hiányzó elemeinek kiépítése	<ul style="list-style-type: none"> - Zala völgye kerékpárút (14 km-es szakasz kiépítése Bagod és Zalaszentiván között) - Északi Ipari Zóna kerékpáros elérhetőségének biztosítása - Csácsbozsok városrész elérhetőségének biztosítása - Belvárosi hiányzó szakaszok kiépítése - Zalaegerszegi Kerékpáros Közösségi rendszer kialakítása 	Hálózatos	Gyalogos és kerékpáros közlekedés preferálása
Vizslapark/Ifjúsági Park városközponti szabadidőpark rekonstrukciója	A rekonstrukció célja a park területének funkcionális gazdagítása - közösségi, sportolási, játszó, pihenő és rekreációs funkciók létesítése. A Vizsla park a különböző korosztályok és a családi kikapcsolódás belvárosi közösségi terévé válik (kreatív játszótér, térhangszerek, vizes játszótér, színpad és napfűrdőzés helye a gyepen, szoborkert, kutyásziget, ivókút, szökőkút, kerékpáros pihenő, vizesblokk, futókör, parkfitness, sörkert, stb.).	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Városközponti és városrészközponti fejlesztések; Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztések
Alsóerdei sport- és szabadidőpark kialakítása	Napközis tábor és sportlétesítmények felújítása, bővítése.	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztések; Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

Túraútvonal kijelölése a Csácsi Arborétumból kiindulva.	Körpanorámás kilátó építése a 302 m magas dombtetőn, kulcsos ház, erdei iskola, kitáblázás, pihenőhelyek stb. kialakítása. Túrabakancsos ökoturizmus feltételeinek megteremtése, tematikus túraútvonalak kijelölése (borászati-, szakrális útvonal).	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztések; Turisztikai szolgáltatások fejlesztése
50 m-es fedett uszoda kialakítása	Az úszómedence kialakításának lehetséges helyszínei: volt strandfürdő, sportkerület, Gébárti-tó környéke	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztések
A volt Ruhagyári terület hasznosítása	Magánvállalkozás keretében történő hasznosítás.	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Kulturális intézményrendszer bővítése, korszerűsítése
Körforgalom megépítése a vasútállomás térségében	A Zrínyi utca - Kosztolányi utca térségében körforgalom épül a belváros forgalomcsillapítása érdekében.	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Belváros forgalomcsillapítása
Kosztolányi utca kétirányúsítása a vasútállomás és a Balatoni út között	A kétirányúsítás lehetővé teszi a Kossuth Lajos utca forgalomtól való mentesítését.	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Belváros forgalomcsillapítása
A jövőbeli fejlesztések megvalósításához szükséges tervek, megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése	Déli, délnyugati elkerülő út megvalósíthatósági tanulmányterveinek elkészítése.	Egyéb - nem akcióterületi - projekt	Városrészek közötti kapcsolatok javítása

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1. BEVEZETÉS

Az anti-szegregációs program a város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának mellékleteként 2008. március 28-án készült, a 2007. évi Városrehabilitációs Kézikönyv 2. mellékletének előírásai alapján, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2007. novemberében módosított és elfogadott Esélyegyenlőségi Programjára építve.

Az ITS készítése kapcsán irányadó 314/2012. (XI.8.) Korm.rendelet alapján Anti-szegregációs program készítendő azon településeken, melyek területén található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

Az ASZT megállapítja, hogy a városban nincs – a megadott mutatóknak megfelelő – olyan méretű szegregátum (100 fő feletti), amely integrációs stratégia készítését indokolná. Ennek a pozitív helyzetnek a kialakulásához hozzájárult Zalaegerszeg Megyei Jogú Város széleskörű és stabil szociális hálójá, amely megoldást kínál a társadalom valamennyi nehézségekkel küzdő tagjának.

A fenti megállapítást Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2013. június 20-án elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programja is megerősíti.

A KSH által a 2011-es népszámlálás alapján rendelkezésre bocsátott adatok alapján továbbra sincs szegregátum Zalaegerszegen, az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésekor aktuális Városfejlesztési Kézikönyv szegregációs definíciója alapján. A megállapítást árnyalhatja, hogy a 2014 – 2020 programozási időszakra – ami egyezik az ITS időtávjával – várhatóan megújul az anti-szegregációs terv illetve program elkészítésének ajánlott módszertana illetve változnak azon kritériumok is, melyek alapján a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek azonosíthatóak lesznek. Nem tudható azonban, hogy a felülvizsgált mutatók mikorra készülnek el.

Jelen fejezet egyrészt áttekinti a 2008 évi Antiszegregációs Terv megvalósulásának tapasztalatait, másrészt pedig, az érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Program alapján fogalmaz meg megállapításokat a város fejlesztési stratégiája számára.

Jelen fejezet tartalma felülvizsgálandó, amint a fentiekben hivatkozott anti-szegregációs mutatók megállapításra kerülnek. A fejezet megállapításait a konkrét mutatók, illetve azok határértékeinek ismeretében pontosítani szükséges

3.2. A 2008 ÉVI ANTISZEGREGÁCIÓS TERV FŐ ELEMEINEK MEGVALÓSULÁSA

Az antiszegregációs terv készítésénél alkalmazott módszertan szerint alacsony státuszú lakos a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező és 8 osztálynál nem magasabb iskolai végzettséggel rendelkező aktív korú lakos. A 2011 évi népszámlálás adataira építő helyzetértékelés szerint a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkező és jövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya minden városrészben – és a város egészét tekintve is értelemszerűen – csökkent a 2001-es adatokhoz képest, így megállapítható, hogy az alacsony státuszú lakosok létszáma tekintetében a város helyzete javult.

Az adatok kisebb területi egységre vetített elemzése jelenleg még nem érhető el. A 2008-ban készült ASZT által azonosított szegregált vagy szegregáció által veszélyeztetett területek jelenlegi helyzete az alábbiak szerint alakul:

(a felsorolásban szereplő adatok a Bevezetőben ismertetettek alapján, valamint a részletes adatok elérhetőségét követően pontosítandók!)

Szegregátumok

▪ Felsőerdő u. 3-19

A Felsőerdő utcában a 2001-es adatok szerinti magas arány máig fennáll. Az utcában sok a hátrányos helyzetű család, az alacsony státuszú roma népesség koncentrációja is igen magas. Az önkormányzati népesség nyilvántartás (2008) szerint a lakosok száma a megjelölt tömbben: 78 fő.

A terület a város belterületéhez tartozik, ugyanakkor annak szélén található. A szegregátum fajták szerinti telepszerű környezetnek minősül. Környezetében családi házas beépítésű területet találunk. Három ház kivételével az ingatlanok önkormányzati tulajdonban vannak.

A Felsőerdő utca szilárd útburkolattal rendelkezik, ugyanakkor minősége leromlott, járda nincsen az utcában. Az ingatlanok teljes közművel rendelkeznek: van vezetékes víz, szennyvízcsatorna, áram és gáz szolgáltatás. Egészségre káros környezeti tényező nincsen.

Az itt élő gyerekek körzet szerinti iskoláiban a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya nem jellemzően magas, inkább a városi átlaghoz közelít.

Helyi buszközlekedés van, a 3-as számú helyi járatú busz megállója kb. 150m-re található, a járatok munkanapokon napközben 30 percenként indulnak. A járatral a város központi területei kb. 15 percen belül elérhetőek.

Forrás: google streetview 2012 február

▪ Pózva utca 11-19.

Forrás: google streetview 2011. december

A 2008 évi önkormányzati népesség nyilvántartás szerint az itt élő száma: 80 fő. A terület a város belterületén található, ugyanakkor annak szélén, ipari övezetekkel határosan. A szegregátum típusok szerint telepnek minősíthető. A tömbben nincs önkormányzati tulajdonú lakóingatlan, valamennyi ház magánkézben van.

Az érintett utca szakasz szilárd útburkolattal rendelkezik, ugyanakkor minősége leromlott, járda nincsen az utcában. Az ingatlanok teljes közművel rendelkeznek: van vezetékes víz, szennyvízcsatorna, áram és gáz szolgáltatás. Egészségre káros környezeti tényező nincsen.

Az itt élő gyerekek körzet szerinti iskoláiban a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya nem jellemzően magas, inkább a városi átlaghoz közelít.

Helyi buszközlekedés van, a 3-as számú helyi járatú busz megállója kb. 150m-re található, a járatok munkanapokon napközben 30 percenként indulnak. A járatral a város központi területei kb. 15 percen belül elérhetőek.

▪ Egerszeghegyi út – Vas Lajos utca (Egerszeghegy – Ebergény – Káponahegy közötti terület)

A terület külterületbe ékelődött belterületi szakasz. Az önkormányzati népesség nyilvántartás szerint a bejelentett lakcímmel rendelkezők száma (2008): 16 fő.

A roma népességet magas arányban koncentráló teletszerű képződmények

A városban nem jellemző a cigányok teletszerű elkülönülése. A városon belüli lakóhelyi szegregáció sem jellemző, ugyanúgy élnek lakótelepeken, mint a külső városrészekben. Az elmúlt években megfigyelhető folyamat, hogy - elsősorban a belvárosi városrehabilitációval párhuzamosan - jelentősen csökkent a korábban ebben a városrészben, rossz lakáskörülmények között, alacsony komfortfokozatú lakásokban élő cigányok száma. A máig fennmaradó problémás kisebb területek a Cigány Önkormányzat segítségével kerültek beazonosításra.

A Vásártér utca – Kaszaházi út – Zala utca között elhelyezkedő tömb teletszerű szegregátumot alkot. A területen több erősen leromlott állapotú, alacsony komfortfokozatú önkormányzati szociális bérlakás található. Az itt élők között magas a roma lakosság aránya.

A vásártéri önkormányzati ingatlanok olyan szinten leromlottak, hogy csak azok elbontásával és újjáépítésével lehet a problémát kezelni. Ezt a városrehabilitációs program nem teszi lehetővé, így a megoldást más források bevonásával kell megtalálni.

A vásártéri tömb a tervezett szociális városrehabilitáció akcióterületének része, amely projekt azonban nem tudott megvalósulni a 2007 és 2013 közötti programozási időszakban.

Forrás: google streetview 2012. március

A tervezett szociális városrehabilitációs célú projekt fő jellemzői:

Kiterjedtsége és határai:

- Nekeresd és Pózva,
- Kaszaháza
- Belváros észak: Járum F. utca, (Rákóczi F. utca, Kazinczy tér), Balatoni út, Szombathely-Nagykanizsa vasútvonal által határolt északi terület

Célja, tartalma

Az akcióterületre meghatározott szociális város-rehabilitáció célja, hogy az alacsony státuszú, hátrányos helyzetű lakosságot különböző programok segítségével felzárkóztassa és esélyt adjon a jobb életminőség elérésére. Középpontjában a roma fejlődés szellemi központjának intézményesített formájának létrehozása - Roma Kreatív Központ létesítése – állt. A feladatokhoz rendelt indikatív keretösszeg mintegy 100 millió forint lett volna, ehhez járultak volna az előkészítés 12 millió Ft-nyi költségei.

A projekt koncepció nem illeszkedett a 2007 – 2013 közötti időszak támogatási feltételeihez, így nem került részletesen kidolgozásra sem. Mivel a projekt alapját képező fejlesztési szükséglet lényegi elemei ma is fennállnak és a projekt koncepciója a jelenlegi stratégia kereteihez is illeszkedik, annak jelenlegi körülményekhez igazodó megvalósítására az önkormányzat és partnere, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat továbbra is törekszik, figyelembe véve elsődlegesen a

- később kialakítandó támogathatósági feltételeknek való megfelelés követelményeit és a
- 2007-2013-as időszakban megvalósult belvárosi akcióterületi fejlesztések hatásait.

Összességében megállapítható, hogy Zalaegerszegen az antiszegregációs terv elkészítése óta nem történt olyan változás, melynek következtében a lakosság egyes társadalmi csoportjainak esélyei romlottak volna. Szintén megállapítható, hogy a település térszerkezetében sem történtek olyan változások, melyek a szegregáció elmélyülésének kockázatát hordozták volna. A város, országos összehasonlításban, egyértelműen azon városok körébe tartozik, melyekben a társadalmi egyenlőtlenségek mértéke relatíve alacsony és az egyenlőtlenségek térbeli koncentrációja sem számottevő.

A fenti helyzet következtében a szociális célú városrehabilitációs beavatkozások támogathatósági feltételeiként országos szinten meghatározott, a szegregáció mértékét meghatározó mutatók alapján Zalaegerszegen tényleges társadalmi felzárkózási problémával küzdő és egyben a támogatási feltételeknek is megfelelő akcióterület nem volt lehatárolható, így tényleges társadalmi felzárkóztatási hatással bíró ún. „szociális városrehabilitációs” projekt nem valósult meg a városban. Bár jelen stratégia készítésekor a 2014 – 2020 évi szociális városrehabilitációs programok támogathatósági feltételei nem ismertek, valószínűsíthető, hogy Zalaegerszeg országos szinten kedvezőnek tekinthető társadalmi mutatói továbbra sem teszik azt lehetővé, hogy a városban jelentősebb szociális célú településrehabilitációs tevékenységek kapjanak támogatást, ezt azonban a város társadalmi helyzete nem is indokolná.

Célszerű, a fentiek fényében, a társadalmi esélyegyenlőség erősítését, egyes társadalmi csoportok beilleszkedését segítő akciók, projektek horizontális jelleggel – azaz különösebb térbeli koncentráció nélkül – történő megfogalmazása és a település egészében való működtetése. Ezen programok részben a térbeli koncentráció igényének hiánya miatt, részben pedig azért, mert jelentősebb beruházási jellegű városfejlesztési akciók nem kapcsolódnak hozzájuk, célszerűen a település Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) képezik részét, melyen a város időszakonként felülvizsgál és aktualizál. Amennyiben a HEP felülvizsgálata során akár beruházási jellegű városfejlesztési tevékenységek iránti igény fogalmazódik meg, vagy felmerül, hogy bizonyos társadalmi problémák a településen belül erősödő térbeli koncentrációt mutatnak, szükségessé válik jelen stratégia keretében is az Antiszegregációs Program felülvizsgálata is, ami a stratégia aktualizálásához is vezethet.

A HEP alapján megfogalmazott, az integrált településfejlesztési stratégiára is hatással levő horizontális jellegű tervezett tevékenységek a 3.3. al-fejezet részeként kerültek beazonosításra.

3.3. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP) MEGÁLLAPÍTÁSAI

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város 2013. június 20-án fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját, tehát annak megállapításai és célkitűzései időszerűnek tekinthetők.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP célkitűzései az alábbi fő célok köré csoportosulnak:

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

A célkitűzéshez kapcsolódó városfejlesztési tartalmú megállapítások

Megállapítható, hogy Zalaegerszeg nem tartozik a mélyszegénység által jelentősen sújtott települések közé, és az önkormányzat egyértelmű törekvése, hogy ez a helyzet a továbbiakban is fennmaradjon.

A városban a lakásállomány összességében nem változott lényegesen (25.715 db lakás). A bérlakások száma 12%-kal csökkent, ugyanakkor a szociális bérlakások száma (500 db lakásról 553 db lakásra) és aránya mintegy 10 %-kal emelkedett. Az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító, alacsony komfortfokozatú bérlakások száma mintegy 7%-kal csökkent.

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról, illetve a külterületeken, nem lakóövezetben elhelyezkedő, elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások számáról nem áll adat rendelkezésre, problémát ezen lakhatási forma nem jelent a településen.

Az önkormányzati bérlakások száma 875, ez folyamatosan csökkent. Ennek elsődleges oka, hogy tovább folytatódott a bérlakás elidegenítés folyamata. Az elmúlt évben az elővásárlási joggal érintett lakások bérlők számára történő eladása mellett sor került üres lakások és bérlakások lakottan történő értékesítésére is.

A lakásállományon belül a lakások komfortfokozat szerinti megoszlása nagyjából változatlan.

Év	Komfortfokozat										
	Összkomfortos		Komfortos		Félkomfortos		Komfort nélküli		Szükség lakás		Összesen db
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	
2007.	552	54,5	332	32,8	9	0,9	96	9,5	23	2,3	1012
2009.	540	57	315	33,3	5	0,5	67	7,1	20	2,1	947
2011.	485	55,5	298	34	5	0,5	67	7,7	20	2,3	875

A városban fellelhető telepek, szegregátumok helyzetét az előző fejezet foglalja össze.

Zalaegerszeg városban 1994. év óta működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat (korábban Cigány Kisebbségi Önkormányzat). Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata közvetlenül és illetékes bizottságai útján szakmai segítséget és anyagi támogatást nyújt a Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ) részére a nemzetiség hagyományainak, kultúrájának ápolásához, sport tevékenységéhez és biztosítja a romák számára a közösségi élethez szükséges infrastruktúrát. Az RNÖ által szervezett programok mára integrált részévé váltak a város életének, a nemzetiségi fiatalok jelentős számban vesznek részt ezeken az eseményeken. Fontos feladat a közösségi programok számát, tartalmát és hatékonyságát növelni.

A HEP sem tesz utalást arra, hogy jelentős térbeli koncentráció jellemezné a városban a roma lakosság elhelyezkedését, sem arra, hogy a roma lakosság jelentősen felülreprezentált lenne a hátrányos helyzetű lakosság körében.

A feltárt – településfejlesztési vonatkozással bíró - esélyegyenlőségi problémák:

- roma népesség rossz környezeti és lakhatási körülményei
- rossz egészségügyi állapot
- a roma népesség számáról, jövedelmi és vagyoni helyzetéről nincs pontos adat
- alacsony iskolai képzettség
- elavult szociális bérlakások

Az elérni kívánt településfejlesztési vonatkozással bíró célok

- a lakhatási és környezeti körülmények javítása
- szűrővizsgálatok, egészségmegőrző programok szervezése
- a városban élő roma népességről naprakész adatbázis létrehozása
- iskolai lemorzsolódás visszaszorítása
- szociális bérlakások felújítása, komfort fokozatának növelése

II. A gyermekek esélyegyenlősége

A célkitűzéshez kapcsolódó városfejlesztési tartalmú megállapítások

- Óvodák

A hátrányos helyzetű gyermekek száma 245 fő, ami az összes gyermeklétszám 13,4 %-a. Az átlagtól való jelentős eltérés az Izsák Imre ÁMK Óvodája esetében érzékelhető (HH aránya: 28,1 %), ez azonban mindösszesen 16 gyereket érint, az összes HH gyermek 6,5%-át.

Az integráltan nevelt SNI-s gyermek száma 48 fő, ami az összes gyermeklétszám 2,6 %-a. A HH gyermekek számában mutatkoznak jelentős eltérések az óvodák között, legmagasabban a HH gyermekek száma a Belvárosi I. sz. és a Landerhegyi Óvodában, 59 fő, legkevesebb 1 fő a Szent Család óvodában. Eltér az átlagtól az Izsák Imre ÁMK Óvodája (HH aránya: 28,1 %).

Az óvodai férőhelyek száma, a működtetett óvodai csoportok biztosítják a gyermekek napközbeni ellátásához szükséges férőhelyeket. Betöltetlen óvodapedagógusi álláshely nincs. Az egyes intézményeken belüli szegregáció nincs.

- Iskolák

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányának különbsége az egyes intézmények között nem mutat jelentős eltérést. Valamelyest átlag feletti koncentrációt az Izsák Imre ÁMK adatai mutatnak

A hátrányos helyzetű tanulók száma 617 fő, ami az összes tanulólétszám 15,35 %-a, az Izsák Imre ÁMK esetében az arány 34% , ami 61 főt jelent az összes 617-ből, valamint a halmozottan hátrányos tanulók száma 52 fő, ami az összes tanulólétszám 1,29 %-a. Az Izsák Imre ÁMK esetében ez az arány 7%, ami 13 főt jelent az összes 52-ből.

Az adatok alapján az Izsák Imre ÁMK esetében tapasztalható a hátrányos helyzetű gyermekek jelentősebb száma. Az intézmény Csácsbozsok városrész területén található, a városrész és környezetének társadalmát leíró adatok azonban nem indokolják az átlagtól való eltéréseket. További vizsgálat illetve értékelés szükséges ez esetben.

A feltárt – településfejlesztési vonatkozással bíró - esélyegyenlőségi problémák:

- unatkozó, csellengő gyermekek számának növekedése

Az elérni kívánt településfejlesztési vonatkozással bíró célok

- közösségi terek kialakítása

III. A nők esélyegyenlősége

A célkitűzéshez kapcsolódó városfejlesztési tartalmú megállapítások

A bölcsődei és óvodai férőhelyek minden szülői igényt kielégítenek a városban, helyhiány miatt nem kell gyermekeket elutasítani sem a bölcsődéből, sem az óvodából.

A zalaegerszegi Családok Átmeneti Otthona jelenleg 13 család befogadására alkalmas, 40 férőhelyes gyermekjóléti intézmény. A rászoruló családok, az intézmény gyermekjóléti alapellátás keretében nyújtott, átmeneti gondozást biztosító szolgáltatásaival, az intézményi rend keretei közt élhetnek. Az épület a város tulajdona, az intézmény fenntartója és működtetője a Vöröskereszt szervezete, Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján.

A feltárt – településfejlesztési vonatkozással bíró - esélyegyenlőségi problémák:

- nemekre érzékeny adatgyűjtés hiánya

Az elérni kívánt településfejlesztési vonatkozással bíró célok

- nemekre érzékeny adatgyűjtés foglalkoztatás, szakképzés, egészségügy, bűnmegelőzés, áldozatvédelem területén, szociális térkép készítése

IV. Az idősek esélyegyenlősége

Az idősek esélyegyenlőségét hátráltató problémák térbeli elhelyezkedését, koncentrációját nem jellemzik határozott különbségek.

A feltárt – településfejlesztési vonatkozással bíró - esélyegyenlőségi problémák:

- az időskorúak gyengülő biztonságérzete

Az elérni kívánt településfejlesztési vonatkozással bíró célok

- az időskorúak biztonságérzetét fokozó közbiztonság és közlekedés biztonsági célú fejlesztések

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A fogyatékkal élők esélyegyenlőségét hátráltató problémák térbeli elhelyezkedését, koncentrációját nem jellemzik határozott különbségek.

A feltárt – településfejlesztési vonatkozással bíró - esélyegyenlőségi problémák:

- hiányos az adatgyűjtés a fogyatékkal élők társadalmi esélyegyenlőségét érintő, azt befolyásoló foglalkoztatási, egészségügyi és szociális területeken
- a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése nem teljes körű

Az elérni kívánt településfejlesztési vonatkozással bíró célok

- naprakész adatbázis készítése a városban élő fogyatékkal élőkről (az érintett csoportok érdekvédelmi, kisebbségi képviselőinek aktív bevonásával szükséges bővíteni az információs partnerséget arra vonatkozóan,

- hogy az általa működtetett vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (szociális ellátás, egészségügy, foglalkoztatás) való hozzáférés mennyire biztosított a fogyatékkal élők számára, illetve mennyire veszik igénybe azokat)
- fel kell mérni, hogy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó intézmények teljes körű akadálymentesítése milyen további fejlesztéseket igényel

Összefoglalóan, a HEP alábbi tevékenységei érintik leginkább az ITS egyes céljainak megvalósulását:

Az ITS *gazdaságfejlesztési* céljához, elsődlegesen a 2.1.1. *A helyi vállalkozások működési környezetének javítása, működő-tőke befektetés ösztönzés, 2.1.2. Innovációs és logisztikai képességek fejlesztése* valamint a 2.1.4. *Agrárium és agráripolitikai erősítése* beavatkozási területekhez kapcsolódóan

- a szegénység által leginkább fenyegetett – alacsony képzettségű, köztük jelentős számban roma nemzetiségű - városlakók fokozott bevonása a képzési, továbbképzési lehetőségekbe, részvételük ösztönzése, segítése.

Az ITS *településfejlesztési* céljához, elsődlegesen a 3.1. *Épített környezet védelme, fejlesztése* középtávú célhoz kapcsolódóan

- az idősök közlekedését segítő műszaki megoldások alkalmazása, a középületek illetve közterületek akadálymentesítésének folytatása
- a városi területek biztonságos kialakítására irányuló (pl. belátható terek tudatos alakítása, biztonsági kamerák működtetése, stb.) műszaki megoldások alkalmazása
- a szociális bérlakások állapotának fokozatos javítása

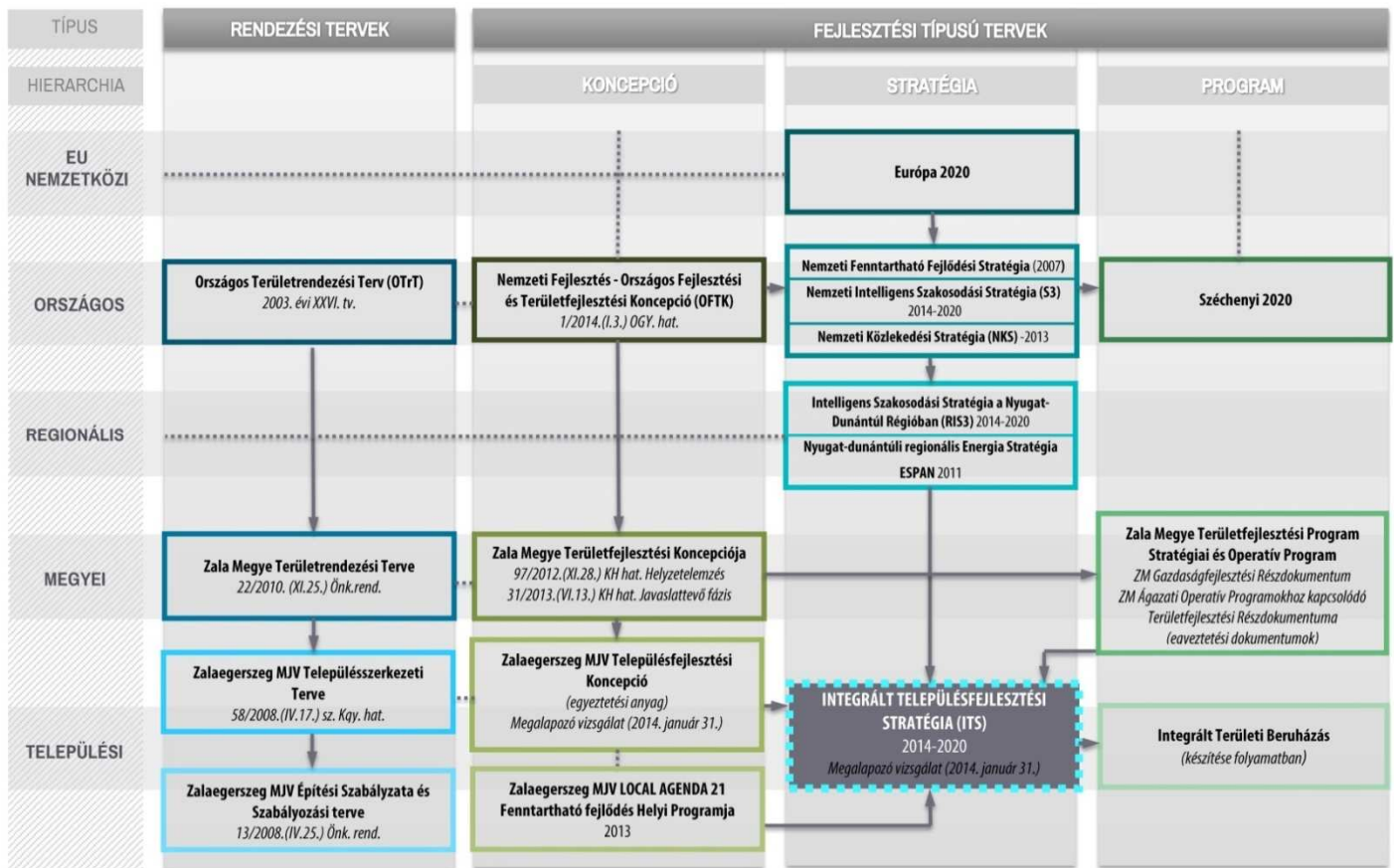
Az ITS *társadalmi* céljához, elsődlegesen az 1.2. *Sport és rekreációs, kulturális célú területek fejlesztése* középtávú célhoz kapcsolódóan a

- roma kultúra megőrzésének illetve kibontakoztatásának támogatása, a kultúra művelésében rejlő közösség- és egyéni fejlesztési lehetőségek kihasználására építő programok kidolgozása és szervezése és az ezt lehetővé tevő infrastruktúra kialakítása
- hátrányos helyzetű (elsődlegesen a szegénység által fenyegetett, köztük jelentős arányban roma nemzetiségű - városlakók valamint a fogyatékkal élők) sport- és kulturális tevékenységekbe történő bevonását ösztönző programok kidolgozása és szervezése és az ezt lehetővé tevő infrastruktúra kialakítása

Az ITS *közlekedési* céljához, közelebbről a 4.2. *Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése* középtávú céljához kapcsolódóan

- a város gazdasági tevékenységeknek helyt adó célú területeinek valamint a kulturális- és igazgatási funkcióval rendelkező városközpont gyors és akadálymentes megközelíthetőségének biztosítása minden városrészből

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

6. ábra Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a magasabb szintű tervek rendszerében

4.1. KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

4.1.1. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

A településrendezési és településfejlesztési típusú tervek különböző szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a tervrendszerben az 1. ábra mutatja be.

A tervek hierarchikus rendszerében a felsőbb szintű tervek célrendszerét az alsóbb szintű tervek figyelembe veszik, illetve a célokhoz kapcsolódó programokat, feladatokat egyre részletesebben határozzák meg. Az alsóbb szinteken elhelyezkedő terveknek tehát alapvető tulajdonságuk a felsőbb szintű terveknek való megfelelés, melynek igazolása minden dokumentumnak része kell legyen.

A 2013-ban Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához készült **Helyzetfeltáró munkarész** részletesen vizsgálja a területfejlesztési és területrendezési dokumentumokkal való összefüggéseket (Nemzeti Fejlesztés 2030 – OFTK; Országos Területrendezési Terv - OTrT; Zala Megye Területfejlesztési Konceptiója; Zala Megye Területrendezési Terve - ZMTrT; Településfejlesztési koncepció 2007; IVS 2009; Zalaegerszeg MJV LOCAL AGENDA 21 - Fenntartható Fejlődés Helyi Programja).

A fenti rendszerből és a megalapozó vizsgálat alaposságából kiindulva tehát a továbbiakban elegendő a közvetlenül ITS-hez kapcsolódó dokumentumok ismertetése. (Az EU tematikus célrendszeréhez való kapcsolódás a 2. sz. mellékletben található.)

Zala Megye Területfejlesztési Konceptiójának 2030-ra elérni kívánt jövőképe szerint „Zala megye a „Zöld Zala” programra építve, gyógyturizmusra, egészségturizmusra, ipari, logisztikai és mezőgazdasági fejlesztésekre támaszkodva, a természet egyensúlyát megőrizve összetartó társadalmat és tisztas megélhetést biztosító gazdasággal, erős területi kohéziót biztosító közlekedési rendszerrel és élhető települések együttműködő hálózatával harmonikusan fejlődik”.

A célállapot elérését három átfogó cél szolgálja: jól működő, fejlett gazdaság; élhető Zala megye; foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió.

A megye területfejlesztésének átfogó céljai szerint Zalaegerszeg - Nagykanizsával és Keszthellyel együttműködve és egymást kiegészítve - alkotja a megye központi városi régióját. Ez a központi városi régió illeszkedik arra a megye határán túlnyúló észak-déli gazdasági, ipari és közlekedési tengelyre (Szombathely - Zalaegerszeg - Nagykanizsa), amely biztosítja a térség versenyképességét és társadalmi-gazdasági kohézióját. Kitorési pontot jelent a Szentgotthárd - Szombathely - Zalaegerszeg - Nagykanizsa tengelyben megvalósuló nagy volumenű autóiipari beruházás, mely egyben versenyképességi csúcsterméke lehet a megyének.

Az átfogó célok megvalósítását stratégiai célok szolgálják. A stratégiai célok ágazati és területi célokat fogalmazznak meg, melyek a következők:

Ágazati stratégiai célok:

1. Jól működő, fejlett gazdaság
 - 1.1. KKV-k és nemzetközi nagyvállalatok aktivitásának élénkítése
 - 1.2. Jövő centrikus, piacépes gazdasági tevékenységek fejlesztése
 - 1.3. Hagyományokon alapuló gazdasági ágazatok megerősítése, hozzáadott érték növelése
2. Foglalkoztatás bővítése és társadalmi kohézió
 - 2.1. A jövő iparágait és a hagyományos ágazatokat támogató rugalmas képzési rendszer
 - 2.2. Társadalmi depresszió kezelése, felkészítés a munkára
3. Élhető Zala megye
 - 3.1. Egészséges, vonzó, emberközpontú épített- és természeti környezet
 - 3.2. Korszerű, elérhető intézményi struktúra és szolgáltatás-rendszer, egyenlőtlenségek csökkentése

Területi stratégiai célok:

1. Észak-Zala gazdaság- és iparfejlesztése (Zalaegerszeg, Zalalövő, Zalaszentgrót és térsége)
2. Dél-Zala (Nagykanizsa, Zalakaros, Lenti és Letenye térsége) diverzifikált újraiparosítása és gazdaságának revitalizációja
3. Zala balatoni térsége (Keszthely és Hévíz térsége) kreatív tudásra és természeti értékekre épülő fejlesztése

Zalaegerszeg Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) a megye területfejlesztési koncepciójában megfogalmazott irányokat figyelembe vette, területfejlesztési irányaihoz Zalaegerszeg szorosan kapcsolódik.

Zala Megye Területfejlesztési Konceptiójának részeként készült el a **Zala Megyei Szakképzés-Fejlesztési Konceptió**, mely olyan szakképzés fejlesztési célokat és elveket fogalmaz meg, amik alkalmasak a munkaerőpiac igényeinek megfelelő szakmaszerkezet és megyei szakképzési rendszer kialakítására. A koncepció célként határozza meg a gazdaság szakmunkás szükségletének mennyiségi és minőségi kielégítését. A koncepció további feladatokat határoz meg, melyekkel a célok megvalósíthatók rövid, illetve hosszú távon.

Az ITS céljainak és beavatkozási területeinek meghatározásakor az egyik fő szempont volt a szakképzés-fejlesztése, elsősorban gépipari, logisztikai és megújuló energetikai tevékenységekhez kapcsolódóan.

Az ITS gazdaság- és szolgáltatásfejlesztési javaslatai igazodnak a Szakképzés-Fejlesztési Konceptió célrendszeréhez, annak megvalósulását segítik az által, hogy az igényalapú kompetenciafejlesztést támogatja a foglalkoztatás-bővítés

érdekében (gépipari, logisztikai és megújuló energetikai tevékenységekhez kapcsolódó moduláris és kompetencia alapú szakképzés). Mindez a zalaegerszegi felsőoktatási és szakképző intézmények bevonásával történik, az oktatás és nevelés kiválósága érdekében az infrastrukturális feltételek fejlesztésével.

A Zala Megyei Területfejlesztési Koncepció alapján a megye elkészítette a **Zala Megye Területfejlesztési Program - Stratégiai és Operatív Programot**, melynek első szakasza a stratégiai program, a második pedig az operatív program. A Területfejlesztési Program részeként elkészült a Zala Megyei Gazdaságfejlesztési Részdokumentum, Zalaegerszeg és Nagykanizsa Megyei Jogú Városok fejlesztési programcsomagjai, valamint a járási projektsomagok.

A Stratégiai program célja a fejlesztési programcsomagok stratégiai megalapozása és a területfejlesztési koncepcióban meghatározott célkitűzések és a programcsomagok logikai összekapcsolása. A stratégia definiálja a program fejlesztési prioritásait, melyek a következők:

1. Innovatív, jövőbeni húzóágazatok fejlődésének és hálózatosodásának elősegítése
2. Helyi értékekre épülő versenyképes gazdaság megteremtése
3. Oktatási, képzési és közszolgáltatási fejlesztések a társadalmi kohézió és a gazdaság erősítése érdekében
4. Integrált programok a szegénység és kirekesztettség kezelésére és a fiatalok elvándorlásának mérséklése érdekében
5. Integrált környezetvédelmi programok a következő generációk életésélyeinek megtartása és a környezeti szempontból fenntartható fejlődés érdekében
6. A városi szövet és a települési épített környezet fenntartható fejlesztése
7. Összehangolt infrastrukturális fejlesztések a területi kohézió erősítése érdekében

Az operatív programrész tovább konkretizálja a térségi fejlesztési igények megfogalmazását a következők szerint: meghatározza a tervezett fejlesztések területi specifikumait ahol lehetséges, definiálja a finanszírozó forrást, a tervezett fejlesztések elvárt eredményét elérhető és mérhető indikátorokkal alátámasztja, ahol lehetséges.

Zalaegerszeg Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) a megye területfejlesztési programjában megfogalmazott prioritásokat figyelembe vette, az ahhoz kapcsolódó intézkedésekhez szorosan kapcsolódik, elősegíti azok megvalósulását.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója jelen dokumentummal párhuzamosan, azzal szoros összefüggésben készül. A Településfejlesztési Koncepció hosszú-távú célrendszerének megalkotásánál fő szempont volt a Zala megye fejlesztési elképzeléseihez való illeszkedés és a megyei koncepcióban megfogalmazott Észak-Zala megyei gazdaság- és iparfejlesztési területi stratégiai cél erősítése. Ezt támasztja alá a koncepcióban megfogalmazott jövőkép Zalaegerszeg térségi szerepkörére vonatkozóan:

„Zalaegerszeg a Nyugat-Dunántúl déli részének gazdasági és közösségi szolgáltató központja, amely – határhoz közeli fekvését kihasználva – szoros gazdasági és kulturális kooperációt valósít meg a szomszédos Horvátországgal és Szlovéniával, valamint Ausztriával. A közlekedési infrastruktúra (autópálya, vasút) kiépülése következtében kapcsolatai javulnak mind a fővárossal és az országon belül együttműködő településekkel, társközpontokkal, mind a határon túl fekvő együttműködő partnertelepülésekkel.

Zalaegerszeg és agglomerációja szoros együttműködésben biztosítja a térség lakosságának a szükséges munkahelyeket, a színvonalas lakókörülményeket, a magas szintű infrastrukturális ellátást, az oktatási, egészségügyi, kulturális lehetőségek széles választékát.”

Az ITS a koncepció célrendszeréhez igazodva, jól beazonosítható módon határozza meg a középtávú célokat és az azokhoz szükséges beavatkozásokat (a Koncepció célrendszerét jelen dokumentum 1.1.2. fejezete tartalmazza).

A LOCAL AGENDA 21 - Zalaegerszeg Fenntartható Fejlődés Helyi Programjának hosszú távú célja a fenntartható fejlődés elősegítése, melynek következményeként fellendül a város gazdasága, fejlődik társadalma, a város lakói több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára. A program célja tehát a

társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóság megteremtése. A program igazodik az Európa 2020 stratégiához és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiához.

A fenntartható fejlődéshez, mint fő cél megvalósításához szükséges a fenntarthatósági pillérek (ágazatok) megerősítése, melyek prioritási sorrend szerint kerültek megfogalmazásra.

Társadalmi prioritások

- társadalmi szemléletformálás a Fenntarthatóság jegyében,
- intézményi működés hatékonyságának növelése,
- egészségügyi helyzet fejlesztése,
- szociális helyzet fejlesztése,
- oktatás, képzés fejlesztése,
- közbiztonság fejlesztése,
- kulturális élet gazdagítása,
- esélyegyenlőségi jogok biztosítása,
- közösségi közlekedés fellendítése,
- gyermekek és fiatalok társadalmi beilleszkedésének segítése.

Gazdasági prioritások:

- nemzetközi együttműködés
- az Önkormányzat és az önkormányzati intézmények hatékony működéséhez szükséges gazdasági feltételek megteremtése,
- ipar fejlesztése,
- mezőgazdaság fejlesztése,
- gazdasági szektor (kereskedelem, szolgáltatás) fejlesztése,
- vendéglátás, idegenforgalom, turizmus fellendítése.

Környezeti prioritások:

- környezet ismeret, környezettudatosság,
- települési és épített környezet védelme,
- a lakókörnyezet védelme a káros emisszió kibocsátásoktól (levegő, zaj),
- infrastrukturális helyzet javítása, fejlesztése,
- energiateljesítmény hatékony és megújuló lehetőségeinek kihasználása,
- zöldterületek védelme, fenntartása – növény és állatvilág fenntartása,
- hulladékgazdálkodás.

A város környezeti fenntarthatóság szempontjából jelentős erőfeszítéseket tesz és kíván tenni a jövőben is. Ennek köszönhetően indult el az „Ökováros” program, mely komplex (társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi) szempontok alapján, folyamatos felülvizsgálaton megy keresztül, kapcsolódva a város többi fejlesztési tervével, stratégiájával. Így a későbbiekben részletezett programok – részben az Ökováros projekten belül – részint már futó projekteket jelentenek, illetve a jövőben a folyamatban lévők folytatásaként, azokhoz integrálva valósíthatók meg. Az Önkormányzat az „Ökováros” projekt keretében összefogott komplex, számos jelentős különálló munkákat és minden évben értékeli, felülvizsgálja, szükség szerint módosítja. A program koncepciójának részét képezik többek között:

- az újrahasznosítható energiák hasznosítási arányának növelése,
- a helyi járatú közlekedés autóbuszainak üzemanyag átállítása metángázra,
- a kommunális szilárd hulladéklerakó (Búslakpuszta) depóniagáz hasznosítása,
- passzív, vagy azt megközelítő mintá lakópark kialakítása,
- termásvíz hő elsődleges és másodlagos hasznosításának lehetősége ipari-gazdasági területen
- városi Intézmények energia megtakarítást jelentő beruházások megvalósítása,
- lakossági környezetvédelmi és energiatakarékos beruházások megvalósításának elősegítése fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) megvalósításával,

- hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása, valamint kerékpárforgalmi hálózat fejlesztés
- hulladékhasznosítás társadalmi elfogadottságának kidolgozása.

Az ITS-ben integráltan, az ágazati részcélokba építve jelennek meg a Fenntartható Fejlődés Helyi Programjában megfogalmazott prioritások.

A Nemzetgazdasági Minisztérium a Nemzeti Innovációs Hivatal közreműködésével 2013-ban elkészítette az ország **Nemzeti Intelligens Szakosodási (S3) Stratégiáját**. Az S3 stratégia előfeltétele annak, hogy Magyarország az EU Strukturális Alapokból 2014-2020 között kutatás-fejlesztés és innovációs célokra támogatási forrásokhoz jusson. A nemzeti S3 stratégiák tervezését az Európai Unió is kiemelt prioritásként kezeli, ezért nemzetközi szintű workshopok szervezésével segíti a tagországok munkáját. Az **S3 Platform** elnevezésű konferenciasorozat célja, hogy a tagországok számára szakmai tanácsadást nyújtson saját stratégiájuk elkészítéséhez, valamint segítséget a kutatáson, fejlesztésen és innováción alapuló erősségeik azonosításához. Jelenleg az S3 stratégiához hasonló módon, széleskörű partnerségi egyeztetéssel készülnek a regionális szintű stratégiák (RIS3), így a Zalaegerszeget érintő **„RIS3 – Intelligens innovációs szakosodási stratégia Nyugat-Dunántúli régióban”** c. dokumentum 2014-2020 tervezési időszakot átfogó előkészítése is folyamatban van. Az intelligens szakosodási programot a Kormány által elfogadott „Befektetés a jövőbe: Nemzeti kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia 2020” című dokumentum rendszerszemléletű felfogására és prioritásaira építve, a regionális szereplők és helyi szakemberek partneri hálózatai dolgozzák ki és hajtják végre. A stratégia rendeltetése, hogy kiindulópontot és keretet biztosítson a nyugat-dunántúli régióban folyó innovációs tevékenységgel kapcsolatos tervezési folyamatok számára.

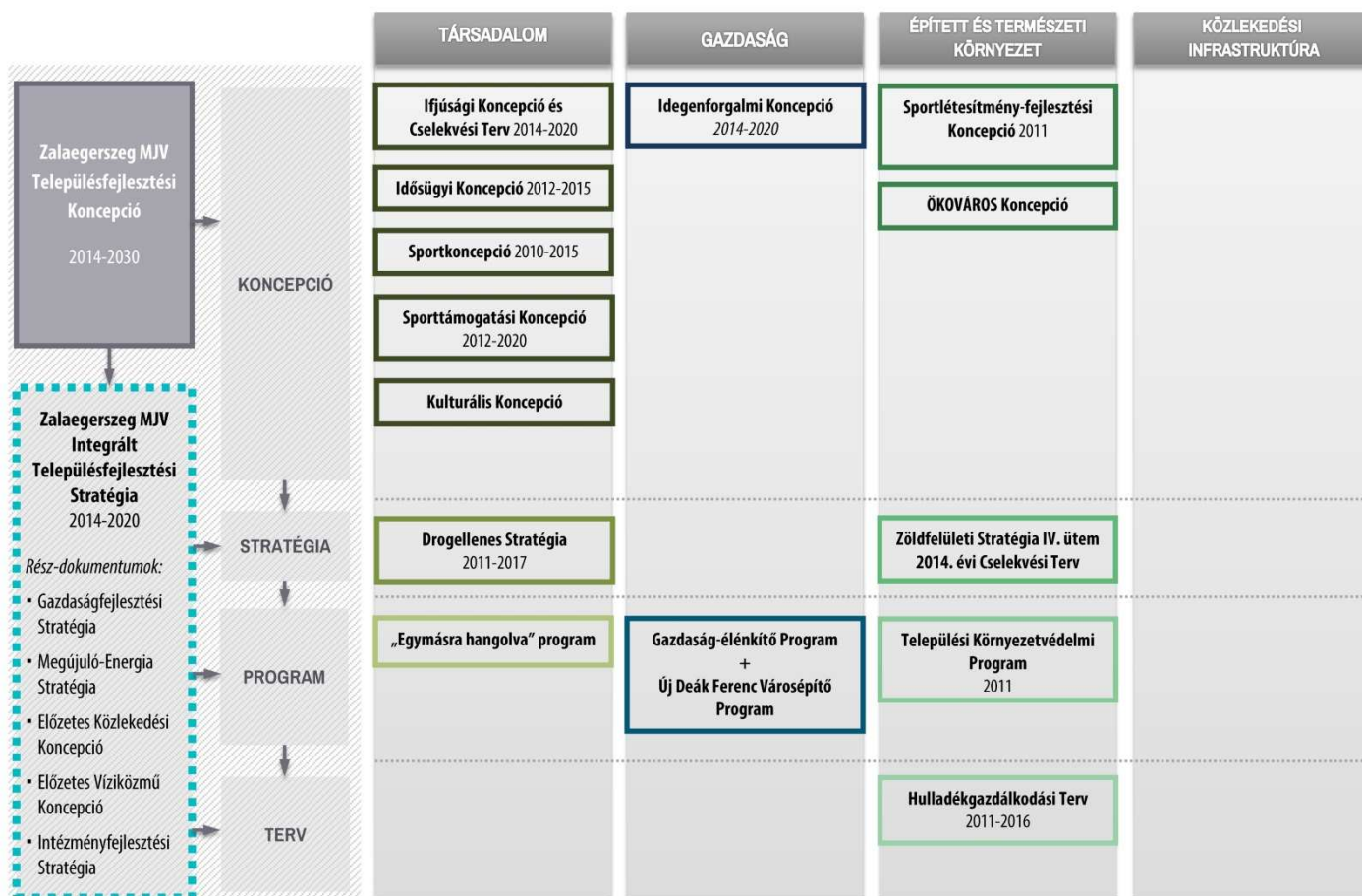
A stratégia célja az ágazati adottságok erősítésével egy nemzetközileg is versenyképes, specializált és hosszú távon is működőképes innovációs és gazdaság-fejlesztési rendszer kialakítása, amely forrásfelhasználási hatékonyságában meghaladja a korábbi időszakok innovációs rendszereit. Ennek segítségével hozzá kíván járulni egy európai viszonylatban is versenyképes helyi gazdaság létrejöttéhez.

A régió fejlesztésének stratégiai céljai:

- A régió vállalkozásai innovációs teljesítményének javítása a keretfeltételek javítása és a tudástermelés/hasznosítás közötti kapcsolat erősítése, a korszerű technológiák transzferének elősegítése által, a megerősödött innovatív KKV szektor egy hatékony innovációs ökoszisztémában működjön.
- A régió innovációs intézményrendszere, az itt működő gazdasági hálózatok és klaszterek, hazai és nemzetközi kutatási partnerségek támogatása, valamint a támogatási rendszerek hatékonyságának javítása, rendszerszintű hatékony működés elérése.
- A régióban megfogalmazódó innovációs célú kezdeményezések piaci hasznosításának fokozása, ennek előfeltételeként a K+F+I erőforrások és kapacitások fejlesztése, a piacra jutás elősegítése, ezáltal a régió innovatív vállalkozásai versenyképességének javítása.

Az ITS gazdaságfejlesztési javaslatai igazodnak a RIS3 célrendszeréhez, és annak megvalósulását segítik az által, hogy a város gazdasági és társadalmi innovációs potenciáljainak kiaknázását kívánja segíteni.

4.1.2. A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

7. ábra Zalaegerszeg ITS és ágazati dokumentumok összefüggése

4.1.2.1. A város társadalmi és szociális ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Ifjúsági Konceptió és Cselekvési Terv 2014-2020

A konceptió készítésének legfőbb céljai az önkormányzati szerep és felelősség erősítése, a helyi ifjúságpolitika prioritásainak és céljainak meghatározása, ajánlások és feladatok meghatározása az egyéb ágazati szabályozásokban nem megjelenített szolgáltatások, intézményhálózat és tevékenységek fejlesztésére.

Az önkormányzati ifjúságpolitika általános céljai a következők:

- Az önkormányzat speciális eszközeivel és erőforrásaival biztosítani szeretné mindazokat a feltételeket és körülményeket, mechanizmusokat, szervezeti és működési formákat, amelyek eredményeképpen a város vonzerőként - a szülőföld iránti érzelmi kötődésen túl - olyan lehetőségeket, perspektívákat mutat fel, melyek következtében minél több fiatal tudja tudatosan felépíteni személyes jövőképét és választja élettereként Zalaegerszeget.
- Cél továbbá, hogy a fiatalok olyan támogatásokban részesüljenek, amelyek őket és befogadó közösségeiket segítik abban, hogy egyéni és közösségi szinten egyaránt boldoguljanak és egyúttal képesek legyenek az aktuális társadalmi és gazdasági kihívások megválaszolására is.

A helyi ifjúságpolitika általános célkitűzései:

1. A gyermekek és a fiatalok testi és mentális egészségének, zavartalan fejlődésének biztosítása
2. A megfelelő, biztonságos életér, mikrokörnyezet, az otthon kialakításának elősegítése

3. A gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatások és intézkedések, valamint a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása
4. A korosztályt kiszolgáló intézmények megtartása és lehetőség szerinti fejlesztése
5. A korszerű tudás, a konvertálható szakmai végzettség megszerzésének segítése, az esélyegyenlőség biztosítása, az érvényesülési lehetőségeket erősítő képességek, kompetenciák kialakítása
6. Munkahelyek teremtése, a foglalkoztatás, a munkaerő-piaci integráció elősegítése
7. A kulturált szabadidő eltöltés feltételeinek javítása
8. Egészséges életmód preferálása, egészségfejlesztés
9. A környezettudatos magatartás kialakítása
10. A város ifjúságmegtartó erejének fokozása
11. Az ifjúság gyermekvállalási, családalapítási hajlandóságát növelő, azt segítő intézkedések fenntartása és továbbfejlesztése
12. A fiatalok aktív közéleti szerepvállalása és érdekvégyesítésük erősítése; a fiatalok képviselője számára megfelelő tér biztosítása a város közéletében, kölcsönös partneri viszony kialakítása a felnőtt társadalom és az ifjúság között
13. A haza iránti kötődés és a magyarságtudat erősítése, ezzel párhuzamosan az európai polgárrá válás segítése
14. Hozzájárulás a fiatalok társadalmi problémáinak megoldásához

Az ITS az „Intézményi infrastruktúra fejlesztése” középtávú célon belül több olyan beavatkozást tartalmaz, mellyel az ifjúsági koncepcióban megfogalmazott célok és feladatok megoldását kívánja elősegíteni.

Idősügyi Koncepció 2012-2015

A koncepció az idősügyi kérdést össztársadalmi kérdésként kezeli, ennek alapján a fő sportba sorolja céljait:

1. Az idős ember, családi és társadalmi erőforrás, közösségformáló erő;
2. Az idős ember tudatos gazdasági, kulturális és esetenként szociális tényező;
3. Az idős ember identitását erősítő, önmegvalósító közösségei, érdekképviselői támogatása, továbbá e közösségek egymás közötti, valamint az idős emberek közötti információ-áramlásnak elősegítése;
4. Az időskorúak szükségleteit biztosító szolgáltatások támogatása, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítésének támogatása;
5. Az idősek biztonság érzetének erősítése, biztonságának védelme;
6. A mentálisan vagy szociálisan rászoruló idős emberek ellátásának biztosítása.

Az ITS az „Intézményi infrastruktúra fejlesztése” középtávú célon belül több olyan beavatkozást tartalmaz, mellyel az idősügyi koncepcióban megfogalmazott célok és feladatok integrált megoldását kívánja elősegíteni.

Sportkoncepció 2010-2015

A Sportkoncepció 2010-2015 közötti fél évtizedre vonatkozó célja, hogy a nemzetközi, az országos és a helyi társadalmi, gazdasági változásokhoz igazodva a város minden polgára részére kiszámítható önkormányzati szerepvállalást határozzon meg a város sportéletének valamennyi területén.

Az ITS a „Sport és rekreációs, kulturális célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése” középtávú célon belül több ponton is kapcsolódik a Sportkoncepció javaslatához.

Sporttámogatási Koncepció 2012-2020

A Sporttámogatási Koncepció célja új sporttámogatási rendszer kidolgozása, mivel a dokumentum elkészültének időpontjában az akkori támogatási rendszer csupán a sportélet szinten tartására fejlesztésére alig - volt lehetőség. A Koncepció a célok meghatározása után az ezek megvalósításához szükséges forrásokat tárja fel és elemzi.

A dokumentum 2012-2015 között a következő csapatsportágakat kívánja kiemelten támogatni: teke, labdarúgás, kosárlabda. A 2016-tól 2020-ig terjedő időszakban a kiemelten támogatott csapatsportágak a következők: labdarúgás, kosárlabda. Közvetlen kiemelt támogatásban részesülnek a 2012-2020-as időszakban a következő egyéni sportágak: atlétika, súlyemelés, úszás, vívás, sakk, birkózás, ökölvívás, sportlövészet, tájékozódási futás, tenisz.

Az ITS a „Sport és rekreációs, kulturális célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése” középtávú célon belül támogatni kívánja a Sporttámogatási Konceptió céljait.

Kulturális koncepció 2011-2015

A koncepció a 2011 előtti időszak elemzése után a 2011-2015-ös időszakra a következő irányelveket és célokat tűzi ki:

- Intézményi, egyesületi, alapítványi munka: az alanyi jogon támogatott egyesületek, együttesek támogatási rendszerének továbbműködtetése.
- Infrastruktúra, eszközpark: pályázati források bevonásával a kulturális, művészeti, közösségi színterek infrastrukturális fejlesztése
- A Belváros kultúrája: pályázati források és mecenatúra bevonásával belvárosi kulturális, művészeti, közösségi színterek kialakítása.
- Közönség szervezés - közönség gondozás: korszerű, hatékony közönség szervezés és marketing kialakítása.

Az ITS-ben megfogalmazott célok és feladatok átfogóan próbálják érvényre juttatni a Kulturális koncepcióban megfogalmazott intézkedéseket.

Drogellenes Stratégia 2011-2017

A kábítószer-probléma társadalmi kérdés, melynek érdekében a drogellenes stratégia négy fő célt fogalmaz meg:

1. Közösség, együttműködés
2. Keresletcsökkentés
3. Kínálatcsökkentés
4. Kezelés, terápia, rehabilitáció

A célokon belül megkülönböztet a stratégia hosszú távú, középtávú és rövid távú célokat.

Az ITS-ben megfogalmazott célok és feladatok átfogóan próbálják érvényre juttatni a Drogellenes stratégiában megfogalmazott, társadalmi problémát érintő kérdésekre megoldást nyújtó intézkedéseket.

„Egymásra hangolva” program 2013-2014

A program célja Zalaegerszeg területén működő szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások (pl.: idősgondozás, családgondozás, hátrányos helyzetű gyermekek gondozása, házi segítségnyújtás) összehangolása, fejlesztése, valamint hatékonyabb segítő hálózat kialakítása.

Az ITS az „Intézményi infrastruktúra fejlesztése” középtávú célon belül több olyan beavatkozást tartalmaz, mellyel az „Egymásra hangolva” programban megfogalmazott célok és feladatok integrált megoldását kívánja elősegíteni.

4.1.2.2. A város gazdaságfejlesztési dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Idegenforgalmi Koncepció 2014-2020

A koncepció célja, hogy kialakuljon a jelenleg még hiányzó Zalaegerszeg brand, mind turisztikai márka, hosszú távon a turizmus a város gazdaságának egyik meghatározó elemévé váljon. Ennek érdekében a koncepció a következő célokat fogalmazza meg:

1. Zalaegerszeg Brand kialakítása
2. A termékcsoport meghatározása, ami az idegenforgalmi központ motívuma
3. Az aktuális trendek figyelembe vétele a stratégia megvalósításánál
4. Programcsomagok kialakítása, mely több napos itt tartózkodást eredményez
5. A turizmus hatása meg kell jelenjen a foglalkoztatás növekedésében az itt élők jólétében.

A célok elérését a következő feladatok megvalósítása szolgálhatja:

1. Brand és pozicionálás
2. Termékfejlesztés
 - 2.1. Gébárti élményközpont - Fürdőfejlesztés
 - 2.2. Hozzáadott érték
 - 2.2.1. Hagyományok cseppet sem hagyományosan
 - 2.2.2. Magyarország zöld szíve
 - 2.2.3. A fesztiválváros
 - 2.2.4. Kultúra, látnivalók
 - 2.2.5. Tematikus utak
 - 2.2.6. Sport
 - 2.3. Szálláshelyek, vendéglátás
3. Alsóerdei Szabadidőközpont
4. Marketing és kommunikáció
 - 4.1. Az üzenet, és arculat
 - 4.2. Kommunikációs csatornák

Az ITS kiemelten kezeli a turizmus és városmarketinghez kapcsolódó feladatokat. Önálló középtávú célja a „Turisztikai szolgáltatások fejlesztése” beavatkozáson belül többek között a Zala Brands kialakítása, a gebárti élményközpont fejlesztése is.

Gazdaság-élénkítő Program

A Program legfontosabb célkitűzései:

Rövid távon:

- a helyi foglalkoztatás bővítése, a munkanélküliség növekedésének kezelése
- ösztönözni/segíteni kell a helyi vállalkozások piacainak megtartását/bővítését

Közép távon:

- Még vállalkozóbarátabb gazdasági környezet megteremtése annak érdekében, hogy a már itt lévő gazdasági szereplők maradjanak a városban
- 2-3 jelentős adófizető letelepítése a városban

A program elemei:

1. Források képzése
2. Azonnali beavatkozások:
 - a. közcélú foglalkoztatás
 - b. mikro-, kis- és középvállalkozási munkaerő-kölcsönzési program
 - c. befektetés támogató program
 - d. ingatlan-kiajánlási mikro-vállalkozási program
3. Középtávú beavatkozások: 2-3 jelentős iparüzési adó fizető cég megtalálása és letelepítése a városba
4. Jövőépítés, oktatás, innováció

Az ITS kiemelten kezeli a gazdaság fejlesztéséhez kapcsolódó feladatokat.

4.1.2.3. A város épített és természeti környezeti ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

Sportlétesítmény-fejlesztési Konceptió 2011

A koncepció felülvizsgálja a város sportlétesítményeihez kapcsolódó 2007-2009-es időszakra ütemezett feladatok megvalósulását, majd javaslatot tesz a további feladatokra:

Október 6. tér 16:

- a Városi Labdarúgó Stadion zöldfelületének teljes felújítása
- a Déli lelátó alatti épület elkészítése
- az Ostoros Károly Csarnok felújítása
- Irodaház külső felújítása
- Stadion mögötti füves edzőpályák felújítása, illemhelyek kialakítása

Városi Sportcsarnok:

- villamossági és tűzvédelmi rendszer korszerűsítése

Városi Sportcentrum:

- Tekecsarnokban 2 sávhoz tartozó mechanika cseréje
- A, B, C épületek szennyvízelvezető rendszerének felújítása (derítő kialakítása)
- Salakos labdarúgó pálya felújítása (salak pótlása, öntözőrendszer kiépítése)
- Lakosság részére pálya (pályák) kialakítása

Városi fedett uszoda:

- tanmedence építése a jelenlegi gépészeti rendszerhez csatlakoztatva

Munkácsy u. 12:

- a Modellező Klubház teljes tetőszigetelésének felújítása

Az ITS kiemelten kezeli a sport- és rekreációs célú fejlesztéseket, - szorosan kapcsolódva a sportlétesítmény-fejlesztési koncepcióhoz - több önálló projektet határoz meg (pl. Sportkerület létrehozása).

Települési Környezetvédelmi Program 2011

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelten fontos feladatának tekinti a város környezeti állapotának megőrzését, javítását, a civilizációs fejlődés káros hatásainak megelőzését és mérséklését, a környezettudatos szemléletformálás és közösségi szerepvállalás elősegítését. Az Önkormányzat környezetvédelmi célkitűzéseit, a város fenntartható módon történő működtetésének megvalósításával szeretné elérni, tehát a környezetvédelmi program kiemelt célja az ökovárossá-válás támogatása. A program valamennyi érintett terület számára tartalmaz javaslatokat, ajánlásokat.

Mindezek tükrében Zalaegerszeg a következő célrendszert kívánja megvalósítani a környezet védelme, környezeti infrastruktúra területén:

I. Társadalmi célok

I.1. Társadalom környezettudatos magatartásának fejlesztése

I.2. Központosított Környezetvédelmi adatgyűjtési rendszer kialakítása, nyilvánosság, társadalmi részvétel feltételeinek biztosítása

I.3. Környezetvédelmi és szociális civil szektor, közösségek erősítése

I. 4. Környezet egészségügyi fejlesztések

II. Gazdasági célok

II.1. Komplex hulladékgazdálkodási és szennyvíztisztítási technológia alkalmazása

II.2. Közlekedésfejlesztés

II.3. Fenntartható ökológikus vízgazdálkodás

II.4. Okszerű tájgazdálkodás

II.5. Energiahatékonyság és megújuló energiaforrások hasznosítása

- III. Környezeti célok
- III.1. Környezeti elemek védelme
- III.2. Tájvédelem
- III.3. Területek rehabilitációja

A feltüntetett célok átfogó célok, melyek szoros összefüggésben vannak egymással. Egy-egy cél ill. az adott cél teljesülését szolgáló program megvalósulása kihatással van egy másik cél ill. program teljesülésére. Így pl. a Közlekedésfejlesztési célok megvalósulásával a levegő védelmét szolgáló célok egy része is teljesülni fog. A környezetvédelmi program célcsoportjaihoz programelemek társulnak.

Az ITS kiemelten kezeli az ökovárossá-válás célját, minden főbb elemében, projektjében megjelenik a környezettudatosság, illetve az energiahatékonyság szempontja.

ÖKOVÁROS Konceptió

A 2010-ben elkészített ÖKOVÁROS Konceptió alapján 2001-ben kiválasztásra kerültek azok a projektek, melyek a 2015-ös évig bezáróan megvalósíthatóknak, illetve elkezdhetőnek tekinthetők. A projektek többnyire egymásra épülnek. A program a megújuló energiák széles skáláját öleli fel, messzemenően törekedve a saját erőforrások teljes kapacitásának a kihasználására.

A kiválasztott projektek:

- 1) Mini bio-hőerőmű létesítése a Landorhegyi városrészben, (szilárd biomassza, termálvíz, napenergia felhasználásával), hő távvezeték létesítése a közeli intézmények ellátására
 - Fahulladék feldolgozó üzem létesítés Északi Ipari Parkban
 - Energia növény ültetvények létesítése, az önkormányzati és magántulajdonú területeken
- 2) Városi helyi járatú közlekedés Zala Volán autóbuszainak üzemanyag átállítása metángázra
- 3) KEOP ivóvíz javító program
- 4) Búslakpuszta depóniagáz hasznosítás
 - Passzív, vagy azt megközelítő minta lakópark kialakítása az alsóerdei önkormányzati területen
- 5) Északi ipari parkban termálvíz hő elsődleges és másodlagos hasznosítása
 - Északi öko városrész megvalósítás geotermális hőenergia felhasználásával
- 6) Városi Intézmények energia megtakarítást jelentő beruházások megvalósítása a felállított prioritások és ütemterv szerint
- 7) Városi cégek környezetvédelmi és energiatakarékos beruházásai
- 8) Lakossági környezetvédelmi és energiatakarékos beruházások megvalósításának elősegítése fenntartható életmódot és az ehhez kapcsolódó viselkedésmintákat ösztönző kampányok (szemléletformálás, informálás, képzés) megvalósításával.
- 9) A hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása (nem kerékpárút építés), valamint kerékpárforgalmi hálózat fejlesztés
- 10) Hulladékhasznosítás társadalmi elfogadottságának kidolgozása

Az ITS kiemelten kezeli az ökovárossá-válás célját, minden főbb elemében, projektjében megjelenik a környezettudatosság, illetve az energiahatékonyság szempontja.

Zöldfelületi Stratégia - 2014. évi Cselekvési Terv

Zalaegerszeg Zöldfelületi Stratégiájának jövőképe: „*élhető, versenyképes és fenntartható települési környezet megteremtése, a zöldfelület-gazdálkodás eszközeivel.*”

A Stratégiában megjelölt célt, azaz a város zöldfelületi rendszerének fejlesztését a 2014-es évre előirányzott projektek minőségi értéknövekedésben támogatják. Ez egyaránt jelenti a zöldfelületi vagyoni eszmei értékének növekedését és a

települési környezet vizuális-pszichikai teljesítőképességének a fokozását. A tervezett projektek megvalósulásával az épített környezet és a hozzá kapcsolódó zöldfelületek a város élhetőségét és esztétikai értékét gazdagítják.

A 2014-ben elvégzendő projektek:

- A városközpont zöldfelületeinek érték-megőrző fenntartása, megújítása
- A városi középületek környezetének rendezése
- Zöldfelületek, közparkok használati értékének növelése
- Lakóterületi zöldfelületek kialakítása és a meglévők revitalizációja
- Faszorok megújítása
- Zöldfelületi intézmények növényállományának értéknövelő fejlesztése
- Oktatási, nevelési intézmények udvarainak fejlesztése
- Önerős zöldfelület kialakítás támogatása

A Zöldfelületi Stratégia céljait és adott évi projektjeit az ITS integráltan, több középtávú célba építve kívánja megvalósítani.

Hulladékgazdálkodási Terv 2011-2016

A helyi hulladékgazdálkodási terv a részletesen vizsgált települési hulladékamokra különállóan fogalmaz meg célokat és ezek elérését szolgáló cselekvési programokat, melyek a következőképpen épülnek fel:

- Települési szilárd hulladék
 - hulladékképződés csökkentése
 - csomagolóanyag-hulladékok hasznosításához szükséges begyűjtés, válogatás biztosítása
 - hulladéklerakókban lerakandó szerves anyag csökkentése
 - lerakandó hulladék mennyiségének csökkentése
 - lerakandó hulladékok veszélyességének csökkentése
- Települési folyékony hulladékok és kommunális szennyvíziszapok
 - A Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és tisztítási Megvalósítási Programban foglaltak megvalósítása
- Építési, bontási hulladékok, egyéb inert hulladékok
- Csomagolási hulladék

Az ITS „Épített és természeti környezet védelme” középtávú célkitűzései között jelennek meg a hulladékgazdálkodással kapcsolatos tennivalók, a Hulladékgazdálkodási Terv által meghatározott célrendszer figyelembe vételével. Az ITS kiemelten kezeli a környezeti elemek védelmét és az energiahatékonyság szempontját. Az ITS részdokumentumaként önálló Megújuló Energia Stratégia is készült.

4.2. BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítésénél részben a magasabb szintű tervekhez és ágazati dokumentumokhoz, részben a város Hosszútávú Fejlesztési Konceptiójához való illeszkedés alapvető követelmény volt. Ezen a kereten belül az ITS középtávra kitűzött célrendszere – valamint a célok elérése érdekében megfogalmazott projektek és beavatkozások – a helyzetelemzésben feltárt erősségekre építve, a beazonosított problémák megoldására törekedett. A célrendszer külön-külön fogalmazott meg társadalmi, gazdasági és környezeti célokat – ez utóbbi területen belül külön kiemelve a közlekedés problematikáját, mint Zalaegerszeg jövőbeni fejlődésének egyik alappillérijét -, mindeközben törekedett arra, hogy a célok összessége integrált módon, egymással összefüggésben, egymás hatását erősítve érvényesüljön.

- **A társadalmi célok** elérése érdekében tervezett oktatási, szociális és egészségügyi, valamint sport és szabadidős tevékenységek megvalósítását lehetővé tevő infrastruktúra-fejlesztések, valamint a nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek (kulturális a városi szolgáltatások fejlesztése) egyben jelentős

gazdaságélénkítő hatással járnak (járhatnak), emellett legtöbb esetben hozzájárulnak (hozzájárulhatnak) az **épített és természeti környezet** minőségének javításához.

- **A gazdasági célok** elérése érdekében tervezett infrastruktúra-fejlesztések, valamint a nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek helyi **társadalmi hatása** (munkahelyek teremtése, a lakosság életminőségének javítása) meghatározó jelentőségű. Emellett a fejlesztések hozzájárulhatnak az **épített és természeti környezet** minőségének megőrzéséhez, esetenként akár javításához is, ha és amennyiben azok a környezeti szempontok – környezetbarát technológiák alkalmazása, energiahatékonyság, megújuló energiák felhasználása - messzemenő figyelembevételével valósulnak meg.
- **Az épített és természeti környezeti célok** elérése érdekében tervezett fejlesztések a **gazdaság** területén elsősorban az idegenforgalmi vonzerő növelésén keresztül járulhatnak hozzá a fejlődéshez. A környezet minősége – mint a város lakóinak mindennapi élettere – közvetlen befolyást gyakorol az egyes emberek közérzetére, így végső soron meghatározza a helyi társadalom állapotát is -, vagyis jelentős mértékben hozzájárul a **kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok** fenntartásához.
- **A közlekedési célok** elérése – mindenekelőtt a város megközelíthetőségének és térségi kapcsolatainak erősítése – lehetőséget biztosít Zalaegerszeg **gazdasági potenciáljának** további kiaknázására. Nem elhanyagolható ennek **társadalmi hatása** sem, amely elsősorban a város lakóinak munkaellátottságában jelentkezik.

Az ITS az Európai Unió és a Magyar Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembe vételével készült, amely előírta az egyeztetési eljárások lefolytatásának rendjét, valamint a **széleskörű partnerség** biztosítását. A tervezés során rendkívüli jelentőséggel bírt a helyi társadalom és a gazdaság szereplőinek folyamatos tájékoztatása, az Önkormányzat és a partnerek közötti intenzív kommunikáció, és a résztvevők aktív, támogató közreműködése.

A városfejlesztés sikeressége nagymértékben függ az **integrált szemléletmód** érvényesítésétől. Attól, hogy a városfejlesztés különböző szereplői - döntéshozók, beruházók, érintett lakosok, civil szervezetek - képesek-e saját közvetlen érdekeiken is túllépve megteremteni a közös társadalmi, gazdasági és környezeti célok érdekében szükséges összefogást, vagyis az integrált városfejlesztés optimális feltételeit.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósításának fő kockázati tényezői, azok várható hatásai, illetve tervezett kezelésük módja az alábbiakban foglalható össze:

5.1. A TELEPÜLÉS KÜLSŐ INTÉZMÉNYI ÉS GAZDASÁGI KÖRNYEZETÉBŐL EREDŐ KOCKÁZATOK

A város külső megközelíthetőségének javítására a településnek igen kis befolyása van. A jelenlegi elképzelések szerint a 2014-2020 közötti időszakban a következő országos nagyberuházások megvalósítása várható:

- M9-es autópálya Zalaegerszeg - Pacsa – (M75) – Balatonszentgyörgy közötti szakasza (tervezett kezdési időpont: 2019, tervezett költség: 90 milliárd Ft.)
- M9-es autópálya Vasvár – Zalaegerszeg, és Pacsa – Nagykanizsa közötti szakasza (tervezett kezdési időpont: 2020, tervezett költség: 90 milliárd Ft.)
- Szombathely – Zalaszentiván vasúti nagyprojekt (Zalaegerszeg felé deltavágány) (tervezett legkorábbi kezdési időpont 2014, befejezési időpont: 2019, tervezett költség: 48,26 milliárd Ft.)

A tervezett fejlesztések ellenére jelentős kockázatot jelent, hogy a közlekedési kapcsolatrendszer érdemi javulása mégsem következik be a stratégia időszakában, különös tekintettel arra, hogy - az ipari termelő befektetések vonzása szempontjából leginkább lényeges - közúti fejlesztések nem képezik az EU prioritásait a 2014 – 2020 időszakban. Ez a tény, illetve előrejelzés az ITS tartalmi elemeinek összeállításánál figyelembe vételre került, így a stratégia megvalósítását a remélt fejlesztések elhúzódnása (elmaradása) érdemben nem akadályozza. Ugyanakkor természetesen hátráltathatja jelentős ipari gyártó nagyüzem betelepülését a városba, annak ellenére, hogy a stratégia megvalósításával egyébként jelentősen javul a város vonzereje ilyen típusú befektetők számára. A közúti megközelíthetőség javítására túlnyomórészt a hazai költségvetésből allokálhatóak források, így a megközelíthetőség javításának előmozdítására az éves költségvetési tárgyalások keretében nyílhat mód a térség képviselői számára.

Jelentősen befolyásolja a város tőkevonzó képességét – így a stratégia céljainak megvalósulását is – az, hogy a nemzeti szintű gazdaságpolitika mennyire lesz képes országos szinten vonzó kereteket kínálni a működőtőke-befektetők számára, valamint, hogy a nemzeti szintű területi preferenciák és a befektetés-ösztönző intézmények működése mennyiben segíti majd Zalaegerszeg tőke vonzására irányuló erőfeszítéseit. Míg a gazdaságpolitikai keretek kialakításában nincs érdemi befolyásolási lehetősége a városnak, a nemzeti szintű területi preferenciák kialakítására hatással lehet, ha Zalaegerszeg közösen lép fel a térség kiemelt, preferált helyzetéért a járműipari együttműködésben érdekelt partner-településeivel, Szombathellyel, Nagykanizsával és Szentgotthárdal.

A fentiekben bemutatotthoz kapcsolódó kockázat, hogy gyenge maradhat a város gazdasági és politikai jellegű érdekérvényesítő képessége, ha a városok – a járműipar összehangolt fejlesztésére irányuló - együttműködése eredménytelennek bizonyul, esetleg belső ellentétek kiéleződése gátolja meg a közös érdekek érvényesítését. Ezen kockázat bekövetkeztének esélyét az együttműködés tudatos fejlesztésével, annak szervezésében történő aktív szerepvállalással lehet csökkenteni, de emellett szükséges a város saját befektetés-ösztönzési és marketing-tevékenységet ellátó szervezeti képességeinek megerősítése is - ami tárgya is jelen stratégiának.

Jelentősnek ítélnélhető annak kockázata, hogy nehezen – elhúzódnó módon, tisztázatlan formális keretek között – alakítható csak ki a partneri viszony a városban működő, annak gazdasági és társadalmi vonzerejéhez, szolgáltatási színvonalához jelentősen hozzájáruló, de állami irányítás alatt működő intézményekkel, illetve, hogy a partnerség működése csak hosszabb időtávon válik gördülékennyé, rugalmassá. Az akadozó együttműködés megnehezítheti - esetleg ellehetetlenítheti - közös projektek megvalósítását, illetve a szolgáltatások összehangolását, optimalizálását. Bekövetkezési esélyeit mérsékelheti a város, ha törekszik az informális kapcsolatok erősítésére, ennek érdekében pl. kezdeményezi közös munkamegbeszélések, műhelyviták, kötetlen formájú szakmai egyeztetések megszervezését,

valamint adott fejlesztési irányok kapcsán - pl. felsőoktatás fejlesztése, szakképzés, egészségügy intézmények kapacitásainak piaci hasznosítása - strukturált és formális elemeket is tartalmazó rendszeres munkatalálkozó rendszerét alakítja ki.

Hasonlóképpen gyengítheti a stratégia eredményességét, ha nem sikerül gördülékeny, a fejlesztéspolitika tartalmi kérdéseinek összehangolására irányuló együttműködés kialakítása Zala Megye Önkormányzatával. Ebben az esetben is strukturált – több szintű és több területre kiterjedő – és formális elemeket is tartalmazó együttműködési rendszer kialakításával lehet csökkenteni az összehangolatlan, illetve esetleges rivalizálás kockázatát.

5.2. A TELEPÜLÉS BELSŐ VISZONYAIBÓL EREDŐ KOCKÁZATOK

Jelentős kockázatot rejt magában az a tény, hogy a tervezett fejlesztések jelentős része még a műszaki és gazdasági előkészítettség kezdeti fázisában van. A kulcsprojektek kidolgozatlanága következtében csak jelentős hibahatárral történhetett a költségek becslése, emellett az egyes projektekhez kötődő, azok megvalósíthatóságát érintő műszaki, gazdasági vagy a tulajdonviszonyokban rejlő kockázatok is rejtve maradtak a stratégia elkészítésének folyamatában. A kockázat mérséklése érdekében szükséges lenne a stratégia kulcsprojektjei előkészítésének (műszaki és gazdasági tervezésének) felgyorsítására. Szükséges emellett, hogy a stratégia monitoring-tevékenységeinek keretében megfelelő hangsúlyt kapjon az előkészítés menetének kontrollja, és a projektek előkészítése során nyert információk visszacsatolása a stratégiába.

A történeti fejlődés során kialakult településszerkezet továbbfejlesztésének kulcstényezőjévé vált, hogy a település belső közlekedési rendszere megújuljon, korszerűsödjön. Ez jelentős városi közúthálózat-fejlesztési beruházásokkal érhető csak el. A települések belső közúti közlekedési kapcsolatainak fejlesztése nem került az EU támogatások fókuszába a stratégia időszakában. Ezért a város nagyobb volumenű projektjei reálisan csak akkor tudnak megvalósulni a stratégia időszakában, ha ezen fejlesztések finanszírozásához hazai költségvetési források is jelentős mértékben hozzá tudnak járulni a stratégia időszakában.

A kockázatok bekövetkezésének valószínűségét a megvalósítás folyamatában időszakosan értékelni szükséges, illetve esetleges további kockázatok azonosítása is szükségessé válhat. Mindezt a stratégia rendszeres monitoring-tevékenységének keretében kell elvégezni.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A város által a középtávú időszakra kitűzött célok elérését nem csak fizikai értelemben is megvalósuló beruházásokkal, hanem az önkormányzat „nem beruházási jellegű tevékenységeivel” is elő lehet segíteni. A nem beruházási jellegű tevékenységek jellemzően ún. „soft” elemekből álló beavatkozásokat tartalmaznak, így többek között

- foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló-programok szervezése
- hatékony városmarketing-stratégia kialakítása és végrehajtása
- vállalkozások fejlesztési tevékenységének támogatása
- befektető-barát gazdasági környezet kialakítása
- az egészséges életmód feltételeinek megteremtése
- magas színvonalú kulturális élet megteremtése és fenntartása
- világszínvonalú kortárs építészet meghonosítása.

Az ITS az alábbi lényegesebb (stratégiai jellegű) nem beruházási jellegű tevékenységek megvalósítását tűzte ki célul:

A „Helyi innovációs ösztönzők rendszerének kialakítása” beavatkozáshoz kapcsolódóan:

- Vállalkozóvá válást segítő képzés, tanácsadás
- Vállalati együttműködés segítése, szervezése
- Innovatív vállalkozások számára nyújtandó pénzügyi termékek megtervezése, szolgáltatása

A „Turisztikai szolgáltatások fejlesztése” beavatkozáshoz kapcsolódóan:

- Idegenforgalmi, befektetés-ösztönzési, termék-marketing és általános imázs-formáló célú események, kampányok megrendezése
- Turisztikai Desztináció Menedzsment szervezet létrehozása
- Zala Brands kialakítása

A „Környezettudatos városi és várostérségi társadalom kialakulásának elősegítése” beavatkozáshoz kapcsolódóan:

Térségi szintű lakossági felvilágosító kampányok szervezése

- szelektív hulladékgyűjtés,
- megújuló energiaforrások alkalmazása,
- térségi természeti értékek megbecsülése
- helyi turisztikai vonzerők megismertetése tárgyában.

6.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

6.2.1. Stratégiai irányítási és monitoring funkciók

A fő funkciók az alábbiak:

- ITS karbantartása: aktualizálása, településrendezési eszközökkel való összhang biztosítása
- Az ITS és a nemzeti, ágazati fejlesztések összhangja érvényesülésének segítése

- ITS időszakos felülvizsgálatának, illetve a stratégia megvalósulása értékelésének előkészítése, az ITS felülvizsgálatának megszervezése
- Rendszeres és alkalmi partneri egyeztetések kezdeményezése, szervezése, a helyi fejlesztéspolitika kommunikációjával kapcsolatos szakmai feladatok ellátása
- A megvalósítás lehetőségeinek figyelemmel kísérése, az ITS-hez illeszkedő projektek szervezése és megvalósításuk segítése
- A városfejlesztő társaság tevékenységének szakmai felügyelete, egyes városfejlesztési akciók tekintetében a kapcsolódó szerződések teljesítésének szakmai felügyelete.

A funkciók ellátása a város gazdaságfejlesztő illetve befektetés-ösztönzési tevékenységének szervezéséért és felügyeletéért is felelős alpolgármester irányításával, a Városfejlesztési és Tervezési Osztály felelősségében történik. Az osztály vezetője egyben a város főépítésze is. A szervezeti megoldás biztosítja a stratégiai tervezési és településrendezési tevékenységek összhangját, és ezek zökkenőmentes kapcsolódását a város vezetésének politikai jellegű vezetői tevékenységéhez.

A Városfejlesztési és Tervezési Osztály rendelkezik az ITS stratégiai irányítási és monitoring funkcióihoz szükséges kapacitásokkal. Az osztály szervezetébe az alábbi egységek tartoznak:

- Főépítész csoport
- Ingatlanguzálkodási csoport
- Beruházási és tervezési csoport
- Stratégiai szakreferens

Az ITS stratégiai szintű irányításával és a megvalósítás figyelemmel kíséréssel (monitoring) összefüggő szervezési és döntés-előkészítő feladatok ellátása a stratégiai szakreferens feladatkörébe tartozik.

6.2.2. Operatív irányítási és monitoring funkciók

Az egyes városfejlesztési akciók, illetve projektek operatív megvalósítása (lebonyolítása, menedzselése) az önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló Zalaegerszegi Városfejlesztő ZRt. feladatkörébe tartozik.

A fő funkciók az alábbiak

- Egyes fejlesztési akciók (projektek) megszervezése, irányítása, teljes körű és önálló végrehajtása, lebonyolítása
- Projektekkel kapcsolatos ingatlanüzálkodási és befektetésösztönzési tevékenység
- Projektekkel kapcsolatos adat- és információszolgáltatás, kimeneti indikátorok gyűjtése

(A stratégia projektszintű végrehajtási feladatai és az ezek végrehajtásához szükséges kapacitások meghatározása nem függetleníthető az EU támogatások végrehajtásának nemzeti rendszerétől, hiszen a stratégia végrehajtásához szükséges források igen jelentős része ezen a rendszeren keresztül kerül felhasználásra. Jelenleg ezen nemzeti rendszer a kialakítási fázisban van. A város által működtetendő projekt-menedzsmen rendszer pontos meghatározása a nemzeti rendszer véglegesítését követően lehetséges, oly módon, hogy ahhoz optimális módon kapcsolódjék.)

A megvalósult projektek hosszú távú fenntartásában, üzemeltetésében a Hivatal részéről a Városüzemeltetési Osztály működik közre. Az önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő Városgazdálkodási Kft. feladata a „klasszikus” településgazdálkodási tevékenység ellátása, többek között a zöldterületek kezelése, parkfenntartás, kertépítés, közterület takarítás, hibaelhárítás és mélyépítés, temetkezés, temetőgondozás, parkoló üzemeltetés, antigraffiti, akusztikus favizsgálat, veszélyes fák kivágása.

A végrehajtó szervezet szükséges operatív intézményi kapacitását (emberi erőforrás és kompetencia-igényét) az ITS következő (éves) felülvizsgálatakor kell meghatározni.

A 2013-ig működtetett és a 2014-2020-as fejlesztésekhez szükséges menedzsmen-kapacitás számszerű összehasonlításával az ITS következő (éves) felülvizsgálatakor kell foglalkozni.

6.3. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

A város és térségének² viszonyát több aspektusból is vizsgálva kijelenthető, hogy nehéz pontosan lehatárolni a város funkcionális térbeli kiterjedését. Zalaegerszeg a várostérséggel gazdasági, foglalkoztatási, illetve általános szolgáltatási oldalról is szoros összefüggésben áll, és kíván állni a jövőben is

Zalaegerszeg a megye székhelye és a megyei önkormányzati hivatal „otthona”. A város – az eddigiekhez hasonlóan – a jövőben is szoros kapcsolatot kíván fenntartani a megyei önkormányzattal, és fejlesztéseit a megyei elképzelésekkel összhangban tervezi megvalósítani.

A megyei önkormányzat területfejlesztéshez és koordinációhoz kapcsolódó fontosabb feladatai:

- részt vesz az országos, valamint a megyét érintő ágazati fejlesztési koncepciók és programok kidolgozásában, véleményezésében, nyomon követi azok kidolgozását,
- véleményezi a térségi területfejlesztési koncepciókat és programokat,
- részt vesz a határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában,
- dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról, közreműködik a területi operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában,
- a megye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el,
- segíti a települési és térségi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak tevékenységét,
- működteti a területi információs rendszert, aminek részeként adatot szolgáltat a megyei, vagy az alatti területi szinten megvalósuló fejlesztések megalapozásához.

A megye és a megyei jogú város fejlesztéspolitikai együttműködésének jelenlegi egyetlen operatív jellegű szervezete a 2012. január 1-től működő megyei területfejlesztési konzultációs fórum.

A 4 tagú fórum fele-fele arányban a megyei közgyűlési és a megyei jogú városi küldöttekből áll össze. A fórum előzetesen állást foglal a megyei közgyűlés területfejlesztési ügyeiben, külön munkaszervezete nincs, titkársági feladatait a Megyei Önkormányzati Hivatal látja el.

Szintén máig működő szervezettel rendelkezik a Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás, melynek tagjai a Zalaegerszegi statisztikai kistérség települései.

Zalaegerszeg térségi funkcionális kapcsolatai sokrétűek. A középtávú stratégia céljainak megvalósítása szempontjából a legnagyobb szerepe a város munkaerőpiaci központ funkciójának van, de jelentős az oktatási központ funkció – elsődlegesen a középfokú oktatás, a szakképzés és a felnőttképzés terén – valamint a megyeszékhelyként betöltött kulturális és igazgatási központ funkciók is. Emellett a város környezetében térségi koordinációban történik pl. a szennyvízkezelés, valamint az ivóvízminőség javítására irányuló program.

Zalaegerszeg jövőképét a térségi szerepére vonatkozóan az alábbiak szerint határozza meg településfejlesztési koncepciójában: „Zalaegerszeg a Nyugat-Dunántúl déli részének gazdasági és közösségi szolgáltató központja, amely – határhoz közeli fekvését kihasználva – szoros gazdasági és kulturális kooperációt valósít meg a szomszédos Horvátországgal és Szlovéniával, valamint Ausztriával. A közlekedési infrastruktúra (autópálya, vasút) kiépülése következtében kapcsolatai javulnak mind a fővárossal és az országon belül együttműködő településekkel, társközpontokkal, mind a határon túl fekvő együttműködő partnertelepülésekkel. Zalaegerszeg és agglomerációja

² A Településfejlesztési Koncepcióhoz és Integrált Településfejlesztési Stratégiához készült Megalapozó munkarész részletesen elemzi Zalaegerszeg kistérségi, agglomerációs szerepét.

szoros együttműködésben biztosítja a térség lakosságának a szükséges munkahelyeket, a színvonalas lakókörülményeket, a magas szintű infrastrukturális ellátást, az oktatási, egészségügyi, kulturális lehetőségek széles választékát.”

A fentiek alapján a város funkcionális várostérségének meghatározása is rugalmas módon történik annak megfelelően, történik, hogy a várostérség a középtávú stratégia (ITS) milyen típusú illetve célú beavatkozásának képezi térbeli keretét. Az alábbi főbb megfontolások alapján történik a vonzáskörzet értelmezése:

- A munkaerőpiaci vonzáskörzet kiemelt fontosságú a gazdaságfejlesztési tevékenységek pontos tervezése érdekében, hiszen - a 2011 évi népszámlálás adatai szerint (KSH) a zalaegerszegi járásban a naponta bejáró foglalkoztatottak száma 18100, a más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma pedig 15 909 fő. Zalaegerszeg agglomerációja kisebb, mint a korábbi zalaegerszegi statisztikai kistérség. Mivel Zalaegerszeg esetében a járási határok jobban közelítik a munkaerőpiaci vonzáskörzet határait, mint a korábbi kistérségi határok³, jelen ITS keretében – egyszerűsítve, de a célnak megfelelően – a Zalaegerszegi Járás területével azonosnak tekinthető a város munkaerőpiaci vonzáskörzete.
- A város, a településfejlesztési koncepció szerint is „számos területen és növekvő intenzitással működik együtt Nagykanizsával, Szentgotthárdal és Szombathellyel a kezdetben a járműipar és a mechatronika koordinált fejlesztését célul kitűző, azóta komplex együttműködéssé fejlődött program keretében”. Ennek megfelelően a gazdasági környezet javítását célzó tevékenységek körében az együttműködés keretei jelentősen tágabbak a munkaerőpiaci vonzáskörzet településeinek körénél és kiterjednek a Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ partner településeire.
- A város, megyeszékhely funkciójából adódóan, egyes, az ITS-ben fontos szerepet játszó beavatkozási területek tekintetében a teljes megye területének fejlődésére jelentős hatást gyakorol.
- A városi épített környezet javítására irányuló beavatkozásoknak – a lakóterületek bővítésére irányuló beavatkozásokon kívül - nincs jellegzetes térségi összefüggésrendszere. Ezen beavatkozások, valamint a természet- és környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztésére irányuló programok esetén az adott beavatkozás kapcsán, projektszinten határozható meg az érintett funkcionálisan összetartozó települési kör kiterjedése.

A fenti megfontolások alapján a funkcionális várostérség az ITS egyes beavatkozásaihoz igazodva az alábbiak szerint alakul:

TÉMAKÖR	KÖZÉPTÁVÚ CÉL	BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK	FUNKCIONÁLIS TÉRSÉGI KERETEK	MEGJEGYZÉS
1. TÁRSADALOM	1.1. Intézményi infrastruktúra és szolgáltatás-fejlesztés	1.1.1. Oktatási intézmények fejlesztése 1.1.2. Egészségügyi intézményrendszer infrastrukturális és versenypiaci fejlesztése 1.1.3. Szociális szolgáltatások fejlesztése	Zalaegerszeg járás települései	
	1.2. Sport és rekreációs, kulturális célú területek fejlesztése	1.2.1. Kulturális intézményrendszer bővítése, korszerűsítése 1.2.2. Sport és rekreációs célú infrastruktúra fejlesztése	Zala megye és települései	

³ A járás kialakítása során fontos szempontként került figyelembe vételre a munkaerő ingázása, igaz, a 2001 évi népszámlálás adataira támaszkodva.

2. GAZDASÁG	2.1. Gazdasági környezet fejlesztése	2.1.1. A helyi vállalkozások működési környezetének javítása, működő-tőke befektetés ösztönzés 2.1.2. Innovációs és logisztikai képességek fejlesztése 2.1.3. Gazdaságfejlesztési politika erősítése 2.1.4. Agrárium és agráripari politika erősítése	minden beavatkozási terület esetében: Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ partner települései, emellett: „2.1.1.”: Zalaegerszeggel közvetlenül határos települések „2.1.2., 2.1.3., 2.1.4.”: Zala megye és települései	
	2.2 Idegenforgalomi fejlesztések	2.2.1. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése 2.2.2. Hatékony városmarketing	Zala megye és települései, emellett „2.2.1.”: Zalaegerszeg járás települései	
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. Épített környezet védelme, fejlesztése	3.1.1. Városközponti és városrészközponti fejlesztések 3.1.2. Barnamezős területek hasznosítása 3.1.3. Lakóövezeti fejlesztések 3.1.4. Tudatformálás	„3.1.3.”: Zalaegerszeg járás települései	adott projekt konkrét megvalósíthatósági elemzésének megfelelően projektszinten kerül meghatározásra
	3.2. Természeti környezet védelme, fejlesztése	3.2.1. Természetvédelem 3.2.2. A városi zöldterületek védelme 3.2.3. Környezeti elemek védelme	-	adott projekt konkrét megvalósíthatósági elemzésének megfelelően projektszinten kerül meghatározásra
	3.3. Energiahatékonyság fejlesztése	3.3.1. Megújuló energiák demonstratív használata 3.3.2. Épületállomány és közszolgáltatások energiatudatos fejlesztése	„3.3.1.”:Zalaegerszeggel közvetlenül határos települések	esetenként – elsődlegesen biomassza termelése illetve tárolókapacitások létesítése témakörében a járás egyéb települései is
4. KÖZLEKEDÉSI INFRASTRUKTÚRA	4.1. Külső közlekedési kapcsolatok fejlesztése	4.1.1. Külső kapcsolatok fejlesztése	Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ partner települései Zala megye Nagykanizsa MJV	
	4.2. Belső közlekedési kapcsolatok fejlesztése	4.2.1. Belváros forgalomcsillapítása 4.2.2. Városrészek közötti kapcsolatok javítása 4.2.3. Városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer fejlesztése 4.2.4. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése	„4.2.3.”: Zalaegerszegi Járás települései	A „Városkörnyékre is kiterjedő multimodális közösségi és egyéni közlekedési rendszer” keretében értelmezett városkörnyék meghatározása a program keretében készülő megvalósíthatósági tanulmányban kerül pontosításra

A településközi koordináció fenti feladataihoz kapcsolódóan szükségessé válhat az ITS végrehajtásának fázisában a

- a járási szintű fejlesztéspolitikai jellegű koordináció szervezeti kereteinek kidolgozása, amely épülhet a jelenlegi Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás szervezeti kereteire,
- a Zala Megyei Önkormányzat és Zalaegerszeg MJV közötti operatív jellegű egyeztetési mechanizmusok kialakítására az egyes fejlesztési projektek összehangolása illetve a tapasztalatok megosztása és az egységes fellépés előkészítése, megalapozása érdekében,
- a Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ partnereivel történő egyeztetések intenzívebbé tételére, elsődlegesen a gazdaságfejlesztési törekvések összehangolása, a szinergiák biztosítása érdekében.

6.4. MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

A stratégia monitoring feladatai, és az ezek végrehajtásához szükséges kapacitások meghatározása nem függetleníthető az EU támogatások végrehajtásának nemzeti rendszerétől, hiszen a stratégia végrehajtásához szükséges források igen jelentős része ezen a rendszeren keresztül kerül felhasználásra. Jelenleg ezen nemzeti rendszer a kialakítási fázisban van. A város által működtetendő rendszer pontos meghatározása a nemzeti rendszer véglegesítését követően lehetséges, oly módon, hogy ahhoz optimális módon kapcsolódjék. A monitoring tevékenység indikátorai az operatív programok elfogadott változatainak kimeneti és eredményindikátoraihoz, valamint a településfejlesztési koncepció által meghatározott eredményindikátorok figyelembe vételével kerülnek meghatározásra.

Az alkalmazandó indikátorok az alábbiak:

I. A településfejlesztési koncepció szintjén meghatározott eredményindikátorok

Ezen indikátorok alap- és célértékeinek meghatározása folyamatban van. Az indikátorok alapértékének meghatározása - megfelelő települési szintű adatok hiányában - az esetek legnagyobb részében csak külön adatgyűjtés - sok esetben minőségi jellegű kutatás - eredményeként lehetséges, melyre az ITS elfogadása után kerülhet sor.

Az alábbi táblázat mutatja be, hogy a hosszú távú célokhoz rendelt indikátorok értékei milyen módon határozhatóak meg.

INDIKÁTOR (TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ)	ALAPÉRTÉK MEGHATÁROZÁSA	CÉLÉRTÉK MEGHATÁROZÁSA
1. Helyi felsőoktatás kibocsátása (növekszik)	KSH: felsőfokú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók száma a nappali képzésben (fő), Felsőoktatásban résztvevő hallgatók száma (képzési hely szerint) (fő) helyi adatgyűjtés	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
2. Alap- és középfokú oktatásban résztvevők teljesítménye (javul)	Összetett, több adatból építkező, minőségi jellegű értékelés szükséges. Módszertana a későbbiekben, a nemzeti szintű ágazati irányítás szereplőivel egyeztetve alakítható ki. Preferált az OECD PISA-mérés módszertanának használata, amely helyi adatgyűjtéssel egészítendő ki, pl., az elégedettség vagy a továbbtanulási sikeresség mérése érdekében.	
3. Szociális szolgáltatások minősége (javul)	lakossági elégedettség felmérése 2015 elején	lakossági elégedettség ismételt felmérése 2023-ban elején
4. Lakosság egészségi állapota (javul)	Összetett, több adatból építkező, minőségi jellegű értékelés szükséges. Módszertana a későbbiekben, a nemzeti szintű ágazati irányítás szereplőivel egyeztetve alakítható ki. Figyelembe veendő Európai lakossági egészségfelmérés második fordulójának (ELEF2014) adatgyűjtése is, amely 2014 második felében történik.	
5. Kulturális és művészeti jellegű tevékenységekben cselekvően és befogadóként részt vevő helyi	KSH:Rendszeres művelődési foglalkozások száma (db), Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában

lakosok száma (növekszik)		
6. Tömeg- és diáksportban aktív helyi lakosok száma (növekszik)	helyben gyűjtendő adatok alapján (pl. sportegyesületek megkérdezése, iskolai sportolás résztvevőinek száma)	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
7. Városi székhelyű KKV-ok által foglalkoztatottak száma (növekszik)	helyben gyűjthető adatok illetve KSH Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő) és 180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő) adatai alapján becsülhető	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
8. Városban közepes és nagyvállalatok által befektetett működőtőke-állomány (növekszik)	becslés, helyi adatgyűjtés alapján	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
9. Városi foglalkoztatottsági arány (növekszik)	KSH T-Star TA, Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
10. Becsült K+F ráfordítások (növekszik)	becslés, helyi adatgyűjtés alapján, régiós szinten készülő Intelligens Szakosodás Stratégia felhasználásával	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
11. Helyi együttműködési hálózatok kiterjedése (bővül)	helyi adatgyűjtés	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
12. Helyben működő vállalkozások által megtermelt hozzáadott érték (növekszik)	KSH: A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (1000 Ft) adat alapján, helyi adatgyűjtéssel kiegészítve becsülhető	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
13. Foglalkoztatottak átlagbérének aránya a régiós átlag és a „benchmark” városok arányában (növekszik)	KSH adat „Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete” (megyei bontásban elérhető) alapján történő becslés	becslés alapján lehetséges, tekintettel a külső, az ITS által nem befolyásolható körülmények jelentős szerepére az indikátorérték alakulásában
15. A város imázsának javulása kiemelt magyarországi és európai célterületeken és befektetői illetve turisztikai szegmensekben	célzott felmérés eredményeként állapítható meg	becslés alapján lehetséges
17. Becsült idegenforgalmi célú költség a városban (növekszik)	helyi adatgyűjtés és KSH: Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (vendégéjszaka) mutató alapján becsülhető	becslés alapján lehetséges
18. Gyalogosbarát, természet-közel és egyedi kialakítású nyílt városi terek aránya (növekszik)	helyi adatgyűjtés és KSH: Összes zöldterület (m ²) Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m ²) és Védett természeti terület (m ²) mutatók alapján becsülhető	becslés alapján lehetséges
19. Lakossági elégedettség a városi környezettel (javul)	célzott felmérés eredményeként állapítható meg	becslés alapján lehetséges

20. Az egyes környezeti elemekhez kapcsolódó indikátorok, a város mindenkori érvényes Környezetvédelmi Programja szerint	város mindenkori érvényes Környezetvédelmi Programja szerint	város mindenkori érvényes Környezetvédelmi Programja szerint
21. A városban felhasznált energia mennyisége (csökken)	helyi adatgyűjtés és becslés alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges
22. Megújuló forrásokból termelt energia mennyisége (növekszik)	helyi adatgyűjtés és becslés alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges
23. Városi fenntartású intézmények energiaköltségei (csökken)	helyi adatgyűjtés és becslés alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges
24. Gépjárműforgalom (csökken) kiválasztott belvárosi mérési pontokon	helyi adatgyűjtés (mérés) alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges
25. Közösségi közlekedés részaránya (növekszik)	helyi adatgyűjtés (mérés) alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges
26. Kerékpárt rendszeresen használók száma (növekszik)	helyi adatgyűjtés (mérés) alapján állapítható meg	becslés alapján lehetséges

Az ITS megvalósításához kapcsolt eredmény-jellegű kulcsmutatók, melyek

- egyrészt az ITS céljaihoz kapcsolódó, a KSH településszintű tájékoztatási adatbázisában megtalálható, rendszeresen gyűjtött adatok felhasználására épülnek, így az adatgyűjtés egyértelmű, gyors, ezzel együtt az indikátorértékek önmagukban nem mutatják teljesen pontosan és egyértelműen a célok irányába történő elmozdulást (KSH területi statisztikai kulcsmutatók),
- másrészt az egyes operatív programok megvalósításához kapcsolódó eredményindikátorok. Ezen indikátorok listájának kialakítása folyamatban van, véglegesítésére a 2014 – 2020 időszak operatív programjainak elfogadását és nyilvánosságra hozatalát követően kerülhet sor. (Operatív programok kulcsmutatói)

Az alábbi táblázat foglalja össze az alkalmazásra javasolt KSH területi statisztikai kulcsmutatók körét, azok alapértékét és indikatív célértékét (Adatforrás: Terület - T-Star 2012 TA: Zalaegerszeg).

	TÉNYADATOK			INDIKATÍV CÉLÉRTÉKEK	
	2001	2011	2012	2018	2023
A helyi önkormányzatok helyi adó bevételeiből az iparüzési adó (1000 Ft)	n.a.	3 897 000	n.a.	4 000 000	4 200 000
Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (vendégéjszaka)	53 460	44 196	35 475	40 000	55 000
Összes zöldterület (m ²)	n.a.	2 144 481	2 116 181	2 200 000	2 300 000
Játszóterek, tornapályák, pihenőhelyek területe (m ²)	n.a.	27 005	25 585	27 000	29 000
Védett természeti terület (m ²)	n.a.	535 308	535 308	535 308	535 308
önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza (km)	n.a.	13	14	18	24
Időskorúak otthonaiban működő férőhelyek száma (db)	n.a.	400	402	402	440
felsőfokú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók száma a nappali képzésben (fő)	1 352	778	787	800	1 000
Felsőoktatásban résztvevő hallgatók száma (képzési hely szerint) (fő)	2 340	1 140	1 090	1 200	1 500
rendszeres művelődési foglalkozások száma (db)	n.a.	5 356	5 469	5 500	5 800
Alkotó művelődési közösségek tagjainak száma (fő)	n.a.	1 669	1 615	1 800	2 000
Működő vállalkozások száma a feldolgozóipar nemzetgazdasági ágban (TEÁOR 08: C gazd. ág.) (db)	n.a.	451	426	450	500
Működő vállalkozások száma a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladék...(TEÁOR 08: E gazd. ág) (db)	n.a.	10	13	15	20
Működő vállalkozások száma a szállítás, raktározás nemzetgazdasági ágban...(TEÁOR 08: H gazd. ág) (db)	n.a.	210	166	180	200
Működő vállalkozások száma a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetga...(TEÁOR 08: R gazd. ág) (db)	n.a.	151	133	150	180
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	1 296	2 183	2 856	2 000	1 000
180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	372	900	1 110	600	200

MELLÉKLETEK

1. SZ. MELLÉKLET A 2009-BEN KÉSZÜLT IVS CÉLKITŰZÉSEINAK ÉRTÉKELŐ TÁBLÁZATA

Jelkulcs: ✓ - megvalósult
T - törlendő
x→ - nem valósult meg, továbbra is megvalósítandó cél
R→ - részben megvalósult, továbbra is megvalósítandó cél

1. Megújuló településszerkezet és közszolgáltatások

1.1. Települési közlekedési infrastruktúra- és szolgáltatás fejlesztés	1) Zalaegerszeg belváros tehermentesítő utak fejlesztése	- Északi belső feltáró út fejlesztése (Rákóczi úti forgalom áthelyezés vasúti töltés helyére)	✓
		- Déli elkerülő út kiépítése (Alsóerdő és Zrínyi út között)	x→
	2) P+R rendszerek fejlesztése	- a kistérségi vasútállomások mentén intermodális P+R csomópontok kiépítése (buszmegálló, autó parkoló, kerékpártároló, kölcsönző)	x→
	3) Kistérségi belterületi, fejlesztést közvetlenül generáló utak felújítása, kiépítése	- ipari parkok, gazdasági övezetek, idegenforgalmi vonzerők megközelíthetősége	R→
		- Kerékpározható, térségi kerékpárút hálózat részét képező szakaszok fejlesztése	R→
	4) Városi és kistérségi kerékpárút hálózat fejlesztése	- Összehangolt kistérségi kerékpárút hálózat tervezés, projekt előkészítés	x→
		- Kistérségi mezőgazdasági és erdészeti úthálózat bevonása a fejlesztésbe	R→
		- Kerékpározható mellékúthálózat és települési kerékpározható szakaszokon kerékpárút kijelölés feltételei megvalósítása	x→
		- Veszélyes forgalmú szakaszok, illetve megyei gerinchálózat mentén önálló kerékpárutak kiépítése	R→
	5) Vasúti logisztika	- Északi ipari park iparvágány létesítés	x→
6) Tömegközlekedés	- agglomerációs és városi tömegközlekedés	x→	
	- kistérségi szociális és közösségi tömegközlekedés	x→	
1.2. Rehabilitáció a szerethetőbb és jobban hasznosítható településekért	7) Településközpont fejlesztések	- Termálhő hasznosítás	x→
		- Bioenergia előállítás	x→
		- Napenergia hasznosítás	x→
	8) Laktanya fejlesztés	- Felsőoktatási kampusz fejlesztés	R→
		- 74-es út menti volt katonai terület idegenforgalmi hasznosítása	T
	9) Felszíni csapadékvíz-, árvízvédelmi és vízvezeték rendszerek fejlesztése	- Ivóvíz közműhálózat azbeszt mentesítése	x→
- Ivóvízbázis védelem, csapadékvíz elvezetés belterületen		R→	
- Külterületi záportározók kialakítása		x→	
1.3. Közfeladat ellátások	10) e-közigazgatás, ügyfélszolgálat	- e-kormányzati szolgáltatások kiépítése	✓

szolgáltatásokká fejlesztése	fejlesztése, közforgalmú GIS alapú szolgáltatások fejlesztése	- helyi települési e-közigazgatás kiépítése	R →
1.4 Minőségi lakókörnyezet kialakítása	11) Minőségi lakótömb rehabilitációs program	- energetikai, energiatakarékosági rekonstrukciók	R →
	12) Új lakóövezet fejlesztések	- megújuló energiaforrásokra épülő, alacsony energiaigényű övezet fejlesztések ösztönzése	x →
		- települési bérlakás állomány fejlesztése, rekonstrukciója	x
13) Intézményi akadálymentesítési program	- Intézményi akadálymentesítések	R →	
1.5 Az együttélés akadályainak lebontása – esélyegyenlőség és párbeszéd	14) Alkotmányos alapjogi és esélyegyenlőségi problémák feltérképezése	- kompenzációs intézkedések	x T
		- családi-környezeti akadályok leküzdésének támogatása	x T
	15) Helyi esélyegyenlőségi program kidolgozása	- munkaerő-piaci képességek fejlesztése	R →

2. Környezetminőség, egészségvédelem

2.1 Környezeti infrastruktúra felzárkóztatása az Európában elvárható szinthez	16) Szelektív hulladékgyűjtési rendszer teljes körű kiépítése	- Nyugat-balatoni rendszer megvalósítása	✓	
	17) Elektronikai hulladék, autóbontó feldolgozás, hulladékgazdálkodás, feldolgozás fejlesztése	- Elektronikai hulladék, autóbontó feldolgozás ösztönzése, ipari területek biztosítása	x →	
2.2 Energiatakarékoság, energiahatékonyság fejlesztése	18) Közintézményi energiahatékonyság növelés	- geotermikus, biomassza és napenergia alkalmazása a térségi közintézmények rekonstrukciója során	R →	
		- célzott energetikai rekonstrukciók az energiatakarékoság, megújuló energiaforrások hasznosítása jegyében	R →	
2.3. Települési és külterületi zöldfelület és természeti rendszerfejlesztés	20) Védett és NATURA 2000 területek megőrzése, felülvizsgálata	- Zala-folyó komplex ökológiai élőhely rekonstrukciója	x →	
		- Kerka folyó élőhely megőrzési feladatok	T	
		- Zala-folyó Zalaegerszeg delta-vágány és Rákóczi út közötti szakasza Zala-holtág revitalizáció	x →	
	21) Göcsej beemelése a NATURA 2000 területek közé - ökoturisztikai, oktatási hasznosítása		x T	
2.4. Környezeti oktatás, nevelés, tudatformálás, felvilágosítás	22) Természetvédelem, területkezelés		R →	
	23) Környezeti nevelés, erdei iskola hálózat fejlesztés, környezeti tudatformálás	- erdei iskolák infrastruktúra fejlesztése	x →	
- erdei iskolák program fejlesztése		x →		
2.5 Térségi egészségügyi és szociális szolgáltatás és infrastruktúra fejlesztése	24) Egészségügyi szolgáltatások információtechnológiai háttér fejlesztése	- orvosi rendelők, háziellátásban részt vevők eszközfejlesztése	R →	
		25) Egészségmegőrzési, prevenciós alprogram	- Sport- és rekreációs rendezvényszervezések	R →
		- Tömegsport létesítmények fejlesztése	R →	
		- Közösségi, intézményi sportlétesítmények fejlesztése, bekapcsolása a térségi programokba	R →	
		- Egészségre nevelő, szűrőprogramok, kampányok az egészséges közösségekért	R →	

		- Térségi Idősellátó Szociális Otthonok fejlesztése	x →
28)	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtási rendszer kiépítése	- informatikai rendszer kiépítése	T
		- orvosi ügyelet megoldása	✓
29)	Nappali ellátórendszerek továbbfejlesztése	- civil ápoló szolgálat létrehozása	T
		- energetikai korszerűsítés	R →
		- épített infrastruktúra fejlesztés	R →
30)	Önellátásra képtelenek szociális otthonai, egész napos ellátórendszer fejlesztése	- szolgáltatás fejlesztés	R →
			x →
			x →
31)	Közösségi, szociális közlekedés fejlesztése, működtetése	- iskola gyűjtőjáratok szociális mobilitásfejlesztés	T
32)	Bölcsődei, gyermekfelügyeleti szolgáltatások fejlesztése	- családi bölcsődék, óvodák fejlesztése	R →
		- nők munkaerőpiaci reintegrációja,	x →
		- GYES-ről GYED-ről visszatérők munkába állásának elősegíteni	R →
33)	SBO központ kialakítása – teljes térségi egészségügyi ügyeleti diszpécser szolgálat létrehozása	- térségi egységes SBO központ létrehozása	✓

3. Megújuló ember, megújuló közösség és kultúra

3.1.	Megújuló felsőoktatási központ, szakképzés és felnőttképzés fejlesztés	35) Felsőoktatás specifikus fejlesztése, meglévő képzés bővítése	- mechatronika, műszaki mérnök, egészség- és gyógyturizmus kari fejlesztések támogatása	R →
			- idegenforgalmi menedzsment, település- és piaci marketing, szakok indítása	x T
			- megújuló energetikus képzés indítása	x →
		36) Felsőoktatási infrastruktúra fejlesztése	- Laktanya területén kampusz infrastruktúra fejlesztése	R →
		37) Nyugat-dunántúli és határon átnyúló felsőoktatási és K+F hálózati együttműködésekben való részvétel erősítése	- Graz – Maribor – Zalaegerszeg nemzetközi együttműködés lehetőségeinek keresése	x →
		38) TISZK-re alapuló kereslet vezérelt szakképzésfejlesztés (kompetencia alapú képzés)	- szakmacsoportok számában és térségi hatásában való továbbfejlesztés	T
- képzés feltételeinek alap infrastruktúra fejlesztése	R →			
- képzés feltételeinek eszközfejlesztése	✓			
39) Civil Ápolási szolgálat képzési rendszerének kialakítása	- Civil Ápolási Szakszolgálat kiépítése	x T		
3.2.	Térségi foglalkoztatási, Hazatérés és Kútfő kezdeményezések	40) Térségi Foglalkoztatási paktum létrehozása	- Paktum szervezet és működtetés fejlesztés	✓
			- Eszközfejlesztés	✓
			- Kísérleti működtetés fejlesztése	✓
			- Térségi Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP) hálózat-fejlesztése	x T
			- Munkaerő kölcsönzési rendszer kialakítása	✓
		41) Térségi Hazatérés program	- Program monitoring, célcsoport követés megvalósítása, szolgáltatásfejlesztés	R →
	- Működtetés kistérségi kibővítése, kistérségi szintre való áthelyezése	T		
3.3.	Megújuló kulturális és közösségi élet; szellemi forrásközpont kialakítása	43) Egész éves fesztivál sorozat eseményturizmussá fejlesztése	- Központi kulturális fesztiválok fejlesztése (tavaszi populáris, őszi kulturális, téli farsangi)	R →
			- Kistérségi fesztivál sorozat továbbfejlesztése, tematizálása	T

	44) Kulturális intézményfejlesztések	- Városi és kistérségi képtár létesítése	x →
		- Bábszínház kőszínház	x →
		- Színházi együttműködések erősítése	✓
		- Városi kulturális alap és koordinációs iroda felállítása	x →
	45) E-társadalom -, hálózatos gazdaság fejlődését segítő tartalom fejlesztések	- szélessávú elérés térségi szintű fejlesztés	x →
		- WIFI rendszerfejlesztés a városközpontokban	x →
3.4. Közoktatási feladatellátás javítása	46) Óvodai és iskolai idegen nyelv oktatás fejlesztése	- ingyenes angol nyelv oktatás biztosítása a kistérség óvodáiban és általános iskoláiban	x T
	47) Hálózati együttműködések lehetőségeinek kihasználása a kistérség iskolái között (eszközfejlesztés, oktatási program és színvonal fejlesztés)	- kistérségi iskolai együttműködések fejlesztése közintézmény fejlesztési kereteken belül	R →
	48) Óvodai szolgáltatások fejlesztése	- a) meglévő óvodák rekonstrukciója energetikai, megközelíthetőségi játszótér, eszközfejlesztése	R →
	49) Önkormányzati Minőségirányítási Programok és Intézményi Minőségirányítási Programok, valamint pedagógiai programok egységesítése és szakszerű alkalmazása		T
	50) Oktatás	- Nyári táboroztatás biztosítása, szervezése - Népfőiskolai kezdeményezések erősítése - Művészeti képzések fejlesztése	R → x → R →
3.5. Gazdaság-területfejlesztési, kulturális és foglalkoztatási szervezetfejlesztés	51) Információs szolgáltatás, ügyintézés	- meglévő, működő információs rendszerek fejlesztése	x →
		- Térségi Turizmus Desztináció Menedzsment szervezeti megerősítése, fejlesztése, térségi további információs szervezetekkel való összehangolt működés feltételei megteremtése	x →
	52) Fejlesztési szervezeti kapacitás-bővítés és fejlesztés (városfejlesztési ügynökség, kistérségi fejlesztési ügynökség)	- kistérségi társulás munkaszervezetének kistérségi ügynökséggé fejlesztése, a fejlesztési és közfeladat ellátási feladatok szervezeti lehatárolása	✓
		- Zalaegerszeg MJV Városfejlesztési és Tervezési Osztály funkció és személyi bővítése a fejlesztési források hatékony menedzsmentje biztosítása érdekében	✓
		- Zalaegerszeg MJV Városfejlesztési ZRt. szervezeti és funkcionális bővítése, városfejlesztési ügynökségi kapacitás kiépítése a fejlesztési források hatékony lehívása érdekében	R →

4. Megújuló gazdasági környezet és új energiák fejlesztése

4.1. Megújuló energiaellátás, megerősödő autonómia	53) Megújuló energiaforrások hasznosítása stratégiai célú fejlesztése	- decentralizált távfűtési rendszerek fejlesztése (geotermikus energia, biomaszsa energia)	x →
		- közösségi megújuló energiaforrásra alapuló erőművi beruházások megvalósítása (max 5 MW/projekt – biogáz, biomaszsa, geotermikus energia)	R →
		- szigetüzemű kisrendszerek létesítése, intézmény energetikai rendszerfejlesztés (szélenergia, fotovillamos ellátás)	x →
		- energiaültetvények létesítése - térségi megújuló energiapotenciál növelése	x →

		- térségi biodiesel üzem létesítése	x→
		- lakások energiatakarékossági, autonóm energiaellátási alprogramja	x→
4.2. Megújuló energia – innovatív szellemi, szolgáltató tudásközpont	54) Innovációs és technológia központ fejlesztés	- Nagypáli Megújuló Energia Innovációs Centrum fejlesztése	✓
		- Térségi megújuló energetika	x→
4.3. Termelő infrastruktúra fejlesztése	55) Ipari parkok, iparterületek	- Ságodi ipari park megújuló energia alapú energiaellátásának kiépítése	x→
		- Ságodi ipari park iparvágány kiépítése	x→
		- Kelet-i iparterületek infrastruktúra fejlesztése	R→
		- Ipari parkok felszíni csapadékvíz elvezetés megoldása	✓
		- Térségi inkubációs központok igény alapú fejlesztése	✓
4.4. Külső és belső térségi és települési elérhetőség fejlesztése	56) Repülőtér fejlesztés	- Kifutó pálya burkolása	xT
4.5. Eseményturizmus vonzerő, infrastruktúra és szolgáltatás fejlesztése	57) Kórház-turizmus	- szívsebészeti kórházfejlesztések, regionális szerep megerősítése	x→
	58) Termálvízre alapuló wellness és egészségturizmus	- Termál szálló és szolgáltatások fejlesztése	x→
		- Gébárti-tó sport, rekreációs és turizmus övezet fejlesztése	x→
		- Szívsebészeti rekreációs park létesítése	x→
		- Alsóerdei Családi Egészségfejlesztő és Kulturális Centrum	xT
	59) Sport turizmus	- „sport öv” – sportcsarnokok – futball-, tenisz pályák – Gébárti-tó	x→
		- Sport turizmus termék kidolgozása és értékesítési rendszere	x→
	60) Öko-, és kerékpáros turizmus kínálati oldal fejlesztése	- Kerékpáros és öko tematikus túraútvonal fejlesztés	x→
		- Speciális szolgáltatás kínálat fejlesztése (kerékpár szerviz hálózat, városi és kistérségi kölcsönző hálózat, kerékpárbarát szálláshelyfejlesztés, kerékpár barát munkahely kezdeményezés)	x→
		- Horgászturizmus feltételrendszerének fejlesztése	x→
		- Térségi animátor és idegenforgalmi menedzser képzés és kölcsönzés fejlesztése (már van utóbbi)	xT
	61) Komplex háttér szolgáltatás fejlesztése	- Sport, termál, konferencia és wellness turizmust kiszolgáló - szálláskomplexumok fejlesztése	x→
		- Helyi specifikumokra épülő, komplex termál-, sport- és kerékpáros kínálatú, családbarát szálláshelyek és szolgáltatásaik fejlesztése	x→
		- Zalaegerszeg és térsége kártya – minden legalább egy éjszakát itt töltő számára, sok, közösség által biztosított, ingyenes szolgáltatással (amiknek a működési költségei elsősorban nem létszámfüggők: tömegközlekedés, uszoda, élményfürdő, stb.)	x→
	62) Tömegsport, egészségmegőrzés, rekreáció fejlesztés	- Alsóerdei ifjúsági és egészségmegőrzési központ	xT
		- Túra- és futóutak, Nordic Walking pálya, kalanderdő pálya, erdei tornapálya	x→
		- Állatkert, zoo-park (tematikus állatkert)	x→

4.6. K+F szellemi központok infrastrukturális, szellemi és szervezeti feltételeinek megteremtése	63) KKV-k hálózatosodásának támogatása (klaszterek, térségi együttműködések)	- Klaszterekben való intenzív térségi részvétel, annak ösztönzése	R →
		- Városfejlesztési Rt aktív klaszter részvétele	x →
		- Klaszterek, innováció jelentősége tudatosítása, vállalkozások tájékoztatása	R →
	64) Térségi innováció szervezeti és infrastruktúra fejlesztése	- Zalaegerszegi Innovációs és Technológia Központ	✓
		- Fa- és Bútoripari Innovációs és Technológiai Tudásközpont alközpont	✓
		- Mechatronikai Innovációs és Technológiai Tudásközpont alközpont	R →
65) Alkalmazott K+F fejlesztések támogatása	- Térségi innovációs potenciál fejlesztése érdekében Városfejlesztési Rt., ZMVA és további tanácsadó szervezetek bevonásával innovációs tanácsadás fejlesztése	x →	

5. Megújuló térségi arculat és európai kapcsolatok

5.1. Megújuló térségi arculat – térségmarketing!	66) Stratégia kidolgozása, pozicionálás, befektetés-ösztönzés	- A térségmarketinghez kapcsolódó szervezeti keretek kialakítása	R →
		- Térségi arculat kialakítása	R →
		- A lakosság térségi kötődésének és szemléletformálásának fejlesztése.	x →
5.2. Európai döntéshozói kapcsolatépítés, Brüsszeli képviselő	67) Lobbitevékenység, kapcsolatépítés	- Információszerzés és kapcsolati háló	x →
		- Konzultáció, érdekképviselő	x →
5.3. Közös testvérvárosi programok, projektek kidolgozása, megvalósítása	68) Partnerkamrai együttműködések erősítése	- Nemzetközi kapcsolat erősítése	✓
		- A testvértelepülési és nemzetközi kapcsolatrendszer kialakítása és fejlesztése	✓
		- Gazdasági tartalom erősítése, kölcsönös koordináció biztosítása, közös projektek feltételeinek kidolgozása közös finanszírozással	✓

2. SZ. MELLÉKLET - KAPCSOLÓDÁS AZ EURÓPAI UNIÓ STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPJAINAK CÉLRENDSZERÉHEZ

A város fejlődése számára kiemelt jelentőségű, hogy a lehető legnagyobb mértékben használja ki az ITS időszakában a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat. Ennek feltétele, hogy a város által kitűzött fejlesztési célok a lehető leginkább kapcsolódjanak az EU Strukturális és Beruházási Alapjai (ESB Alapok) célokhoz, az ún. Tematikus Célokhoz valamint az ezekhez alaponként hozzárendelt beruházási prioritásokhoz. Az alábbiakban azon lehetséges beavatkozások kerültek felvázolásra, melyek egyaránt illeszkednek az EU tematikus céljaihoz, másrészt pedig a város középtávú fejlesztési célkitűzéseire.

(A célok illeszkedésének pontosítása szükséges a 2014 – 2020 közötti operatív programok végleges változata alapján)

EU TEMATIKUS CÉL 1

A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások:

ERFA: A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése a következő révén:

- a vállalkozások K+I beruházásainak előmozdítása, valamint a vállalkozások, a kutatási és fejlesztési központok és a felsőoktatási ágazat közötti kapcsolatok és szinergiák létrehozása, különös tekintettel a termék- és szolgáltatásfejlesztésbe, a technológiaátadásba, a társadalmi innovációba, az ökoinnovációba és a közszolgálati alkalmazásokba, a keresletélénkítésbe, a hálózatépítésbe, a klaszterekbe és az intelligens specializáció általi nyílt innovációba történő beruházásokra, továbbá a technológiai és alkalmazott kutatás, a kísérleti programok, a korai termékhitelítési intézkedések, az alaptermotechnológiák fejlett gyártási kapacitásának és próbagyártásának támogatása, valamint az általános célú technológiák terjesztése.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a GINOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

ESZA

A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése posztgraduális képzések és a vállalkozói képességek fejlesztése, kutatói képzési programok, valamint a felsőoktatási intézmények, kutató- és technológiai központok és vállalkozások közötti hálózatépítő tevékenységek és partnerségek révén.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- A vállalkozások kockázati tőkéhez való hozzáféréseinek javítása, az induló vállalkozásokat kockázati tőke befogadására előkészítő környezet megteremtésével
- Stratégiai együttműködések célirányos intézményfejlesztésre (technológiai központok) és különösen K+F projektek megvalósítására, elsősorban a KKV-k, a hazai és nemzetközi nagyvállalkozások, a K+F központok és a felsőoktatás közötti együttműködések ösztönzése érdekében.
- A kiegyenlített területi fejlődést szolgáló többpólusú specializált KFI tevékenység, az együttműködések, a hálózatosodás ösztönzése az intelligens szakosodási stratégia mentén.
- Innovatív mikro- és kisvállalkozások tartós fejlődését elősegítő üzleti környezet és a tudásközpontokhoz kapcsolódó inkubációs tevékenység.

Elvárt eredmények (indikatív felsorolás)

- Az erős, technológiailag felkészült, a nagyvállalkozások köre számára beszállítani képes/innovatív KKV-k száma jelentősen nő.
- A GINOP a KFI fejlesztésekért első helyen felelős operatív program.kiegészíti: ESZA típusú KFI, különös tekintettel a felsőoktatási és az akadémiai szférára.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a GINOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 2

Az információs és kommunikációs technológiákhoz (IKT) való hozzáférés, azok használatának és minőségének javítása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások:

ERFA: az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása a következők révén:

- a szélessáv-kiépítés kiterjesztése és nagy sebességű hálózatok kiépítése, valamint a digitális gazdaságot szolgáló feltörekvő technológiák és hálózatok bevezetésének támogatása;
- az ikt-termékek és szolgáltatások, az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az ikt iránti kereslet fokozása;
- az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, az e- kultúra és az e-egészségügy ikt-alkalmazásainak megerősítése.

ESZA:

- az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférésnek és azok használatának és minőségének javítása a digitális jártasság és az e-tanulás fejlesztése, valamint a digitális társadalmi befogadással, a digitális készségekkel és a megfelelő vállalkozói készséggel kapcsolatos beruházások révén.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- Megfelelő IKT hozzáférést biztosító infrastruktúra fejlesztése és a közösségi hozzáférés erősítése, a területi egyenlőtlenségek oldása és fókuszálás a leghátrányosabb helyzetű térségekre.
- E-közzolgáltatások kiterjesztése.

Elvárt eredmény

Kiterjed a 30 MBPS sáv szélesség feletti internetezést lehetővé tevő szélessávú infrastruktúra, a háztartások jelentős része pedig 100 MBPS sáv szélességű kapcsolaton fog internetezni.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a GINOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 3

A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA keretében), a halászati és akvakultúra-ágazat (az ETHA keretében) versenyképességének javítása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA 3. A kkv-k versenyképességének fokozása a következők révén:

- a vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítése, valamint új cégek alapításának – többek között üzleti inkubátorházak segítségével történő – ösztönzése; c) a korszerű termék- és szolgáltatásfejlesztési képességek megteremtésének és bővítésének támogatása;
- d) a kkv-k abban való segítése, hogy növekedni tudjanak a regionális, nemzeti és nemzetközi piacokon, és hogy az innovációs folyamatokban részt tudjanak venni.

ESZA

- a kis- és középvállalkozások versenyképességének és hosszú távú fenntarthatóságának javítása a vállalkozások, a vezetők és a munkavállalók alkalmazkodóképességének elősegítése, a humántőke-beruházások növelése és a gyakorlatorientált szakmai oktatási és szakképzési intézmények támogatása révén.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- Az üzleti infrastruktúra (pl. ipari parkok, inkubátorházak, logisztikai központok) elérhetőségének és színvonalának javítása jobb kihasználtságuk érdekében, figyelemmel az S3 kapcsolatokra és az ipari ökoszisztéma megoldásokra
- A vállalkozások hálózatosodásának ösztönzése és elmélyítése, a beszállítói kapcsolatok körének bővítése a nagyvállalati szektorral, továbbá magas hozzáadott értékű exporttevékenységük fejlesztése, különösen a kiemelt ágazatokban, oldva ezzel a gazdasági dualitást.
- A KKV-k fejlett kapacitásainak megteremtése a kiemelt térségekben: (1) a növekedési potenciállal rendelkező nagyvárosi növekedési zónákban

Elvárt eredmények

- Növekszik az üzleti infrastruktúrát igénybe vevő KKV-k száma (az infrastruktúrák magasabb minőségű és szélesebb körű szolgáltatásokat nyújtanak).
- Erősödik a KKV-k jelenléte a vállalkozások együttműködésében, hálózatokban, klaszterekben, hozzájárulva a gazdaság dualitásának oldásához (élénkülő együttműködések, desztináció-menedzsment a turizmusban).
- Létrejönnek és bővülnek a KKV-k fejlett termelési és szolgáltatási kapacitásai (eszköz és humán kapacitásai), csökken a nagyvállalkozásoktól való lemaradásuk e téren (csökkentve a gazdaság dualitását).
- A kis- és középvállalkozások által előállított bruttó hozzáadott érték növekedése

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a GINOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 4

Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA 4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban a következők révén:

- a megújuló forrásokból nyert energia előállításának és elosztásának támogatása;
- az energiahatékonyság és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a vállalkozásokban;
- az energiahatékonyság, az intelligens energiahasználat és a megújuló energiák felhasználásának támogatása a közcélú infrastruktúrákban, beleértve a középületeket és a lakóépületeket is;
- intelligens alacsony és közepes feszültségen működő elosztórendszerek fejlesztése és kialakítása;
- alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó stratégiák támogatása valamennyi területtípuson, de különösen a városi területeken, ideértve a fenntartható multimodális városi mobilitást és a kárenyhítést előmozdító alkalmazkodási intézkedések támogatását.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- A megújuló energiaforrások – elsősorban lokális és térségi – alkalmazását fokozni kell a hő-, fűtés- és villamosenergia-termelés terén, valamint a közlekedésben egyaránt.
- Az épületállomány (köz- és lakóépületek, non-profit szektor) energiahatékonyságának javítása.
- A villamosenergia-hálózat fejlesztése a tárolókapacitások és intelligens megoldások terén, lehetővé téve a megújuló energiaforrások fokozottabb alkalmazását és támogatva az energiahatékonyság növelését

- Környezetileg és pénzügyileg fenntartható komplex nagyvárosi és elővárosi mobilitási rendszerek fejlesztése (közlekedési-, multimodális [pl. P+R parkoló] infrastruktúra, kerékpáros kapcsolat, járműpark, utazásszervezés, tájékoztatás), ahol releváns, ott városi mobilitási stratégiák mentén
- A tudatos, takarékos fogyasztói szokások elfogadottságának és mindennapi alkalmazásának növelése a lakosság és a vállalkozások körében.

Elvárt eredmények

- A megújuló energiaforrásokból előállított hő- és villamos energia növelése, elsősorban a geotermális energia, biomassza, illetve a napenergia hasznosításával.
- Az energiatakarékosságot és a megújuló energiaforrások fokozott alkalmazását segítő energetikai rendszerek (kisléptékű tárolókapacitások, intelligens hálózatok) fejlesztése.
- Az energia megtakarítás növelése elsősorban az épületek energiafelhasználásának csökkentésével.
- A CO₂ kibocsátás csökkentése az energiahatékonyság növelésével és a megújuló energiaforrások alkalmazásával (különösen épületenergetika: magán- és középületek, önkormányzati épületek, távfűtő rendszerek).
- Energiatudatos társadalom megteremtése érdekében a szemléletformálási programokon keresztül az energiafogyasztók jelentős részének (lakosság, vállalati döntéshozó, munkavállaló) elérése.
- A városi-elővárosi közösségi közlekedésfejlesztés teljesítménynövekedésének köszönhetően a közlekedési ágazat energiahatékonysága nő, az összes CO₂ kibocsátása csökken.
- Az elővárosi kötőpályás fejlesztett szakaszokon és városi közlekedésfejlesztéssel érintett városokban az utazási komfort nő, az utasszám nem csökken.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó energetikai támogatások előreláthatóan a részben a TOP, részben a KEHOP keretében lesznek hozzáférhetőek. A fenntartható városi közlekedés kötőpályás közlekedési fejlesztéseket érdemben tartalmazó elemei az IKOP, a kisléptékű fenntartható városi közlekedés projektelemei a TOP keretében lehetnek finanszírozhatók.

EU TEMATIKUS CÉL 5

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat megelőzés és –kezelés előmozdítása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA: az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése a következők révén:

- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, többek között az ökoszisztémán alapuló megközelítéseket célzó beruházások támogatása.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- az árvízvédelmi biztonság fokozása és a többcélú, integrált területi vízgazdálkodás kialakítása.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a KEHOP és a TOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 6

A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA: a környezet megőrzése és védelme, valamint az erőforrás-hatékonyság támogatása a következők révén:

- a természeti és kulturális örökség megőrzése, védelme, elősegítése és fejlesztése;
- a biológiai sokféleség és a talaj megóvása és helyreállítása és az ökoszisztéma-szolgáltatások elősegítése, többek között a Natura 2000 és a zöld infrastruktúrák révén;
- a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük a átalakuló használatú területek) helyreállítást és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- A hulladékgyűjtés, különösen a szelektív gyűjtés rendszerének fejlesztése.
- Élőhely védelem és zöld infrastruktúra fókuszált, mintaértékű fejlesztése, különös tekintettel a klímaváltozás hatásaira
- Klímabarát, családbarát és a gazdaságfejlesztést, az egészséges környezetet, a környezeti és épített örökség védelmét és a barnamezős területek hasznosítását szolgáló települési környezet és infrastruktúrák kialakítása (zöld infrastruktúra fejlesztési lehetőségekre is figyelemmel), várostérségi szinten integráltan kezelve
- Nemzetközi és országos jelentőségű természeti és kulturális örökség védelme, bemutathatóságának és hasznosításának fejlesztése, hálózati és térségi szempontokkal.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan a KEHOP, a GINOP (országos jelentőségű természeti és kulturális örökség megőrzése és hasznosítása) és a TOP (települési környezet integrált fejlesztése) keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 7

A fenntartható közlekedés előmozdítása és a szűk keresztmetszetek megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA:

- környezetbarát (többek között alacsony zajkibocsátású) és alacsony szén-dioxid kibocsátású közlekedési rendszerek, többek között belvízi és tengeri hajózási útvonalak, kikötők, multimodális összeköttetések és repülőtéri infrastruktúrák kifejlesztése és korszerűsítése, a fenntartható regionális és helyi mobilitás előmozdítása érdekében.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- Emelt színvonalú vasúti közlekedés jelentős kiterjesztése
- Intelligens közlekedési rendszerek bevezetése.

- A regionális közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának infrastrukturális és utazásszervezési javítása, a regionális közlekedésben a közösségi közlekedéssel történő elérhetőség javítása.
- Az intermodalitás feltételeinek javítása: a személyszállítás (utazás) során a közlekedési módok közötti átszállási lehetőségek javítása műszaki és szervezési megoldásokkal, kis beruházásokkal.
- Szemléletformálás a közlekedési igények mérséklése, az ésszerű módválasztás, a környezettudatos és biztonságos közlekedési magatartásformák elterjesztésének érdekében.

Elvart eredmények

- Térségi közösségi közlekedés szolgáltatási színvonala javul, az intermodalitás fejlődik.
- Térségi közösségi közlekedést használók száma nő.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan az IKOP és a TOP keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 8

A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA 8. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás ösztönzése a következők révén:

- üzleti inkubátorházak létrehozásának támogatása, valamint az önfoglalkoztatás, a mikrovállalkozások és a cégalapítás beruházásokkal való támogatása;
- a foglalkoztatásbarát növekedés elősegítése a saját belső potenciál kifejlesztése által, az adott területeket érintő területi stratégia részeként, beleértve a hanyatló ipari régiók átalakítását, valamint az egyes természeti és kulturális erőforrások fejlesztését, illetve az ezekhez való hozzáférhetőség javítását.

ESZA:

- az álláskereső és az inaktív személyek – többek között a tartós munkanélküliek és a munkaerőpiactól távol esők – foglalkoztatáshoz való hozzáférése, többek között a helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén is;
- a fiatalok, különösen a nem foglalkoztatottak, oktatásban és képzésben nem részesülők, közöttük a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett és a marginalizálódott közösségekből jövő fiatalok fenntartható munkaerő-piaci integrációja, többek között az ifjúsági garancia végrehajtása révén;
- önfoglalkoztatás, vállalkozói készség és vállalkozások, közöttük innovatív mikro-, kis- és középvállalkozások létrehozása;
- a nemek közötti egyenlőség minden területen, többek között a foglalkoztatáshoz való hozzáférés és a munkahelyi előmenetel terén, a munka és a magánélet összeegyeztetése és az „azonos munkáért azonos bér” elvének előmozdítása;
- a munkavállalók, vállalkozások és vállalkozók alkalmazkodása a megváltozott körülményekhez;
- aktív és egészséges idősödés;
- a munkaerő-piaci intézmények, például az állami és magán foglalkoztatási szolgáltatások modernizálása, és a munkaerő-piaci igényekhez való igazodás javítása

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- A munkaerő kínálat fejlesztése és a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés segítése aktív eszközökkel.
- Gyermekekellátó kapacitások fejlesztése a gyermeket vállalkók foglalkoztathatóságért.
- A hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci helyzetének javítása.

- Munkaerőpiaci kereslet és kínálat összehangolása
- A helyi gazdaság fejlesztése a gazdaság térségi szervezésével, a szereplők összekapcsolásával.
- Duális szakképzési együttműködések létrehozása annak érdekében, hogy jobban integrálják a KKV beszállítókat és a nagy makroregionális cégeket, valamint elősegítsék a munkaerőpiac kereslet-kínálati összhangját.

Elvárt eredmények

- Nő azoknak az álláskeresőknek, különösen azoknak a fiataloknak foglalkoztatása, akik segítséget kapnak a munkába álláshoz valamilyen célzott támogatás vagy személyre szabott szolgáltatás formájában.
- A KKV-k szerepe a helyi foglalkoztatásban nő a vállalkozóvá válást, önfoglalkoztatást elősegítő és vállalkozásindítást könnyítő környezetnek, valamint a számukra biztosított munkahelyteremtést ösztönző támogatásoknak köszönhetően, melyek magukban foglalják hátrányos helyzetűek és fiatalok foglalkoztatásának támogatását.
- A gyakorlati képzésben nő a vállalatok részvétele (a 10. tematikus célhoz [oktatás] is kapcsolódva)
- Társadalmi célú gazdaságban foglalkoztatottak száma emelkedik (kiegészítő ERFA fejlesztések is szolgálják) (A társadalmi célú gazdaság egyes szegmenseit ld. a 9. TC cél eredményeinél.)
- A kisgyermekes nők foglalkoztatási rátája nő, az atipikus foglalkoztatási formák és családbarát munkahelyek aránya emelkedik (kiegészítő ERFA fejlesztések is szolgálják).
- A hátrányos helyzetűek – köztük a 35 év alatti fiatalok – foglalkoztatási lehetőségei bővülnek a vállalkozóvá válást és az induló vállalkozások fejlesztését szolgáló intézkedések révén
- Csökken a 15-24 éves fiatalok munkanélkülisége

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan elsődlegesen a GINOP, kiegészítő jelleggel a TOP (pl. gyermekgondozás fejlesztése, térségi munkaerőpiaci együttműködések) keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 9

A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA: a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység és mindenfajta diszkrimináció elleni küzdelem a következők révén: a) a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába történő beruházás, az egészségi állapotbeli egyenlőtlenségek csökkentése, a társadalmi, kulturális és rekreációs szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés megteremtésével a társadalmi befogadás előmozdítása, valamint az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra való átállás;

c) a szociális vállalkozások támogatása;

d) a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák keretében végzett beruházások;

ESZA:

- i: az aktív befogadás, többek között az esélyegyenlőség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében;
- iv. a megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, beleértve az egészségügyi szolgáltatásokat és a közérdekű szociális szolgáltatásokat;
- v. a foglalkoztatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a társadalmi vállalkozói szellem, a társadalmi vállalkozásokba történő szakmai integráció és a szociális és szolidáris gazdaság előmozdítása;
- vi. közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák;

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- Jó minőségű közszolgáltatásokhoz (szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, rehabilitációs és egészségügyi, továbbá a társadalmi felzárkózást támogató kulturális) való hozzáférés javítása,
- Önszerveződésre, stratégiai jövőformálásra képes helyi és térségi közösségek kialakítása.
- Lakosság egészségtudatosságának növelése és az egészség fejlesztése.

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan elsődlegesen az EFOP, kiegészítő jelleggel a TOP (pl egészségügyi és szociális alapellátás fejlesztése, közösségszervezés, közösségvezérelt helyi fejlesztések keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 10

Az oktatásba és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ERFA: az oktatásba, a készségekkel kapcsolatos képzésbe, szakképzésbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás oktatási és képzési infrastruktúrák kifejlesztésével

ESZA:

- a korai iskolaelhagyók számának csökkentése és a korai iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása a koragyermekkori nevelésben, az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is;
- a felsőfokú vagy annak megfelelő szintű oktatás minőségének, hatékonyságának és hozzáférhetőségének javítása az oktatásban való részvétel növelése érdekében, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára;
- az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való egyenlő hozzáférés javítása minden korcsoport számára formális, informális és nem formális módon egyaránt, a munkavállalók ismereteinek, készségeinek és kompetenciáinak naprakésszé tétele, valamint a rugalmas tanulási formák előmozdítása, többek között a pályorientáció és a megszerzett kompetenciák elismerése révén;
- az oktatási és képzési rendszerek munkaerő-piaci igényekhez való igazodásának javítása, a tanulásból a munkába történő átmenet megkönnyítése, a szakmai oktatás és a képzési rendszerek megerősítése és minőségének javítása többek között a készségek iránti igény előrejelzésén alapuló mechanizmusok, a tananyagok kiigazítása, a munkaalapú tanulási rendszerek – beleértve a duális tanulási rendszereket és a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket – létrehozása és továbbfejlesztése;

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

- a köznevelés hátránykompenzációs képességének javítása és a köznevelési és felsőoktatási kiválóság erősítése.
- szakmai és kulcskompetenciák fejlesztése az iskolarendszerű szakképzés és az LLL keretében
- a felsőoktatás képzési kapacitásainak és infrastruktúrájának felkészítése a diplomások arányának fenntartható növelésére (hátránykompenzációs, kiválósági, munkaerő-piaci szempontok alapján).

Elvárt eredmények

- felsőoktatási infrastruktúra minősége javul, az infrastrukturális környezet jobban megfelel a munkaerő-piaci valamint transzverzális készségek és ismeretek elsajátításához szükséges gyakorlati foglalkozások lebonyolításának.
- Az egész életen át tartó tanulásban résztvevő felnőttek arányát tekintve csökken az EU átlagtól való elmaradás

- A szak- és felnőttképzési rendszerek a gazdaság igényeit jobban figyelembe veszik, minőségük javul
- A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya nő.
- A gazdasági igényekkel adekvát természettudományos, mérnök és informatikus végzettségű szakemberek száma nő

A beruházási prioritáshoz kapcsolódó támogatások előreláthatóan elsődlegesen az EFOP, valamint a GINOP (pl e: a foglalkoztathatóságot közvetlenül szolgáló egész életen át tartó tanulás, munkaerőpiacra adekvát szakképzés) keretében lesznek hozzáférhetőek.

EU TEMATIKUS CÉL 11

A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és a hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulása

Kapcsolódó alapok és beruházási prioritások

ESZA:

- azon közigazgatási szervek és közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának növelésébe történő beruházások nemzeti, regionális és helyi szinten, amelyek célja a reformok, a jobb szabályozás és a jó kormányzás megvalósítása.

A város fejlesztési céljaihoz illeszkedő nemzeti célkitűzések

E-közigazgatás: interoperabilitás javítása, az e-közigazgatási szolgáltatások fejlesztése, a közigazgatásban dolgozók digitális írástudásának fejlesztése.

Az egyes EU tematikus célok és beruházási prioritások, valamint az ITS céljainak összefüggését az alábbi táblázat foglalja össze:

ITS CÉLJAI	TEMATIKUS CÉLOK											
	1. Innováció	2. IKT	3. KKV	4. Alacsony CO ₂	5. Éghajlatváltozás	6. Erőforrások hatékonysága	7. Közlekedés	8. Foglalkoztatás	9. Szegénység elleni küzdelem	10. Oktatás	11. Hatékony közigazgatás	Hazai állami és önkormányzati saját forrás
MAGAS MINŐSÉGŰ ÉS ELÉRHETŐ HUMÁN SZOLGÁLTATÁSOK A VÁROS ÉS TÉRSÉGE SZÁMÁRA												
A városban elérhető felsőoktatási tevékenységek összehangolt fejlesztése, színvonalának folyamatos emelése	ERFA ESZA	ERFA								ERFA ESZA		
Kiemelkedően jó infrastrukturális feltételek biztosítása az oktatás és nevelés kiválósága érdekében	ERFA ESZA			ERFA (energiahatékonyság)						ERFA ESZA		
Az egészségügyi szolgáltatások magas minőségének fenntartása, verseny piacon értékesíthető rekreációs és egészségügyi szolgáltatások kifejlesztése			ERFA					ESZA		ESZA		
Társadalmi befogadás és a szociális szolgáltatások infrastrukturális hátterének javítása								ERFA ESZA				
VÁLTOZATOS ÉS MAGAS SZÍNVONALÚ KULTURÁLIS ÉS SZABADIDŐS KÍNÁLAT												
Kulturális infrastruktúra bővítése, korszerűsítése, a kulturális élet élénkítése								ERFA (CLLD Pilot)	ESZA (CLLD Pilot)			X
Sport és rekreációs célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése												X
SPECIALIZÁLT ÉS KIEGYENSÚLYOZOTT GAZDASÁGI SZERKEZET, NÖVEKVŐ HOZZÁADOTT ÉRTÉKET TERMELŐ HELYI VÁLLALKOZÁSOK												
A helyi mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások működési környezetének javítása és a működő tőke befektetések ösztönzése			ERFA	ERFA (energiahatékonyság)				ERFA		ESZA		
Az idegenforgalmi kínálat elemeinek összehangolt fejlesztése, hangsúlyosan a kulturális és természeti értékekre alapozott turizmus fejlesztésére			ERFA			ERFA (természeti és kulturális örökségre épülő fenntartható turizmus)				ESZA		
ERŐS INNOVÁCIÓS KÉPESSÉGEK, MIND A GAZDASÁGBAN, MIND A TÁRSADALOMBAN												
Innovációs infrastruktúra (tudástranszfer intézmények, kutatóhelyek, kísérleti műhelyek) fejlesztése	ERFA ESZA									ESZA		

ITS CÉLJAI	TEMATIKUS CÉLOK											
	1. Innováció	2. IKT	3. KKV	4. Alacsony CO ₂	5. Éghajlatváltozás	6. Erőforrások hatékonysága	7. Közlekedés	8. Foglalkoztatás	9. Szegénység elleni küzdelem	10. Oktatás	11. Hatékony közigazgatás	Hazai állami és önkormányzati saját forrás
Helyi innovációs ösztönzők rendszerének kialakítása			ERFA									
Szakképzés, továbbképzés és vállalkozói kompetenciák fejlesztésének ösztönzése			ESZA						ERFA ESZA			
HATÁSOS VÁROSMARKETING ÉS A GAZDASÁG AKTÍV SZERVEZÉSE												
Zala Brands: nagy hozzáadott értékű helyi termék előállítása, márkázás támogatása								ERFA				
Városmarketing és promóció												X
Aktív városi gazdaságfejlesztési politika (befektetés-támogatás, vállalkozásfejlesztés, partnerség) intézményrendszerének erősítése												X
KIVÁLÓ ÁLLAPOTÚ KÖRNYEZETI ELEMEEK												
Vízminőség-védelem						ERFA						X
Levegő- és zajvédelem						ERFA						X
Hulladékgazdálkodás, hulladékok hasznosítása						ERFA						
VONZÓ ÉS SZERETHETŐ VÁROSI KÖRNYEZET												
A városközpont funkcióinak gazdagítása és gépjárműforgalomtól való mentesítése						ERFA						
Barnamezős területek hasznosítása, fokozatos bevonása a városfejlesztésbe						ERFA						
Lakóövezeti fejlesztések												X
A csapadék- és árvizek elvezetése és visszatartása, természetes állapotok helyreállítása a Zala városi szakaszán, csapadék- és szűrkevíz felhasználásának maximalizálása					ERFA	ERFA						X
Környezettudatos városi és várostérségi társadalom kialakulásának elősegítése						ESZA						
JELENTŐS MÉRTÉKBEN ÉS FENNTARTHATÓAN KIHASZNÁLT TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK												
A megújuló energiák termelése és maximális mértékű, demonstratív jellegű használata a közlekedésben, ipari területek energiaellátásában, városi közösségi létesítmények és intézmények fűtésében és hűtésében				ERFA								

ITS CÉLJAI	TEMATIKUS CÉLOK											
	1. Innováció	2. IKT	3. KKV	4. Alacsony CO ₂	5. Éghajlatváltozás	6. Erőforrások hatékonysága	7. Közlekedés	8. Foglalkoztatás	9. Szegénység elleni küzdelem	10. Oktatás	11. Hatékony közigazgatás	Hazai állami és önkormányzati saját forrás
A villamosenergia-hálózat fejlesztése a megújuló energiák befogadása érdekében, Intelligens hálózati rendszerek kiépítése és működtetése				ERFA								
Energiatakarékos közszolgáltatások, épületállomány energiafogyasztásának csökkentése				ERFA								
A VÁROS KÜLSŐ MEGKÖZELÍTHETŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA												
Közúti és vasúti infrastruktúra fejlesztése							ERFA					X
A VÁROS BELSŐ KÖZLEKEDÉSI RENDSZERÉNEK JAVÍTÁSA												
A belváros forgalomcsillapítása (települési elkerülő utak előkészítése)												X
A városrészek közötti közlekedési kapcsolatok bővítése												X
A városkörnyékre is kiterjedő multimodális és környezetkímélő közösségi és egyéni közlekedési rendszer kialakítása							ERFA					
A kerékpáros infrastruktúra hálózatos bővítése				ERFA		ERFA						

A városi célok az EU tematikus céljaival illetve beruházási prioritásaival jórészt összhangban vannak, ennek következtében a célok elérését az ESB alapok jelentős mértékben tudják majd támogatni a 2014 – 2020 időszakban. A támogatások konkrét elérhetőségéről az operatív programok rendelkeznek majd, jelen ITS elkészítését követően.

Az alábbi területeken nincs egyértelmű összhang az EU szintű célokkal és beruházási prioritásokkal, így a felsorolt területeken várhatóan sokkal inkább a saját források illetve a hazai költségvetésből biztosított állami források finanszírozhatják az ITS céljaihoz kapcsolódó fejlesztéseket.

- A városi közúti megközelíthetőségének javítása
- Sport és rekreációs célú infrastruktúra minőségének javítása, bővítése
- Városmarketing és promóció
- Aktív városi gazdaságfejlesztési politika (befektetés-támogatás, vállalkozásfejlesztés, partnerség) intézményrendszerének erősítése
- Lakóövezeti fejlesztések
- A csapadék- és árvizek elvezetése és visszatartása
- települési elkerülő utak előkészítése illetve építése és a városrészek közötti közlekedési kapcsolatok bővítése

Az ITS időtávján belül az európai nemzetközi együttműködések (pl. interregionális vagy transznacionális programok, egyes határon átnyúló programok) keretében az alábbi preferenciák érvényesítése szolgálhatja leginkább hatékonyan a városi célok elérését:

- Városkörnyék gazdasági együttműködése, közös agglomerációs ill elővárosi tervezés
- Városi stratégiák összehangolása (gazdaságfejlesztés, innováció, turizmus területe)
- Megújuló energiák innovatív kiaknázása, a fenntartható mobilitás előmozdításavárosi és városkörnyéki dimenzióban egyaránt
- Térségi illetve városkörnyéki gazdasági együttműködési keretek, ösztönzők, stratégiák
- Innováció előmozdításának önkormányzati eszközei, lehetőségei
- Társadalmi szolgáltatások újszerű biztosítása, társadalmi („szociális”) innováció, integrált szolgáltatások, piaci szereplők bevonása a közszolgáltatásokba
- Városi illetve térségi gazdasági szereplők együttműködési rendszerei, „ipari ökológia” lehetőségei

3. SZ. MELLÉKLET - PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS KERTÉBEN MEGVALÓSULT TEVÉKENYSÉGEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia kialakításának és a jövőbeni beruházási irányok eredményes felvázolásának alapvető feltétele a legszélesebb körű társadalmi egyeztetés biztosítása. Ennek megfelelően változatos témák köré épülő szakmai és lakossági fórumokon nyílt lehetőség a város jövőjét formálni kívánó érdeklődőknek, hogy véleményüket és észrevételeiket kinyilatkoztathassák.

A széles körű partnerség a fejlesztések által érintett társadalmi és gazdasági szereplők tágabb körét érintette, s célja nem kizárólag a tervezett fejlesztések egyeztetése az érintett szakterületek elképzeléseivel, hanem a stratégia által érintettek bevonása a stratégia egészének tervezési, majd végrehajtási folyamatába. Ennek körében a partnerségi folyamat fő célja volt az érintettek:

- igényeinek, szükségleteinek, problémáinak feltárása,
- ötleteinek, javaslatainak megismerése,
- sajátos fejlesztési érdekeik és céljaik megismerése és összehangolása,
- megnyerése és ösztönzése arra, hogy saját tevékenységükkel, illetve fejlesztéseikkel segítsék a stratégia megvalósulását,
- együttműködésének segítése, kölcsönös informálása egymás tevékenységéről, valamint a fentiek beépítése a stratégiába.

A helyi vállalatok, valamint önkormányzati és civil szervezetek vezetői, szakmai műhelybeszélgetéseken fejthették ki álláspontjaikat a zalaegerszegi gazdaság, városszerkezet, társadalom, kultúra, turizmus és minden olyan terület helyzetéről, mely szorosan kapcsolódik a város jövőbeni fejlődéséhez. A teljes lakosság számára nyitott közmeghallgatáson, lakossági fórumon, valamint az ötletládán keresztül minden érintettnek lehetősége volt véleményük és javaslataik kifejtésére.

1. Partnerségi terv elkészítése és aktualizálása

2013 augusztusában elkészült a partnerségi terv, melynek az Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata által történt elfogadása után elkezdődött a benne foglalt feladatok megvalósítása. 2014 márciusában a megvalósítás folyamatában szerzett tapasztalatok és a megvalósult tevékenységek alapján az Önkormányzattal együtt a partnerségi stratégia aktualizálása megtörtént.

2. A partnerekkel történő kommunikáció eszközei és eredményei

A partnerségi stratégia alapján a helyzetfeltárás a különböző partner-csoportok tekintetében a következőképpen történt:

▪ Mélyinterjúk készítése

A cél olyan információk gyűjtése, amelyek átfogó és konkrét módon tükrözik a megkérdezettek véleményét a partnerség intézményéről, annak lehetséges hasznairól és a fejlesztésre vonatkozó konkrét javaslataikról. Ezen túl fontos volt megismerni az információszerzés és a kommunikáció hatékonynak és alkalmazhatónak tartott formáit és csatornáit, az érdekltség és az együttműködési készség fokának felmérését. Interjú hossza: 40-50 perc. Elkészítette:

- Dékány Endre – önkormányzati képviselő (Városfejlesztési, Üzemeltetési és Tervezési Bizottság)
- Oláh Gábor - vezérigazgató, Zalaegerszegi Városfejlesztő Zrt.

▪ Műhelybeszélgetések (workshopok) szervezése

A műhelybeszélgetések szervezése az ITS tartalmát követő tematika alapján történt. A meghívotti listán minden olyan partnerségi csoport, érintett (stakeholder) szerepelt, akiket a partnerségi stratégiában azonosításra kerültek. A műhelybeszélgetéseken a ismertetésre került az ITS készítésének folyamata, az érintett szakterületek és a város

fejlesztési elképzelései, amit aztán vitára bocsátottak, így a résztvevők tapasztalataikat, ötleteiket, véleményüket megoszthatták.

A feladat keretében összeállításra került a releváns meghívotti lista. A workshopokon elhangzott beszélgetésekről hangfelvétel készült, melynek alapján összefoglalásra kerültek az egyes workshopokon elhangzott vélemények.

Első körben 7 db műhelybeszélgetés került megrendezésre, melyek a következő tematika szerint követték egymást:

Városszerkezet, településkörnyezet - helyzetfeltárás és igények felmérése	2013. október 22.
Gazdaságfejlesztés, gazdaságpolitika - helyzetfeltárás és igények felmérése	2013. október 22.
Társadalmi szempontok, civil érdekek	2013. november 7.
Tervezői szempontok	2013. november 7.
Településrészek helyzete, fejlesztési igényei (Páterdomb, Belváros, Ola, Északi városrész és Válickavölgy)	2013. november 19.
Településrészek helyzete, fejlesztési igényei (Kertváros-Landorhegy, Nyugati városrész és Déli városrész)	2013. november 19.
Vállalkozói Szenátus	2013. november 26.

A műhelybeszélgetések első körében összesen 106 fő vett részt.

Második körben 2 db műhelybeszélgetés került megrendezésre :

A gazdaságfejlesztés irányai	2014. március 19.
Városszerkezet, közlekedés, kultúra, turizmus	2014. március 20.

A workshopok második körében összesen 59 fő vett részt.

- Desk-top kutatás

E tevékenység keretében megtörtént az önkormányzat fejlesztéssel kapcsolatos sajtómegjelenéseinek (nyomtatott sajtó, elektronikus és online) összegyűjtése és elemzése 2012. január és 2013. szeptember között.

- Hírlevelek

Az egyes stratégiai dokumentumok elkészülte után hírlevél mellékleteként véleményezésre megküldésre kerültek az összes műhelybeszélgetésre meghívottnak, a beérkezett véleményeket továbbításra kerültek az önkormányzatnak és a tervezőknek.

- Ötletláda

A személyes részvétel lehetőségének erősítése érdekében az lakossági ötletek, javaslatok begyűjtésére egy ötletláda került kihelyezésre az önkormányzat épületében.

- Interaktív internetes aloldal és folyamatos tartalmi frissítés

A település honlapján egy könnyen kezelhető interaktív oldalon keresztül folyamatosan tájékozódhattak az érintettek és érdeklődők a műhelybeszélgetéseken elhangzottakról, a fejlesztési dokumentumok aktuális készütségéről, véleményezhették és javaslatokat tehettek, így biztosítva az Önkormányzat és a partnerek közötti kétoldalú kommunikációt.

- PR munka

A társadalmisítás a széleskörű nyilvánosság tájékoztatásának legfontosabb eszköze. Kölcsönös előnyökön (fontos és értékes információhoz jutás és ezek eljuttatásának lehetősége) alapuló folyamatos együttműködés. A sajtó munkatársai

számára közlemények, háttéranyagok készültek, interjúk kerültek szervezésre a projektben részt vevő önkormányzati vezetők számára, illetve a sajtó részvétele a műhelybeszélgetéseken biztosítva volt.

A partnerségi kommunikációs tevékenység során 4 db sajtóközleményt készült és jutott el a helyi és regionális sajtólistára, melyből a közvélemény a tervezési folyamat állásáról tájékozódhatott (ezek időrendi sorrendben: 2013. 10. 18.; 2014. 02. 04., 2014. 03 20.; 2014. 07. 11.)

A tevékenység eredményeképpen 10 megjelenés történt a helyi és megyei sajtóban (Zalai Hírlap, Zalaegerszegi 7 nap, Városi Televízió, Régió1 Rádió).

A Partnerségi terv megvalósítása a 314/2012 Korm. rendeletben előírt kötelezettségek figyelembe vételével történt.